

بسم
الله
الرحمن
الرحيم

ارگان انجمن شرکت‌های ساختمانی
سال ۲۹ اسفند ۱۳۹۰
شماره ۲۹۳ (۶۳ دور جدید) قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

صفحه	فهرست
۸	سرمقاله: بی‌انیم به بهار و نوروز سلامی دوباره کنیم
۹	درخواست حل مشکل عدم ابلاغ فهرست بها از معاونت برنامه‌ریزی
	پنجم اسفندماه روز مهندسی بر آبادگران و سازندگان زیرساخت‌های توسعه کشور
۱۱	فرخنده و خجسته باد
	دعوت از پیمانکاران ایرانی برای ساخت و ساز زیرساخت‌های توسعه‌ای
۱۲	و نوسازی ساختمانهای فرسوده گرجستان
۱۵	و راه‌های توان‌افزایی و اثربخشی بیشتر در متغیرهای کلان اقتصادی
	میزگرد کمیسیون اقتصادی و بانک‌ها در محل انجمن شرکت‌های ساختمانی
۱۷	با نمایندگان بانک مسکن برگزار شد
۱۹	عدم اتخاذ راهکار مناسب تعیین قیمت در انتخاب برنده مناقصات
۲۲	کارنامه انجمن شرکت‌های ساختمانی در سالی که گذشت
۲۴	قطعه‌نامه دومین کنفرانس صنعت احداث
۲۷	اخبار صنعت ساختمان
۳۰	پاگرد
۳۲	نگاهی اجمالی به ادبیات اقتصادی
۳۵	نوروز میراث جهانی جشن جهانی بر جهانیان فرخنده باد
۳۷	پاسدار آئین‌های نوروزی در گذر تاریخ باشیم
۴۰	نام روزهای هفته فرنگی از گاهنامه کهن ایرانی برگرفته شده است
۴۲	نام روزهای هفته در ایران باستان
۴۳	نگاهی جامعه‌شناختی و روانشناختی بر مفاهیم گل در سیر تاریخ ادب پارسی
۴۷	بحثی پیرامون امکان مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از بخش‌های دولتی
۴۸	تعاریف، وظایف و مسئولیت پیمانکاران GC, EPC, C و Turn key
	مقالات انگلیسی

صاحب امتیاز: انجمن شرکت‌های ساختمانی

مدیرمسئول: مهندس جواد خوانساری

کمیسیون انتشارات: مهندس جواد خوانساری، مهندس محمد کنگانی، مهندس محمدعلی پور شیرازی، مهندس جهانگیر عصر آزاد

مهندس علی ورزنده، مهندس مجتبی ضرابی، دکتر غلامرضا علی‌زاده

سردبیر: دکتر غلامرضا علی‌زاده

خبرنگار: آرزو نوری

حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا

صفحه‌آراء: داود خانی

لیتوگرافی: پاسارگاد

چاپ: مجموع زنجیره‌ای چاپ بیژن

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر، خیابان شهید برادران مظفر (صبا جنوبی)، شماره ۸۶، ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱

تلفن: ۶۶۴۴۲۶۱ - ۶۶۴۰۲۰۳۷ فکس: ۶۶۴۴۰۸۴

پست الکترونیکی: payame_abadgaran@yahoo.com

نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

نوشته‌های نویسندگان، لزوماً نظرات نشریه نیست. نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسالی مختار می‌باشد و در ویرایش علمی، ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است. در ضمن مقالات ارسالی عودت داده نمی‌شود

بیائیم به بهار و نوروز سلامی دوباره کنیم

فصل‌ها، یادگارهای بارز و فاخر بیفزائیم و ضمن برجای نهادن نام نیک کاخ‌های زرنگاری از آبادگری و سازندگی را گل‌آذین نام خویش نمائیم. و گفته شاعر را اینگونه متناسب حال سازیم که:

به که ماند نام نیکی ز آدمی

همره سامانه‌های زرنگار
ما از نسل آبادگرانی و آبادی در ذات بهار است. پس فعل ما عمل ما و هر اقدام ما باید متناسب با بهار باشد؛ زیرا که مهندسی، علم تناسب‌ها و اندازه‌هاست و زیبایی در تناسب‌ها و اندازه‌ها خلاصه می‌شود.

ما بهاری هستیم و باید چون روح بهار نشاط و شادابی روزهای روشن و شبهای مهتابی را همراه آسایش و آرامش در تمدن‌سازی و تمدن‌گستری برای میهن عزیزمان به ارمغان آوریم و با این شعر زیبای عشق به میهن به استقبال و پیشواز نوروز و نوبهار بشتابیم:

ای ایران من
تو را من دوست می‌دارم
تو را ای سرزمین پاک
ای سرمایه افلاک
تو تنهایی
بدان معنا که بی‌همتا و یکتایی
تو را این گونه‌گون اقوام فرهنگی
چنان رنگین‌کمان، در حجم یکرنگی
گروه هم‌نویانند
و جمع هم‌نوازانند
که با ساز تو می‌سوزند
و با سوز تو می‌سازند
برایت هر چه بشکوه‌ست می‌خواهند
و با انگیزه نام تو می‌خوانند
تو را من دوست می‌دارم
ای، ایران من.... ایران

«شباب»

تلاشستان سازنده، روزگار تان ارزنده و نوروز تان برازنده و فرخنده باد.

بیائیم سال نو را با اندیشه‌های نو، نگاهی نو و تلاشی نو آغاز کنیم. آنگونه که طبیعت ایران‌زمین با شروع نوبهار تازگی و طراوت را در تمامی عرصه‌های میهن عزیزمان به ارمغان می‌آورد؛ ما نیز با رویش جوانه‌های بهاری که ماهور و دشت را آذین بسته است و به شکوفه نشسته است، بهاران را با تمامیت وجودمان پیوند زنیم و خرمن خرمن گل شادمانی و نشاط را به خانه ببریم، با نسیم گل‌فشان و گل‌نشان به ترنم بر خیزم و بار دیگر با عشق و محبت، همدلی و هماهنگی در آمیزیم با تبسم و گلخندی نوزایش نوروز را گرامی بداریم و بذر دوستی و مهربانی در دل‌هایمان بکاریم. با سلامی گرم حضور بهاران را به یکدیگر تبریک گوئیم. آئین مهرورزی و کیش دوستی را در حلقه اتحاد و اتفاق جوییم. چشم‌انداز یگانگی و یکرنگی را در جلوه‌های بشکوه همبستگی و پیوستگی به تماشا بنشینیم و عطر همیاری و همکاری را در فضای دلبستگی بنشانیم. به تمامی زیبایی‌های جهان هستی به مصداق «ما رأیت الا جمیلاً» با شور و مستی سلامی دوباره کنیم و از هر آنچه غیر آن باشد زاویه یافته و پس آنگاه کناره کنیم تا در روندی پویا روح سبزه بهاری را در تمامی حوزه‌های کاری و کوشش‌ها و تلاش‌های پیش رو هم‌راستا و هم‌سو سازیم و با جشن سازندگی و برازندگی طبیعت هم‌نواز و هم‌آواز در آبادانی و آبادی سرزمینمان گام برداریم. در بردارهای اندیشگی و رفتار خویش خرد جمعی و منافع گروهی را بیش از پیش چراغ راه و زاویه نگاه سازیم. و با هم‌سویی و هم‌جویی در راه اعتلا و ارتقاء نهاد صنفی طرحی نو دراندازیم.

بیائیم ما نیز بهاری شویم و دستاوردهای بهار را در تمامی گستره‌های نگرشی و بینشی خود به کار گیریم و عطر و رنگ بهاری پذیریم؛ چون روح بهار با توان بیشتر در آفرینش نمادهای نوین در هماهنگی با پیوستاری از تنوع و تعدد رنگین‌کمان گل‌آذین قوم‌های فرهنگی و زبانی بکوشیم و چون چشمه‌های زلال از درونمایه پایه‌های باورهای ناب بجوشیم و زندگی بخشیم و تمدن گستریم. آنگونه که دشت و ماهور و کوه و جنگل‌های سرسبز و انبوه در این فصل خود را هماهنگ با بهار ساخته‌اند و تن‌پوشی از تازگی و نوخواهی و نوجویی به بر انداخته‌اند. ما نیز همراه و همگام با آن رمز زیبایی بهار و جلوه‌های تماشایی شاهکار آن را که مظهر و نماد هم‌رنگی و هم‌نواپی و هم‌سازی است و نمودی از نمای چشم‌نواز و دلنوازی است با بهار زندگی حرفه‌ای خویش در آمیزیم و هم‌اندیشی و هم‌کوشی را پی افکنیم. بهار وفاق و اتفاق را به همبستگی و پیوستگی وصل و آن را در پویش‌های صنفی مؤثرترین اصل بدانیم.

بیائیم بر میراث گرانسنگ نسل‌ها و اصل‌ها در بهار

در جلسه نهاد تعامل با حضور اعضای شورای عالی فنی مطرح شد:

درخواست حل مشکل عدم ابلاغ فهرست بها از معاونت برنامه ریزی

آیین نامه ها و ضوابط، از جمله الگوی مشارکت تشکلات و توانمندسازی مهندسان مشاور و پیمانکار و کسب نظرات شورای هماهنگی در تدوین و بازنگری آیین نامه ها نام برد. مهندس شکوفی نیز گزارشی از فعالیت کمیسیون توسعه پایدار ارائه داد و به افزایش بهره‌وری در حوزه داخلی و توانمندسازی در حوزه‌ی خارجی اشاره کرد.

مهندس محرابیان در پاسخ به مطالب آقای مهندس خوانساری با اشاره به شروع عضویت ایشان از سال ۸۴ به همراه آقایان زریبافان و سعیدی کیا در شورای عالی فنی عنوان کرد: مقرر گردیده که فهرست بها سال ۹۰ در دو ماه اول سال ۹۱ بعنوان فهرست بهای روز و تجدید نظر شده ارائه شود و در خرداد ماه انجام خواهد شد.

مهندس فریدنی هم با اشاره به شرایط ویژه، بیکاری و بلا تکلیفی پروژه‌ها درخواست کرد توجه ویژه به شرایط دشوار صنعت احداث شود که آقای دکتر امام جمعه زاده در جواب ایشان با اشاره به شرایط دشوار پروژه‌ها گفت نه صرفاً پروژه‌های عمرانی و تملک دارایی بلکه تمام پروژه‌های سطح کشور از بیکاری، افزایش قیمت‌ها در رنج هستند و در رابطه با مشکلات اخیر فهم یکسانی وجود ندارد.

مهندس سعادت‌مند با تشکر از شورای عالی فنی، با اشاره به اینکه نمایندگان بخش خصوصی در کنار درد دل راه‌حلی برای رفع مشکلات نیز دارد روی پیشنهادات شورا مبنی بر تشکیل اتاق فکر یا اتاق ویژه جهت اتخاذ تصمیمات به روز تاکید کرد.

مهندس تائب نیز با اشاره به مشکل یکسان فهمی از سوی دولت در پروژه‌ها و کارهای اجرایی به مشکلات ضوابط تدوین شده و به ابعاد مالی

صبح روز یکشنبه ۷ اسفند جلسه‌ای بین نهاد تعامل و اعضای شورای عالی فنی در معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی برگزار شد که در آن به پیگیری ابلاغ فهرست بها و شاخص تعدیل شش ماه اول سال ۹۰، پیگیری نامه‌ای با موضوع اعتبارات عمرانی، ارائه گزارش کمیسیون توسعه پایدار، و ارائه گزارش کمیسیون نظام فنی و اجرایی پرداخته شد. در پایان این جلسه مقرر گردید جلسه آینده نهاد تعامل در هفته اول اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۱ برگزار گردد.

در این جلسه آقایان رحمتی، مصطفوی، سعدی کیا، زریبافان، محرابیان، تتونچی، قانع‌فر، طاهری و خانم ابوالحسنی و خانم کلاتتری نمایندگان حاضر از طرف معاونت برنامه ریزی بودند و از طرف تشکلات نیز آقایان خوانساری، شکوفی، فریدن، امام جمعه زاده، تائب، کاموری، اشتري، هوشمند، سعادت‌مند، مصطفوی، نورانی و خانم عبداللهی حضور داشتند. مطالب مهم مطرح شده در این جلسه جهت اطلاع خوانندگان محترم ماهنامه پیام آبادگران درج می‌گردد.

در ابتدای این جلسه مهندس خوانساری به تاریخچه شکل‌گیری نهاد تعامل و شورای هماهنگی اشاره کرد و درباره کمیسیون‌های نهاد تعامل توضیح داد. وی با اشاره به جلسات پیشین با اعضای شورای عالی فنی در رابطه با تأخیر در ابلاغ شاخصهای تعدیل و فهرست بها ۹۰ تذکر داد و خواستار توضیحاتی در این زمینه شد.

در ادامه آقای مهندس تائب گزارشی از فعالیت‌ها و تاریخچه کمیسیون نظام فنی و اجرایی داد و ساختار بازنگری نظام فنی و اجرایی را تشریح کرد.

مهندس مصطفوی نیز با اشاره به رابطه نزدیک شورا و سازمان در تدوین

معضلات و متأثر شدن دولت نیز از مشکلات و نارسائی‌های موجود اشاره کرد و بر جایگاه شورای عالی فنی در سازماندهی همفکرانها جهت تداوم این همفکرانها و ابراز امیدواری جهت ادامه این همکاری تاکید کرد.

آقای مهندس اشتری با اشاره به چشم‌انداز ۲۰ ساله و برنامه‌های پنج ساله و صراحت بر نقش بخش خصوصی در آنها به شرایط ویژه کنونی اشاره کرد و از نیاز به چالاکی در این شرایط ویژه خبر داد.

مهندس محرابیان نیز با تاکید بر این که در بعضی از حوزه‌ها مانند شاخص‌ها، فهرست‌بها، اعتبارات، و مشکلات کارفرمایان این یکسان فهمی وجود دارد هرچند در رابطه با مشکلات موجود و شرایط ویژه اصلا پذیرفته نیست. وی گفت: در اختیارات شورای عالی فنی محدودیت وجود دارد. ممکن است رابطه شورای عالی فنی با دولت زیاد باشد ولی محدودیت‌هایی در این زمینه دارد. راه حل ارائه شده در خصوص همکاری و همفکری با بخش خصوصی راه حل خوبی است. وی با تشکیل کمیته ویژه مخالف بود ولی از تداوم هر چند وقت یکبار جلسات شورای عالی فنی با نهاد تعامل استقبال کرد و این امر را باعث تحلیل مسائل روز، تصمیم‌گیری در خصوص آنها و افزایش و ارتقای توان داخلی و نظام فنی و اجرایی دانست. وی افزود: سرعت در تعریف پروژه‌ها بسیار بالا است و اصلا قابل قیاس با گذشته نیست و البته نظام پایشی بودجه و برنامه‌ریزی در خصوص پروژه‌های کلان در دست بررسی و تدوین بمنظور آسیب وارد نشدن به آنها در صورت عوض شدن دولتها است. برای ۷۰۰ پروژه، ۱۴۰٫۰۰۰٫۰۰۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است و متوسط پیشرفت در بخش نفت، گاز و پتروشیمی، راه‌آهن، نیرو، اماکن و ساختمانی پروژه‌ها ۷۰ درصد است. دولت ۳۰٫۰۰۰ میلیارد تومان خارج از ردیف بودجه در نظر گرفته است تا سرعت پروژه‌ها افزایش یابد و

مشکلات پیمانکاران حل شود. با تزریق این پول در برهه‌های مختلف و متناسب با شرایط پروژه می‌توان به آنها تسریع بخشید.

مهندس محرابیان: سرعت در تعریف پروژه‌ها بسیار بالا است و اصلا قابل قیاس با گذشته نیست و البته

نظام پایشی بودجه و برنامه‌ریزی
در خصوص پروژه‌های کلان
در دست بررسی و تدوین
بمنظور آسیب وارد نشدن به
آنها در صورت عوض شدن
دولتها است. برای ۷۰۰ پروژه
۱۴۰٫۰۰۰٫۰۰۰ میلیارد تومان در
نظر گرفته شده است و متوسط
پیشرفت در بخش نفت، گاز و
پتروشیمی، راه‌آهن، نیرو، اماکن
و ساختمانی پروژه‌ها
۷۰ درصد است. دولت ۳۰٫۰۰۰
میلیارد تومان خارج از ردیف
بودجه در نظر گرفته است تا
سرعت پروژه‌ها افزایش یابد و
مشکلات پیمانکاران حل شود.
با تزریق این پول در
برهه‌های مختلف و متناسب با
شرایط پروژه می‌توان
به آنها تسریع بخشید.

دکتر زریبافان با اشاره به قبول کردن این شرایط که اعضا در جلسه ارائه دادند گفت: این امر مشکل کشوری است. از تشکلهای اجرایی انتظار می‌رود به جای ناامیدی و استیصال درصدد ارائه راه حل باشند. وی با تاکید بر نقطه اتصال شورای عالی فنی از طریق معاونت برنامه‌ریزی با بخش خصوصی، از آمادگی اعضا برای آشنایی با شورای عالی فنی و آگاهی از ساز و کارهای تصمیم‌گیری شورای عالی فنی خبر داد و تاکید کرد: به هیچ عنوان شورای عالی فنی تصمیمی را

غیر از نظرات کارشناسی ارائه شده به آن نمی‌گیرد. وی افزود: مشکل عدم ابلاغ فهرست بها از سوی معاونت برنامه‌ریزی است و خود شورای عالی فنی هم این گلايه‌مندی و مشکل را با معاونت برنامه‌ریزی دارد.

مهندس سعیدی‌کیا نیز گفت: فهرست بها سفید مطرح است و تاکنون هیچ نظر کارشناسی از طرف دستگاه‌های اجرایی نیامده است. فهرست بها برای برآورد قیمت‌گذاری و تعدیل برای دولت لازم است. شورا برای گرفتن نظرات کمیسیون نظام فنی و اجرایی در خصوص عوامل تاثیرگذار در قیمت‌گذاری پروژه‌ها آمادگی دارد. مهندس تائب نیز با اعلام اشراف شورا نسبت به محدودیت‌ها و اختیارات شورای عالی فنی از آمادگی در خصوص همکاری با شورای عالی فنی در تدوین موارد خواسته شده خبر داد.

دکتر زریبافان با عنوان این مطلب که در شورای عالی فنی در روشهای موجود تغییراتی انجام گرفته است گفت: وظایف شورای عالی فنی تعیین راهبردها است نه ورود به جزئیات. وی با اشاره به مشکل شورای عالی فنی با واگذاری پروژه‌ها به شرکتهای خاص از معاونت برنامه‌ریزی در خصوص واگذاری پروژه‌ها به شرکتهای مزبور و تاثیر آن شرکتهای در افزایش قیمت پروژه‌ها انتقاد کرد و از شورای هماهنگی خواست تا یک نفر را به عنوان نماینده در جلسات شورای عالی فنی معرفی کند.

در پایان مهندس رحمتی خواستار برگزاری جلسه در ابتدا یا اواسط هر فصل با موضوعات مشخص بین نهاد تعامل و شورای عالی فنی شد.

پنجم اسفندماه روز مهندسی

بر آبادگران و سازندگان زیر ساخت‌های توسعه کشور فرخنده و خجسته باد

روز بزرگداشت خواجه نصیرالدین طوسی، ریاضیدان، ستاره‌شناس، مهندس و معمار ایرانی به نام روز مهندسی نام‌گذاری شده است.

فرخنده روز مهندسی را به تمامی تلاشگران عرصه آبادگری و سازندگی میهن عزیزمان تبریک و تهنیت عرض می‌نمائیم. مدیران، مهندسان و کارگران شریف شرکت‌های مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی که در سرمای زیر ۳۰ درجه و در گرمای بالای ۴۸ درجه و شرجی ۹۸ درصد در سخت‌ترین شرایط جغرافیایی و با کمترین امکانات رفاهی (در حد صفر) در کوه و کمر و در بیابان‌های سرد و سوزان به ساخت و ساز سامانه‌ها و سازه‌های تمدنی می‌پردازند، همواره در حافظه تاریخی و یاد و خاطره نسل‌ها و اصل به نیکی ماندگار خواهند بود.

فرصت را مغتنم شمرده در طلیعه بهاران این روز خجسته را به جامعه مهندسی کشور تبریک و تهنیت عرض می‌نمائیم و آرزوی موفقیت‌های هرچه بیشتری را در عرصه‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی برای آنان از خداوند منان مسئلت می‌کنیم و با این شعر مطلب را به پایان می‌بریم که:

گر بگویم که مرا با تو سروکاری نیست

دردیوار کوایی بدیدکاری هست

در میزگرد هیات گرجی با اعضای انجمن شرکتهای ساختمانی مطرح شد:

دعوت از پیمانکاران ایرانی برای ساخت و ساز زیرساخت‌های توسعه‌ای و نوسازی ساختمانهای فرسوده گرجستان

شما را دارند و امیدواریم با ارتباطی که توسط اتاق بازرگانی بین دو نهاد برقرار می‌شود ارتباط سازنده با اعضای انجمن گسترش و تعمیق یابد. مهندس خوانساری در ادامه پیشنهاد داد ترتیبی داده شود تا در مدتی که هیات گرجی در ایران به سر می‌برند از پروژه‌های مختلف در دست اجرای شرکتهای عضو انجمن مانند انبوه‌سازی مسکن مهر پرند که شامل ۱۰۰ هزار واحد مسکونی است هیأت گرجستانی به عمل آورند. آقای کاخا بایاندوراش‌وایلی رئیس اتاق بازرگانی گرجستان که قبلاً وزارت دارایی گرجستان را برعهده داشت ضمن معرفی هیات همراه خود گفت: در حال حاضر هیچ پیشنهادی در زمینه ساخت و ساز به همراه ندارد زیرا ترجیح می‌دهم به معرفی فرصتهای سرمایه‌گذاری در

کشور خود بپردازم تا چشم‌اندازی کلی از کار در کشور گرجستان برای مدیران ارشد انجمن شرکتهای ساختمانی ایجاد شود.

کاخا با تشکر از دعوت مهندس خوانساری در مورد بازدید از پروژه‌ها عنوان کرد که گرجستان کشوری کوچک‌تر از ایران با جمعیت ۴/۵ میلیون نفر است و سرعت رشد اقتصادی سالانه در این کشور حدود ۶ تا ۷ درصد است. علی‌رغم کوچک بودن، این کشور مکان مناسبی برای سرمایه‌گذاری است چرا که حدود ۲ دقیقه زمان لازم است تا

روز دوشنبه ۸ اسفند ماه رئیس اتاق بازرگانی گرجستان به همراه هیاتی از سازندگان و بازرگانان کشور گرجستان مهمان انجمن شرکتهای ساختمانی بودند. در این جلسه که با حضور نائب رئیس، قائم مقام و تنی چند از اعضای کمیسیون انتشارات انجمن شرکتهای ساختمانی برگزار شد، طرفین به بحث و تبادل نظر در زمینه فرصتهای سرمایه‌گذاری در این کشور و راههای همکاری شرکتهای عضو انجمن با اتاق بازرگانی گرجستان پرداختند.

مهندس جواد خوانساری نائب رئیس انجمن شرکتهای ساختمانی ضمن خیر مقدم گفتن به مهمانان گرجی انجمن شرکتهای ساختمانی را معرفی کردند و گفتند این انجمن ۶۴ سال قبل تاسیس شد و شامل

شرکتهای عضو در سطح کشور است که در زمینه ساختمانهای بزرگ صنعتی، بزرگراهها، نیروگاه و سد‌ها فعالیت می‌کنند. حدود ۶۰۰ شرکت عضو انجمن، این پروژه‌های بزرگ را در کل کشور انجام می‌دهند به طوری که ما نیازی به پیمانکار خارجی برای پروژه‌ها نداریم. اغلب پیمانکاران ما در خارج از کشور مشغول به کار هستند و امیدواریم بتوانیم با شما نیز به تفاهمی در زمینه عرضه خدمات در عرصه سازندگی برسیم. نیروی فنی کشور ما آمادگی اجرایی همکاری با کشور

رئیس اتاق بازرگانی گرجستان:
گرجستان کشوری کوچک‌تر از ایران با جمعیت ۴/۵ میلیون نفر است و سرعت رشد اقتصادی سالانه در این کشور حدود ۶ تا ۷ درصد است. علی‌رغم کوچک بودن، این کشور مکان مناسبی برای سرمایه‌گذاری است چرا که حدود ۲ دقیقه زمان لازم است تا فرد شرکتی را در گرجستان به ثبت برساند.

استخدام پیمانکار می‌پردازند. شرکتهای خصوصی به طور مستقیم با شرکتهای ساختمانی وارد مذاکره می‌شوند. اگر طرح دولتی باشد پیمانکار از طریق مناقصه مشخص می‌شود. دو نکته مهم درباره مناقصه‌ها یکی قابلیت شرکت و دیگری قیمتی است که ارائه می‌گردد. البته شرکتهای گرجی هم در مناقصه شرکت می‌کنند اما چون غالباً شرکتهای ضعیفی هستند شرکتهای خارجی به ویژه ترکها پروژه را به دست می‌گیرند. تامین پروژه‌های نیروگاهی ربطی به دولت ندارد و توسط بخش خصوصی تامین می‌شود. البته در گرجستان تشکیلاتی مانند تشکیلات شما که بتواند شرکتهای خصوصی را به هم نزدیک کند وجود ندارد.

در ادامه مهندس خوانساری خواستار ارائه توضیحاتی از طرف هیات گرجی درباره جابجایی ارز و هزینه لازم برای این کار در کشور گرجستان شد که آقای کاخا جواب داد: ما بانک دولتی در گرجستان نداریم. مانعی هم در مورد جابجایی ارز وجود ندارد، حتی در دوران کمونیستی هم مانعی در این زمینه وجود نداشته است. در حال حاضر نیز حتی حمل پول با چمدان از مرز گرجستان ممکن است. باید خاطر نشان کنم برای خروج وجوه از بانک نیز مشکلی وجود ندارد چون افراد اختیار پول و سرمایه خود را دارند و می‌توانند با آن هر کاری که می‌خواهند انجام دهند.

مهندس خوانساری همچنین خواستار توضیحاتی درباره مالیات شد که آقای کاخا گفت: از لحاظ مالیاتی گرجستان مقام چهارم را بعد از قطر، هنگ کنگ و عمارات متحده دارد. در گرجستان قانونی هست که دست و پای دولت را برای افزایش مالیات بسته و دولت برای افزایش مالیات ناچار به برگزاری رفراendum است. ما شش نوع مالیات داریم.

فرد شرکتی را در گرجستان به ثبت برساند. گرجستان از لحاظ آسانی کسب و کار رتبه دوازدهم را در جهان دارد، به عنوان مثال ثبت خرید یک ماشین در این کشور بیش از ۵ دقیقه طول نمی‌کشد. یعنی سرعت و کارکرد دولت خیلی بالا است. ترخیص هر نوع کالایی هم در گمرک بیش از ۱۰ دقیقه طول نمی‌کشد در حالی که ترخیص کالا در کشوری مانند آمریکا حداقل دو روز زمان می‌برد. تعرفه گمرکی در این کشور ۸ درصد است. حداقل حقوق کارگران نیز ۲۰۰ دلار در ماه است. وی افزود: زمان پرواز بین ایران و گرجستان یک ساعت و ۲۰ دقیقه است که سرعت ارتباط را بالا می‌برد و برای رفت و آمد نیازی به ویزا نیست. بخش ساخت و ساز در گرجستان شامل سه بخش خانه‌سازی، زیرساختها، و بخش ساختمانهای سنگین و عمومی است. دولت دخالتی در ساختمان‌سازی ندارد و فقط بخش خصوصی دست‌اندر کار است. در بخشهای دیگر نیز دولت فقط برگزارای مناقصات را بر عهده دارد. در قوانین مالکیتی گرجستان اتباع خارجی می‌توانند صددرصد مالکیت زمین را داشته باشید. علاوه بر آن سیستمی وجود دارد که هزینه استهلاک ماشین آلات را به کشوری که تجهیزات را با خود آورده پرداخت می‌شود.

در بخش کارفرمایی فقط شرکتهای گرجی فعال هستند و در بخش پیمانکاری تنها شرکتهای ترکیه‌ای به عنوان شرکتهای خارجی حضور دارند. در بخش ساختمان‌سازی نیاز به جایگزینی ساختمانهای قدیمی در گرجستان وجود دارد. در زمینه راهسازی بیشتر راههای اصلی این کشور به خاطر وضعیت سخت آب و هوایی از بتن ساخته می‌شود و راههای غیر اصلی و کوچک از آسفالت ساخته می‌شود. چون این کشور

یک کشور ترانزیتی است مصرف سیمان در آن زیاد است. ضمن این که صنعت پل‌سازی به دلیل وجود رودخانه‌های زیاد رونق دارد.

در ادامه مهندس فریدون خزاعی قائم مقام انجمن شرکتهای ساختمانی درخواست کرد تا درباره ضمانت‌نامه‌های بانکی توضیحاتی داده شود که آقای کاخا در جواب گفت: در گرجستان ضمانت‌نامه بانکی پذیرفته می‌شود. حدود ۳ درصد ضمانت بانکی برای رتبه‌بندی حداقل ۳ لازم است. در سال ۲۰۱۲ دولت ۳۵۰ میلیون دلار برای مناقصات راهسازی و جاده‌سازی

اختصاص داده است ضمن این که برای یک پروژه مربوط به تعویض شبکه زیرزمینی آب و فاضلاب نزدیک نیم میلیارد دلار از طرف بانک توسعه آسیا اختصاص داده شد. بخش نیروگاهها و سد‌ها عمده ترین بخش برای سرمایه‌گذاری در گرجستان است. قرار است ۱۵ نیروگاه در گرجستان ساخته شود. ساخت فرودگاهی هم در دستور کار است و سهم دولت در تمام این موارد بسیار کمتر از بخش خصوصی است. شرکتهایی که می‌خواهند نیروگاه بسازند اغلب خارجی هستند و به

کار صورت می گیرد. پیمانکار مالک محصول است و می تواند محصول را با هر رقیمی که خواست بفروشد. در حال حاضر نیز به چند کشور همسایه از جمله ارمنستان، ترکیه و روسیه برق صادر می شود. دولت وظیفه دارد همه زیرساختهای لازم برای صادرات برق را به وجود آورد. گرجستان تا ۳ ماه خرید برق را تضمین می کند ولی اگر پروژه سودآور باشد بقیه فصول هم محصول را می خرد. نیروگاههای برق آبی فرصت خوبی برای سرمایه گذاری در کشور گرجستان است. ۳

میلیون دلار پروژه در بخش سدهای برق آبی وجود دارد ولی تا کنون شرکتی از ایران برای این امر اقدام نکرده است.

مهندس خوانساری به عنوان آخرین سوال خواستار توضیحاتی درباره آیین نامه ها و قوانین ساخت و ساز در گرجستان شد که الکساندر بولاپاتزه از اعضای هیات گرجستانی در جواب گفت: دولت از مالکیت بخش خصوصی حمایت می کند. تمام زمینها را بخش خصوصی می خرد مگر این که احتیاج عمومی به زمین باشد که در این صورت دولت آن را به قیمت روز از مالک زمین می خرد. زمینها در گرجستان به دو بخش کشاورزی و غیر کشاورزی تقسیم می شود و ساخت و ساز در بخش غیر کشاورزی صورت می گیرد. اگر زمین کشاورزی خریده شود باید تغییر کاربری داده شود. شرکتهای خارجی برای خرید زمینهای کشاورزی باید شرکتی تاسیس کنند اما در مورد زمینهای غیر کشاورزی محدودیتی وجود ندارد. وقتی زمین خریداری شد باید نقشه و مدارک لازم برای گرفتن مجوز ساخت آماده شود. صدور مجوز ۲۰ روز طول می کشد، البته در صورت پرداخت مبلغ بیشتر، طی

۸ روز هم قابل اخذ است.

به طور کلی قانون مشخصی برای ساختمان و نوع ساختمان وجود ندارد بلکه مجموعه ای از قوانین که شامل قوانینی مثل قانون کار و مالیات و .. است قوانین مربوط به ساختمان را شکل می دهند.

در پایان این جلسه مهندس خزاعی عنوان کرد این نشست برای ما با ارزش بود و از دوستان

اتفاق بازرگانی و وزارت خارجه برای ترتیب دادن این جلسه تشکر می کنیم. ما با هیات گرجستانی و مردم این کشور احساس یکانگی داریم چرا که گذشته مشترکی بین ما و ملت گرجستان وجود دارد. امیدواریم در دیدارهای بعدی زمینه همکاری بیشتر بین بخش خصوصی ایران و گرجستان مخصوصا در زمینه صنعت احداث فراهم شود.

۱- مالیات بر ارزش افزوده که ۱۸ درصد است ولی از پروژه های مربوط به ساخت و ساز اخذ نمی شود.

۲- مالیات سود که ۱۵ درصد ثابت است.

۴- مالیات بر درآمد که بر طبق آن کارگرا ۲۰ درصد مالیات می دهند.

۵- مالیات اموال که تقریبا یک درصد است. یک نوع مالیات فروش و مصرف هم وجود دارد که شامل سیگار، نفت و بنزین می شود.

۶- مالیات گمرکی هم حدود ۱۲ تا ۱۵ درصد است منتهی ۸۰ درصد مالیات برای کالاهای صادراتی بخشیده می شود.

مهندس کنگانی نیز با اشاره به یکی از مشکلات سرمایه گذاری در کشور گرجستان گفت: زمین خصوصی است و یا باید از مردم زمین خریده شود یا از طریق سازمان خصوصی سازی. ولی در هر دو طریق مشکل وجود دارد. اگر بخواهیم زمین آزاد را بخریم به محض این که مردم متوجه می شوند خارجی هستیم قیمت را بالا می برند. در رابطه با خرید زمین از طریق سازمان خصوصی سازی هم وقتی وارد سایت این سازمان می شویم بعضی اطلاعات به زبان انگلیسی موجود نیست. در ادامه مهندس شریفی عنوان کرد: از این فرصت استفاده می کنم و درخواست دارم این جلسه به عنوان جلسه معرفی دو گروه در

نظر گرفته شود. برای ارتباطات

بعدی شرکتهای ایرانی می توانند از طریق انجمن امکانات خود را به اتاق بازرگانی گرجستان اعلام کنند و در مقابل نیز هیات گرجستانی نیز می تواند مناقصه های موجود در گرجستان را از طریق سفارت به ما اعلام کند. همینطور دو طرف نباید نگران ضوابط قانونی باشند چون می توانند از طریق اتاقهای بازرگانی این قوانین و آیین نامه ها را به همدیگر اعلام کنند. بنابراین با توجه به رابطه فرهنگی دو کشور

مشکل سایت خیلی مهم نیست و می توان از طریق اتاقهای بازرگانی به تداوم این رابطه سازنده کمک کرد.

اواخر جلسه سوالی درباره این که برای نیروگاههای برق آبی چقدر اعتبار تخصیص داده شده است مطرح شد که آقای کاخا در جواب عنوان کرد: ۳۵۰ میلیون دلار فقط اختصاص به راهسازی دارد. دولت هیچگونه مشارکتی در نیروگاهها ندارد و از طریق فاینانس این

نگاهی به ویژگی‌های اقتصادی ایران

وراه‌های توان‌افزایی و اثربخشی بیشتر در متغیرهای کلان اقتصادی

مقدمه:

در مطالعات اقتصادی و تجزیه و تحلیل روندها و فرایندهای آن برای دستیابی به تعریف مفاهیم دقیق از ویژگی‌های آن، تورم، رشد و بیکاری شاخصهای عمده و مهم اقتصاد کلان هستند که همواره مورد توجه اقتصاددانان و سیاستمداران کشورها قرار می‌گیرد تا با تنظیم آن، شرایط اقتصادی را در جامعه بهبود بخشیده و گروه‌های اجتماعی به ویژه دهک‌های کم‌درآمد آن را به رفاه برسانند. کاهش نرخ تورم، کاهش نرخ بیکاری، افزایش رشد اقتصادی این سه مقوله جدی در مباحث اقتصاد کلان است. در این میان اهمیت نرخ تورم بیشتر از شاخصهای دیگر است زیرا تغییر در این نرخ یا تحت تاثیر دو نرخ دیگر قرار می‌گیرد یا آنان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. با توجه به تلاش کشورهای جهان در خصوص کاهش نرخ تورم و موفقیت‌های به دست آمده توسط آنان سؤال اصلی اینست: چرا در کشور ما این نرخ با کاهش لازم همراه نیست؟

برای بررسی این موضوع ابتدا ویژگیهای اقتصادی کشور و سپس علل عدم کاهش مناسب این نرخ را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

خصوصیات اقتصادی ایران

برای ورود به بحث اصلی باید بگوییم که به طور کلی اقتصاد دارای دو طرف تقاضا و عرضه می‌باشد که هر یک ویژگی‌های خود را دارند. این ویژگی‌ها در کشورهای مختلف متفاوت است ویژگیهای عرضه و تقاضا در کشور ما به شرح زیر است:

۱- ویژگی‌های طرف تقاضا

الف - ساختار پر حجم اداری و ویژگی آن:

- وجود سازمان اداری بزرگ، هزینه‌بر، بخشهای موازی در ساختار اداری
- تصمیمات اقتصادی از روی مهربانی و دلسوزی نظیر پایین نگه داشتن پاره‌ای از نرخ‌های مواد و محصولات بدون در نظر گرفتن امکانات کشور
- کارکرد در ارتباط با اقتصاد سیاسی نه اقتصاد کلان
- اعطای امتیاز به برخی نهادها و گروه‌های اجتماعی به دلایل مختلف همه از مواردی است که باعث گسترش بار مالی دولت می‌گردد.
ذکر این نکته لازم است که برای تقویت بخش صنعت و تولید سازوکارهای لازم باید در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها تعبیه و عملیاتی شود.

ب - منابع سیاست‌های مالی:

- عمده منبع درآمد تک محصولی (نفت)
- سیاست تثبیت نرخ ارز به عنوان یک متغیر حیثیتی
- فروش نفت در داخل به قیمت پایین‌تر از سطح جهانی برای جلب رضایت مردم
... همه از مواردی هستند که باعث محدودیت منابع درآمدی و همچنین رشد هزینه‌های دولت می‌گردد. ضمن اینکه باید توجه داشت هر قاعده‌ای را استثنایی است و برخی از فعالیت‌ها به ویژه پروژه‌های عمرانی و شرکت‌های پیمانکاری مجری آن دارای شرایطی است که باید در برنامه‌ریزی‌ها لحاظ شود.

ج - سیاستهای پولی:

قانون عملیات بانکی بدون ربا و قلمداد کردن بانکها جزئی از بدنه دولت، (سیاستهای پولی در این قانون اعمال کنترل بر شاخصهای اقتصادی بازار پول به جزء حجم پول تعریف شده اما در اقتصاد کلان سیاستهای پولی اعمال کنترل بر حجم پول می‌باشد).
به طور کلی نگاه به بانکها و سیستم بانکی در کشور به عنوان خزانه کمکی برای خزانه دولت تلقی می‌شود. همانگونه که ملاحظه می‌شود با توجه به این ویژگیها کشور دچار کسری بودجه و رشد بالای حجم پول خواهد شد (این نرخ در کشورهای پیشرفته ۵/۲، در حال توسعه ۱۴/۴ و در ایران بین ۲۷ تا ۳۰ درصد می‌باشد).

۲- ویژگیهای طرف عرضه

الف - دولتی بودن اقتصاد:

دلایل دولتی بودن اقتصاد را می‌توان در موارد زیر بیان نمود.
- غالب بودن بخش دولت در حوزه‌های نفت، گاز، پتروشیمی، مخابرات.
- ایجاد بیش از ۵۰ درصد ارزش افزوده کشور از ۱۲۰ کارخانه تحت پوشش دولت.
- عدم توجه به شاخص میزان هزینه نسبت به تولید در شرکت‌های دولتی.

ب - انحصاری بودن شرکت‌های دولتی:

حمایت از تولیدکنندگان داخلی در مقابل رقبای خارجی باعث انحصار

- عرضه و تقاضای پول تورم را تعیین می کند.
- افزایش حجم پول اثری بر روی تولید و بیکاری ندارد.

نتیجه گیری:

با توجه به مطالب فوق چنین نتیجه گیری می شود که برای کاهش نرخ تورم و رشد و شکوفایی اقتصاد صرف نظر از انضباط مالی و مدیریت پولی عواملی نظیر تغییرات در فناوری، خصوصی سازی و توسعه بخش خصوصی، شکل گیری بازارهای کارآمد، کاهش حساسیت مصرف کنندگان به قیمت و به طور کلی عوامل ساختاری و نهادی زیادی دخالت دارند که با اتخاذ سیاست های مالی و پولی هوشمندانه و به موقع و بدور از گرایش های سیاسی راه برای رشد اقتصادی فراهم می گردد و با ایجاد فضای آزاد اقتصادی برای کسب و کار و توسعه بخش خصوصی و استقرار بازار آزاد توأم با کارآمدسازی دولت (با انتقال پاره های از امور اجرایی به نهادهای بخش خصوصی، شرایط سیاست گذاری و برنامه ریزی بهتر برای دولت فراهم می شود) زمینه سرمایه گذاری مناسب برای آن انجام می پذیرد.

البته این موارد با بازنگری در اقتصاد سیاسی کشور و تغییر نگاه سیاستمداران به مسائل اقتصادی امکان پذیر می شود زیرا دولتمردان از اثرات ناشی از اجرای سیاست اقتصادی بدون مطالعه همه جانبه و از وقوع بحران های احتمالی ناشی از اقدام های احساسی در جامعه نگران هستند لذا این وظیفه بر عهده اقتصاد دانان جامعه است که راه حل بهینه ای را ارائه کنند تا در مسیر توسعه متعادل اقتصادی آثار هر یک از تصمیمات اقتصادی نظیر کاهش نرخ تورم، افزایش رشد اقتصادی و... بر سطح عمومی قیمت ها را تعیین تا فشار بر اقشار محروم جامعه وارد نشود و بدینوسیله مشکلاتی در جامعه به وجود نیاید. همانگونه که ملاحظه می شود نقش سیاستمداران و اقتصاد دانان در تحولات اقتصادی به ویژه در پیامدهای مثبت آن بسیار اهمیت دارد. زیرا سیستم تصمیم گیری در کشور ما خواهان بهبود اوضاع اقتصادی است که این امر مستلزم واگذاری بیشتر فعالیت ها به بخش خصوصی است اما در همین سیستم مشاهده می شود برخی مدیران میانه نهادهای دولتی و حکومتی با قدرت گرفتن بخش خصوصی چندان موافق نیستند و از انباشت سرمایه نزد افراد نگران می باشند این دوگانگی باعث تصمیم گیری های متناقض می گردد که در نتیجه در وضعیت اقتصادی کشور خلل ایجاد می کند. برای رفع این مشکلات در جامعه تدبیر در اقتصاد اهمیت زیادی دارد. تصمیمات اقتصادی می بایستی با توجه به تبعات مثبت کوتاه مدت آن مورد ارزیابی قرار گرفته و به اجرا درآید. تا از طریق آن توسعه پایدار در کشور حاصل گردد.

نکته پایانی این است که همه ما سرنشینان کشتی توسعه کشور هستیم و موظف می باشیم که تمامی دانایی ها و توانایی خویش را معطوف هدایت آن به سرمنزل مقصود (توسعه و رفاه اجتماعی) نماییم. در این فرایند آنچه می تواند اثر بخشی کار را افزایش دهد تولید بیشتر سرمایه اجتماعی از طریق بالا بردن ضریب اعتماد اجتماعی به بخش خصوصی است به ویژه بخشی که علم و تجربه زندگی صنفی خود را (چون شرکت های عضو انجمن شرکتهای ساختمانی) در طبق اخلاص قرار داده اند و حاضر شده اند در سرمای زیر ۳۰ درجه و در گرمای بالای ۴۸ درجه و شرجی ۹۸ درصد در کوه و دشت و بیابان بدون حداقل امکانات زیستی و معیشتی به ساخت و ساز سازه ها و سامانه های زیرساخت های توسعه کشور همت گمارند.

در اقتصاد می گردد و در نتیجه انحصار موجب عدم کارایی و عدم کارایی موجب درخواست حمایت بیشتر از دولت است. این قبیل سازوکارها که در کشورهای صنعتی نیز اعمال می شود بایستی با شبیهی نزولی همراه باشد که بخش های تولیدی در این فرایند خود را آماده رقابت با تولید کنندگان و رقبای جهانی نمایند.

ج- بی ثباتی سیاست های اقتصادی:

- بی ثباتی در سیاست های اقتصادی باعث سردرگمی بنگاه های اقتصادی برای تولید و عرضه خواهد شد و در نتیجه بنگاه موجودی انبار خود را افزایش می دهد تا بدینوسیله در مقابل تغییرات بازار زبان نکند. - کسری بودجه اعتبارات عمرانی در اثر کسری بودجه سالیانه نیز باعث طولانی شدن و غیر اقتصادی شدن طرح های عمرانی می شود و عدم پرداخت مطالبات پیمانکاران این قبیل پروژه ها شرکتهای مهندسی پیمانکار پروژه های عمرانی از گردونه فعالیت خارج می شوند و سرمایه های عظیم انسانی و تجربه فنی و مهندسی کشور از مدار زیرساخت های توسعه خارج می شود.

د- ایجاد رانت نهادهای خاص

قیمت گذاری نامناسب در مورد نهادهای انرژی و ارز و همچنین فراهم کردن امکان دستیابی آنها به تسهیلات بانکی باعث ایجاد رانت اقتصادی می شود.

ه- ناکارایی بازار مالی

فاصله زیاد بین نرخ سود تسهیلات و نرخ سود سپرده (حدود ۱۰ درصد) (این نرخ در کشورهای توسعه یافته ۲ درصد است) باعث ناکارایی سیستم بانکی می شود از طرف دیگر عدم وجود رقابت بین مؤسسات مالی در زمینه ارائه خدمات بهتر به علت سیاست های حمایتی دولت باعث ناکارایی بازارهای مالی می گردد.

بطور کلی با توجه به ویژگیهای عرضه و تقاضای عنوان شده ویژگیهای اقتصاد ایران را در موارد زیر می توان ارائه داد:

- وجود سازمان اداری بزرگ که به خاطر شرایط و مصالح سیاسی امتیازاتی را به مردم می دهد هم باعث افزایش هزینه های دولت می شود و هم دولت را با کسری درآمد روبرو میکند.
- به علت دولتی بودن اقتصاد، دولت به بانکها دستور می دهد و از آنها تکالیف خاص طلب می کند.
- به خاطر انحصاری بودن صنعت، هزینه تولید کالا نسبت به مشابه خارجی آن بسیار بالاست.
- به علت بی ثباتی بازار و اقتصاد کلان بنگاهها موجودی انبار بسیار بالایی را برای سالهای بعد ذخیره سازی و نگهداری می کند.

میزگرد کمیسیون اقتصادی و بانک‌ها در محل انجمن شرکتهای ساختمانی با نمایندگان بانک مسکن برگزار شد

امضا شد تا اعضای صنف را برای استفاده از امتیازات بانکها تشویق کند. انجمن به بانکها پیشنهاد داد که با روش پشتیبانی تمام محورها برای پروژه وارد عمل شوند تا با این تعامل کامل و پشتیبانی از شرکتهای هر دو طرف بدون ریسک و با حالتی برنده برنده از آن بیرون بیاید. یعنی شرکتی‌ها به همراه بانک‌ها وارد مناقصات شوند و از صفر تا صد پروژه را با همان بانک قدم به قدم جلو ببرند. ما پیشنهاد کردیم برای تمرکز و تامین قطعی پروژه‌ها امتیازاتی مثل تخفیف کارمزدهای ضمانت‌نامه‌ها و تخفیف در سود تسهیلات از طرف بانکها داده شود و در مقابل پیمانکار طی یک نامه مشخص و امضای قرارداد معلوم کلیه وجوه مربوط به این پروژه را منحصر در یک شماره حساب مشخص آن بانک واریز کند. به این ترتیب بانک یک پروژه را تامین مالی می‌کند و منابع مالی زیرنگین انگشت بانک می‌رود که این امر هم ریسک را پوشش می‌دهد و هم بانکها می‌توانند روی پول در گردش برنامه‌ریزی کنند. مهندس احمد عزیزی عضو کمیسیون اقتصادی و بانکها در ادامه عنوان کرد: در واقع بانکها منطبق با شرایط جدید و با توجه به قانون بودجه ۹۱ برای همکاری با پیمانکارها باید موردهای جدیدی روی میز بگذارند. در شرایط فعلی دولت به آرامی تامین مالی پروژه را برعهده پیمانکارها می‌گذارد، پس بانکها باید با تشکیل کارگروهی به این مسئله بپردازند که چگونه می‌توانند به عنوان شریک مالی شرکتهای وارد عمل شوند. ما از بانکها انتظار داریم روشهای سنتی را به روشهای نوین تبدیل کنند و به نوعی شریک پیمانکارها باشند. در این مورد بانکها باید به پشتوانه طرح‌ها وارد عمل شوند نه پیمانکارها. در تأیید سخنان ایشان مهندس دادمان افزود: در طی سالیان گذشته اعتبار عمرانی پرداخت شده برای طرحهای ملی و استانی بالغ بر ۱۷ هزار میلیارد تومان بوده است. مبالغ بیشتر از این نیز در پروژه‌های موسسات عمومی مثل شهرداری‌ها و شرکتهای دولتی صرف شده است. پس در مجموع صحبت از بازاری است که سالانه ۷۰ هزار میلیارد تومان در سال گردش مالی دارد. نقش اعضای شرکتهای ساختمانی نقش عمده‌ای در این میان است. آقای ایرج غلامی مدیر منطقه امور شعب منطقه شمال شرق تهران

راه‌های اعطای تسهیلات بانکی ویژه برای شرکتهای عضو انجمن مطرح شد. پنجم اسفندماه میزگردی با حضور نمایندگان منطقه شمال شهر بانک مسکن، آقایان ایرج غلامی مدیر منطقه امور شعب شمال شرق تهران، فرزاد بدیعی کارشناس بازاریابی منطقه و مجید قاسم پور کارشناس مالی منطقه و مهندس دادمان رئیس کمیسیون اقتصادی و بانکها، انجمن، آقای محمد تکلی دبیر کمیسیون اقتصادی و بانکها، مهندس احمد عزیزی و مهندس محمدرضا افقهی به عنوان اعضای کمیسیون برگزار شد. هدف از این میزگرد رسیدن به تفاهماتی درباره امکان اعطای تسهیلات بانکی ویژه از طرف بانک مسکن به اعضای انجمن بود.

در ابتدای این جلسه مهندس بهمن دادمان رئیس کمیسیون اقتصادی و بانکها وضعیت سندیکا را تشریح کرد و گفت: انجمن ما متشکل از ۵۸۰ عضو است که عموماً شامل شرکتهای دارای رتبه یک و دو و ساکن در تهران هستند. در کل کشور نیز بالغ بر ۳۰ هزار شرکت پیمانکاری در صنعت احداث وجود دارد. انجمن شرکتهای ساختمانی بر اساس وظیفه خود به دنبال مهیا کردن بستری مناسب برای فعالیت وسیع‌تر اعضای خود است.

در ساختار انجمن کمیسیونهای مختلفی وجود دارد که کمیسیون اقتصادی و بانکها وظیفه مذاکره با بانکها و انتقال مسائل و نیازهای اعضا به بانکها و تسهیل روابط را در برنامه خود دارد. در شرایط فعلی پروژه‌های عمرانی کشور به دلیل عدیده دچار تنگناهای تامین به موقع نقدینگی هستند. اکثر شرکتهای برای تداوم حیات و اجرای پروژه مجبور به تامین سریع نقدینگی هستند و تنها راه برای این امر بانکها هستند. این مشکل در سالهای اخیر به حدی تشدید شده که شرکتهای عضو انجمن عملاً به بانکها متکی هستند در حالی که سود بانکها بیشتر از سود عملیاتی شرکتهای است. پیمانکاران نیاز به انواع تسهیلات دارند از جمله تسهیلات سرمایه در گردش، تسهیلات مربوط به خرید ماشین‌آلات، خرید صورت وضعیت و گشایش اعتباررایی که زمانی مورد توجه بود و امروزه مسدود شده است. بحث فاینانس‌ها و ضمانت‌نامه‌ها هم مورد توجه پیمانکاران است، ضمن این که بانکها هم اخیراً به سمت پیمانکاران گرایش یافته‌اند. موضوع فاینانس هم در سال ۹۱ در قانون بودجه مورد توجه قرار گرفت تا طرحهای مالی توسط پیمانکاران تامین مالی شود. مثل BOT (Build Operate of Transfer) که در آن پیمانکار هم تامین مالی می‌کند، هم کار اجرایی ساخت را برعهده دارد و در نهایت از سود پروژه نیز منتفع می‌شود. انجمن با بانکهای دیگر هم مذاکراتی به عمل آورد و تفاهم‌نامه‌هایی در این مورد

بانک مسکن گفت: من به مشکلات این بخش واقف هستم. اصولاً باید شرکتهای ساختمانی با توجه به مأموریت بانک مسکن بیشتر از بقیه بانکها با بانک مسکن در مراوده باشند اما این امر کمتر اتفاق افتاده است، ضمن این که فعالیت این بانک برخلاف اسم آن فقط در بخش مسکن نیست. در مقطعی ما پیشنهاد دادیم سیاستها را طوری تنظیم کنیم که با شرکتهای ساختمانی در ارتباط باشیم و آنها نیز مانند شرکت کیسون مشتری ما باشند. خواسته ما این است که در خدمت شما باشیم و به ایجاد فضای مناسب کمک کنیم اما واقعیت این است که هر بانک سقفی دارد و در چهارچوب آن می تواند خدمات ارائه کند. به نظر ما باید فراتر از منطقه و انجمن به قضیه نگاه کرد بنابراین پیشنهاد می کنم جلسه ای با هیات مدیره بانک برگزار شود زیرا تصمیمات کلان بانک توسط آن هیأت آنجا اتخاذ می شود. من همیشه فکر می کردم چرا فعالیت شرکتهای بزرگ پیمانکاری نزد ما نیست در حالی که بانک مسکن از حیث ماهیت فعالیت از همه بانکها به شما نزدیکتر است. امیدوارم به سهم خود بتوانیم توجه هیات مدیره بانک را برای بحث درباره جزئیات بیشتر پیشنهاد شما فراهم کنیم.

من فکر می کنم فراهم کردن همه مسائلی که مطرح کردید برای بانک ما مقدور است. در مورد تسهیلات ارزی هم بانک مسکن شبکه بهتری دارد چون در لیست تحریم نیست. اما نادیده نباید گذاشت که فعالیت بانکها با توجه به شرایط بانک مرکزی محدود است. درباره بحث ضمانت نامه نیز ما مشکلی نداریم و در مورد ترکیب وثائق هم می شود به توافق رسید. اگر خود انجمن بتواند ضمانت بازپرداخت تسهیلات را از سوی شرکتها تقبل کند بانک این رغبت را خواهد داشت

تسهیلات را با شرایط سهل تری پرداخت کند. به نظر من می توان در قالب تفاهم نامه این مسائل را حل کرد ولی در کل و با توجه به سیستم موجود واقعیت این است که ما یک بانک دولتی هستیم و بانکهای دولتی همیشه همسوی سیاستهای دولت عمل می کنند و سیاستهای اقتصادی دولت بر آن اثر دارد. علاوه بر این که بانکهای دولتی نسبت به بانکهای خصوصی تابع محدودیتهایی هستند. البته هر بانکی فراخور شرایط خود سعی دارد فضای بهتری برای مشتری خود در نظر بگیرد. بانک ما هم علاقمند است که بخشی از خواسته های شما را تامین و متقابلاً از تمرکز وجوه منتفع شود چنانچه در مورد پروژه تهران - پردیس، این بانک قسمتی از سرمایه را تامین کرد و حالا که طرح به سوددهی رسیده است از این سود هم استفاده می کند. در ادامه و در جواب مهندس محمدرضا افقهی، عضو کمیسیون اقتصادی و بانکها که خواستار توضیح درباره خدمات قابل اعطای بانک مسکن به پیمانکاران شد آقای غلامی عنوان کرد: بانکها همیشه وثیقه محکمی در ازای ضمانت نامه می طلبند که اگر قرارداد منجر به ضبط ضمانت نامه شد بتوانند از وثیقه به جای جایگزین استفاده کنند. خواست بانک این است، فردی که ضمانت نامه می گیرد بتواند از عهده تعهد آن برآید. طبیعی

است که بانک به فکر وثائق محکمی باشد. ما در قالب تفاهم نامه می توانیم در مورد جزئیات صحبت کنیم. و در صورت تأیید انجمن بیشتر وثیقه را به شکل سفته از اعضا بگیریم. با توجه به نرخ سودی که در تسهیلات وجود دارد ما قادر به اعمال تخفیف در آن نیستیم ولی می توانیم با تغییر عنوان تسهیلات یا قالب پرداختی تسهیلات نرخ سودها را بالا یا پایین ببریم.

مهندس دادمان در پاسخ به اظهارات آقای غلامی گفت: انجمن شرکتهای ساختمانی محل تجمع صنف و به مثابه (Trade) است و مؤسسه انتفاعی یا تعهدزا نیست بنابراین در هیچ شرایطی نمی تواند به لحاظ تامین اعضا در مراودات با سیستمهای پولی و مالی اقدام تعهدی انجام دهد. انجمن شرکتهای ساختمانی هیات مدیره ای ۱۶ نفره و بازرسانی به تعداد ۳ نفر دارد که با فرایند انتخاب برگزیده می شوند و به مدت ۳ سال کار تصمیم سازی، بررسی و انتقال مشکلات و تلاش برای استیفای حقوق اعضا را برعهده دارند. اما انجمن در تاریخ ۶۵ ساله خود که شاید اولین انجمن صنفی و حرفه ای تشکیل شده باشد، دخالتی در مراودات مالی اعضا با بانکها نداشته است. اساساً

انجمن با هیچ بانکی مراوده مالی ندارد و کار آن تسهیل کردن و گرفتن امتیاز برای کل اعضا است.

بعد از این که آقای غلامی خاطرنشان کرد ما با ماهیت سازمان شما آشنا نیستیم و این مسئله را به عنوان مثال عنوان کردیم، مهندس دادمان افزود: تا حالا روند مذاکره با بانکها به این گونه بوده که اول یک جلسه ابتدایی برگزار شده و پس از آن مذاکرات مکتوب و ارائه پیشنهاد مشخص بوده تا در صورت موافقت اصولی بانک، جلسه ای دیگر برگزار و تفاهم نامه در سطح هیات مدیره

نهایی شود و راههای عملی موضوع بررسی گردد. در سال جاری بانک اقتصاد نوین بانکداری شرکتی را به اعضای انجمن معرفی کرد و از بین اعضا مشتریهای نمونه را انتخاب و به آنها امتیازاتی داد، چون اعضای هیات مدیره این بانک معتقد بودند: پیمانکاران طرف حساب با دولت مطمئن ترین مشتریهای بانکی هستند. ضمن این که در بین تعداد ضمانت نامه هایی که برای صنف پیمانکار صادر شده کمترین میزان قرارداد و اخواست شده است. چون ریسک کار با پیمانکاران پائین تر است باید تسهیلات سهل تر و سریع تر به آنان ارائه شود. تمامی مراحل کار پیمانکارها براساس نص قانون است و آنها قبل از هر قشری مالیات می دهند. طرف قرارداد بودن با دولت بر این اعتبار می افزاید.

در پایان این جلسه آقای غلامی گفت: کار پیمانکاری کار پرمشقتی است و به نظر من باید همانطور که در جاده های مختلف تابلوهای راهنما می گذارند، تابلویی برای معرفی پیمانکار هر جاده نیز نصب شود تا من نوعی به عنوان کارمند یک بانک در صورت مراجعه همان پیمانکار به محل کارم، بدانم مشتری من کیست و چه خدماتی انجام داده است تا مطابق با این شناخت جوابگوی آن فرد باشم.

دبیر انجمن شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و راهسازی آذربایجان غربی مطرح کرد:

عدم اتخاذ راهکار مناسب تعیین قیمت در انتخاب برنده مناقصات

اشاره: به منظور تأملات بیشتر با نهادهای و انجمنهای دارای هم‌پوشی، هم‌کوشی و ارتباط خلاق با انجمن شرکتهای ساختمانی صفحه‌هایی را برای بازتاب مسائل و مشکلات و گزارش همایشها و نشستهای این مجموعه پیوسته و همبسته با انجمن در نظر گرفته است. ضمن آرزوی توفیق برای دست‌اندرکاران انجمنهای شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و راهسازی استانهای کشور و قانون سراسری آن، گزارش انجمن آذربایجان غربی از جلسه شورای فنی با مدیران اجرایی استان برای بهره‌گیری خوانندگان ماهنامه پیام آبادگران درج می‌شود.

جلسه شورای فنی انجمن شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و راهسازی آذربایجان غربی روز ۲۳ بهمن ماه سال جاری با حضور مدیران دستگاههای اجرایی عضو شورای فنی، آقای مهندس محمودی معاون امور عمرانی و رئیس شورای فنی استان و دبیر شورای فنی تشکیل گردید. در این جلسه مهندس خسرو خوش خلقی دبیر انجمن شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و راهسازی آذربایجان غربی سخنرانی کردند که متن این سخنرانی بدین شرح است:

مهندس خسرو خوش خلقی:
با اشاره مختصر به ابعاد اقتصادی و اجتماعی فعالیت این صنف و آشنایی با اهمیت وجودی این صنف باید عرض کنم که علیرغم اینکه در حال حاضر یک سوم پتانسیل موجود شرکتهای استان فعال و کار در دست اجرا دارند.

با عرض سلام و احترام حضور سروران گرامی، مدیران محترم دستگاههای اجرایی عضو شورای فنی و جناب آقای مهندس محمودی معاون محترم امور عمرانی و رئیس شورای فنی استان و دبیر محترم شورای فنی بسیار خرسندیم که بار دیگر فرصتی فراهم شد تا در معیت اعضای محترم شورای فنی میزبان این جلسه در انجمن شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و راهسازی استان باشیم. مجموعه انجمن شرکتهای ساختمانی

استان آذربایجان غربی ضمن گرامیداشت سی و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران، حضور تمام سروران حاضر تبریک عرض می‌نماید. در این مدت کشور عزیزمان ایران شاهد، تغییر و تحول و پیشرفت در عرصه‌های ساخت و ساز در تمام ابعاد راهها، فرودگاهها، بندار، مراکز بهداشتی و درمانی، آب، آب و فاضلاب، کشاورزی، مراکز آموزشی و فرهنگی و ایجاد واحدهای عظیم نفت و گاز و پتروشیمی و توسعه شهرها و روستاها می‌باشد.

انجمن نیز افتخار دارد در مسیر این سازندگی سه هفته قبل با برگزاری جشن سی و ششمین سالگرد تاسیس خود در استان، در حال حاضر با داشتن ۱۴۲۰ عضو به عنوان بازوان آبادگر دستگاههای اجرایی، در خدمت پروژه‌های عمرانی استان می‌باشد که سالانه بالغ بر سه هزار میلیارد ریال اعتبارات عمرانی ملی و استانی استان را تبدیل به ساخت و ساز و عمران و آبادی در این مرز و بوم می‌کنند. همکاران ما از اعضای انجمن به عنوان زحمتکشان عرصه ساخت و ساز با همه توانمندیهای خود از کوچکترین پروژه عمرانی تا پروژه چند صد میلیارد ریالی مانند سد نازلو را در رشته‌های مختلف در تعهدات قراردادی خود دارند. با اشاره مختصر به ابعاد اقتصادی و اجتماعی فعالیت این صنف و آشنایی با اهمیت وجودی این صنف باید عرض کنم که علیرغم اینکه در حال حاضر یک سوم پتانسیل موجود شرکتهای استان فعال و کار در دست اجرا دارند، باز هم سهم قابل توجهی در اشتغال و وابستگی درآمدی استان به این صنف دارند. به طوریکه با در نظرگیری حداقل ۳ عضو برای هر شرکت و حداقل ۳۰ تا ۵۰ نفر کارکنان دفتری و کارگاهی در مجموع ۲۰۰۰ خانوار بلحاظ درآمدی وابسته مستقیم به این شرکتها می‌باشند و این ارقام جدا از اشتغال غیرمستقیم عوامل و صنایع وابسته می‌باشد.

انجمن و اعضاء آن در راستای احساس وظیفه و مسئولیت ملی خود و در تعامل با معاونت محترم امور عمرانی استانداری و دستگاههای اجرایی استان در پیشبرد اهداف عمرانی استان و ارتقاء کیفی پروژه‌های عمرانی، مسائل و مشکلات پیش روی نظام فنی و اجرایی تاثیرگذار در مسیر این مسئولیت را اختصاراً به عرض اعضای محترم

شورای فنی می‌رساند.

۱- در شروع و ابتدای این راه که از مناقصه و انتخاب پیمانکار آغاز می‌گردد آنچه بیشتر از همه، دغدغه‌های فکری انجمن می‌باشد عدم اتخاذ راهکار مناسب و عدم لازم الاجرا کردن بخشنامه تعیین قیمت مناسب در انتخاب برنده مناسب مناقصات است که گریبانگر همکاران ما و عامل بازدارنده در رشد مناسب این بخش از صنعت ساختمان می‌باشد. افزایش روزافزون تعداد شرکت‌های پیمانکاری، وجود مجموعه‌های پیمانکاری دولتی موازی، محدودیت اعتبارات عمرانی، رقابت ناسالمی را موجب گردیده است که انتخاب برنده مناقصات به روش حداقل قیمت، مزید بر علت گردیده و موجبات انتخاب پیمانکار ناکارآمد با قیمت نامناسب را فراهم نموده و عملاً توان برابری و رقابت شرکت‌های توانمند رشد یافته با هزینه‌های مدیریتی بالا را با پیمانکاران کم‌تجربه کاهش داده است و در نتیجه موجب افت کیفی و تطویل پروژه‌ها و در یک مقایسه اقتصادی موجب افزایش هزینه‌ها می‌گردد که کسی در مقام پاسخگویی آن نیست و فضای عافیت‌طلبی کمیسیون‌های مناقصات در عدم انتخاب مناسب‌ترین قیمت عامل اصلی عمده مشکلات بوده و بروز اختلاف را نیز موجب می‌گردد. لذا پیشنهاد داریم بخشنامه مربوط به انتخاب برنده بر مبنای قیمت مناسب به مانند برخی استانها لازم‌الاجرا گردد.

۲- گام دوم در تداوم این راه و حفظ مسئولیت ملی پیش گفته بر عهده این قشر، در گرو اعتبارات عمرانی و تامین و تخصیص به موقع آن است، خدمت مدیران محترم عضو شورای فنی عرض می‌کنم که عزیزان، پیمانکار بازوی اجرایی شما می‌باشند و به عنوان یک مجموعه اجرایی و با همه توان فنی و اجرایی و تجهیزاتی خود در خدمت پروژه‌های عمرانی هستند و در ضمن این تفکیک را در نظر داشته باشیم که سرمایه‌گذاری را باید از پیمانکاری جدا دانست. داشتن سرمایه و انتظار سرمایه‌گذاری از پیمانکار در پروژه و ادامه دادن کار با داشتن میلیاردها ریال طلب از کارکرد قراردادهایشان، خارج از توان پیمانکار است. وعده و وعید و عدم دقت در ارائه اطلاعات مربوط به وضعیت اعتبارات پروژه‌ها، موجب فشار بر پیمانکار و بدهکار نمودن آن در بازار کار می‌گردد که دور از شان مدیریتهاست. اینکه آیا قانوناً طبق قانون محاسبات عمومی پروژه‌هایی که اعتبار ندارند یا تخصیص اعتبار و نقدینگی ندارند، ایجاد تعهد به دولت از طرف دستگاههای اجرایی با الزام کردن پیمانکار به ادامه کار و بدهکار کردن دولت و پیمانکار درست هست یا نه، بماند، اما آنچه اکنون مورد نظر و تقاضای جامعه پیمانکاری استان می‌باشد چگونگی تعیین تکلیف میلیاردها

ریال بدهی‌های دستگاههای اجرایی به همکاران ما و اتخاذ راهکارهای مناسب با استفاده از سیستم بانکی و یا غیره و کمک به حل این معضل می‌باشد.

لذا پیشنهاد می‌گردد در دستگاههای اجرایی با سقف بدهی بالا، شروع پروژه‌های جدید با اولویت دادن به اختصاص اعتبارات سالیانه به پرداخت شدن مطالبات پیمانکاران باشد.

۳- از بابت مشکلات اعتباری علاوه بر عدم وجود نقدینگی کارگاه و کاهش توان مالی ادامه کار، تاخیرات زیاد پرداختها و ریسکهای آن و افت ارزش واقعی مبالغ دریافتی با توجه به تورم می‌باشد. همچنین یکی دیگر از مشکلاتی که هم اکنون در این رابطه همکاران ما با آن مواجه هستند مانند جرایم ناشی از عدم پرداخت به موقع مالیات بر ارزش افزوده، جرایم ناشی از عدم واریز به موقع کسورات بیمه و مالیات قراردادهای می‌باشد. به طوریکه دلیل کمبود اعتبارات و تاخیرات زیاد پرداخت کارکردها یا اصلاً کسر و واریز نگردیده و یا علیرغم کسر از پیمانکار به موقع به حساب صاحبان کسورات مذکور واریز نمی‌گردد بدین ترتیب ارائه لیست بیمه کارکنان به تامین اجتماعی بدون پرداخت شدن کسور مربوطه موجب عدم تأیید لیست بیمه از طرف تامین اجتماعی و تحمیل شدن پرداخت جرایم تاخیر در پرداخت حق بیمه‌ها گردیده و مشکل را مضاعف می‌نماید.

لذا پیشنهاد می‌گردد با توجه به کمبود اعتبارات اولویت اول به پرداخت شدن به موقع کسورات بیمه و مالیات ارزش افزوده متعلقه به کارکردهای پیمانکاران اختصاص یابد.

۴- همانطوری که گزارشات نظارتی پروژه‌های عمرانی نیز حاکی از آن است خمیر مایه اصلی ارتقاء کیفیت و سلامت پروژه‌های عمرانی وجود مصالح استاندارد می‌باشد عزیزان مستحضر هستند که شن و ماسه و سیمان و قیر از عمده مصالح اولیه حیاتی پروژه‌های عمرانی می‌باشد که هنوز از کنترل و استاندارد لازم برخوردار نیستند و علیرغم وجود کمیته کنترل کیفیت مصالح ساختمانی شورای فنی از یک مطالعات و پهنه‌بندی مناسب مصالح استاندارد و قابل استفاده در پروژه‌های عمرانی برخوردار نیستیم و همچنان از مصالح کوهی نامناسب برای بتن و آسفالت استفاده می‌شود. لذا پیشنهاد می‌گردد کمیته مذکور در اولویت اول نسبت به شناسایی و پهنه‌بندی وضعیت مصالح استان اقدام نماید.

۵- در بحث نیروی انسانی کارآمد نیز علیرغم وجود الزامات قانونی ساماندهی و تربیت نیروی انسانی کارآمد و صدور کارت مهارت عوامل صنعت ساختمان وجود چند مصوبه شورای فنی در سالهای قبل، از جمله مصوبه الزام سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای محترم برای حضور در کارگاه‌های پروژه‌های عمرانی برای آموزش و آزمون و صدور کارت مهارت عوامل شاغل در پروژه‌ها، پس از سالها هنوز این بخش از بابت نیروی انسانی کارآمد دچار مشکل می‌باشد و نیروی انسانی ماهر آموزش دیده کافی در این بخش تامین نگردیده است. با مطرح شدن موضوع در شورای فنی مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۹ انجمن پیگیر همکاری با آموزش فنی و حرفه‌ای بوده و پیشنهاد می‌گردد که بحث حضور در کارگاه‌ها و آموزش و ارزیابی و صدور کارت مهارت اجرایی گردد.

۶- از مشکلات عمده دیگر گریبانگر جامعه پیمانکاری ضعفهای سیستم مطالعه و طراحی و نظارت می‌باشد که عدم ارائه فرصتهای کافی دستگاههای اجرایی برای مطالعه و طراحی پروژه‌ها نیز بر آن

۹- در خصوص امور تشخیص صلاحیت و رتبه بندی همکارانمان نیز علیرغم تلاش و همکاریهای جناب آقای محمدی اقدم مدیر کل محترم دفتر فنی و همچنین دبیر محترم شورای فنی در رفع مشکلات که جای قدردانی دارد و همچنین زحمات عزیزان مجموعه امور پیمانکاران دفتر فنی استانداری همچنان با یک فرآیند بسیار طولانی و دست و پاگیری مواجه بوده و موجبات نارضایتی را فراهم و برخی سخت گیری های سلیقه ای موجب جلوگیری از رشد و ارتقاء سطح پیمانکاری استان گردیده و با کاهش یافتن رتبه ها موجب عدم امکان مشارکت پیمانکاران استان در پروژه های بزرگ و ورود پیمانکاران غیربومی به استان گردیده که وضعیت ناسلامت فعالیت آنها در استان بر همگان روشن است. لذا پیشنهاد میگردد ضمن پیگیری و انعکاس مشکلات به معاونت نظارت راهبردی در روند رسیدگی به پرونده ها تسریع گردد. و همچنین پیشنهاد می گردد که مقرر گردد دستگاه های اجرایی استان در ارجاع کار پروژه های عمرانی حتی المقدور از پیمانکاران بومی استان استفاده فرمایند.

جناب آقای مهندس محمودی، در بحث ارتقاء نظام فنی و اجرایی استان، ایجاب می کند که هماهنگی و تعامل تعریف شده ای بین سه رأس ارکان ساخت، کارفرما، مشاور و پیمانکار، با ارائه طریق از سوی جنابعالی و اعضای محترم شورای فنی یک سیستم کارآمدی تعیین و ایجاد گردد تا در هر جلسه شورای فنی با اختصاص بخشی به آن، گزارشات لازم از روند عمرانی استان با جمع بندی فعالیتهای کمیته های چهارگانه شورای فنی و با پرداختن به مشکلات فنی و اجرایی و بخصوص کیفیت پروژه های عمرانی بحث و تصمیم گیری گردد.

جا دارد ضمن تشکر از دستگاه های اجرایی که به نوعی در امورات پروژه های عمرانی با انجمن در تعامل بوده و همکاری دارند اعلام کنیم که ما نیز به عنوان انجمن پیمانکاران که متولی سازماندهی و مدیریت پیمانکاران استان می باشد همواره خود را دور از دستگاه های اجرایی نداشته ایم و همکاران ما علیرغم همه مشکلات دستگاه های اجرایی، کمبود اعتبارات، اقتصاد بی ثبات، هزینه های غیرقابل پیش بینی و قیمت های نامناسب مناقصات، با خون دل و جنگ و دندان در تلاش برای آبادانی و آبادگری هستند و سالانه چند صد پروژه را به انجام می رسانند. این انتظار را از سایر دستگاه های اجرایی نیز داریم که ما را در همراهیشان پذیرا باشند.

جناب آقای مهندس محمودی در نهایت مجدداً از جنابعالی به عنوان رئیس محترم شورای فنی و نیز از تعامل و همکاری مستمر مجموعه معاونت عمرانی و مدیر کل محترم دفتر فنی استانداری و دستگاه های اجرایی در پیشبرد اهداف انجمن سپاسگزاری نموده و همچنین از حضور شورای فنی و تشکیل این جلسه در انجمن نیز مجدداً سپاسگزاری می نمایم و امید داریم از عنایات و تصمیمات این جلسه برای مشکلات پیش گفته بهره مند گردیم.

افزوده گردیده و موجب ارائه طرح های بسیار ضعیف و ناقص و با روش های اجرای سنتی و بدون استفاده از سیستم های مدرن و مصالح نوین می گردد، که ضمن بروز مشکلات عدیده اجرا و مشکلات ناشی از تغییرات زیاد حین اجرا و تحمیل هزینه زیاد بر پیمانکار و پروژه، تطویل اجرا را نیز موجب می گردد. عدم وجود سیستم های توانمند کارشناسی کافی دستگاه های اجرایی نیز مضاف بر آن موجب پدید آمدن طراحی های ضعیف و ناقص گردیده و عدم وجود ضوابط و مقررات کافی برای پاسخگویی و مسئولیت خواهی از واحدهای مطالعه و طراحی و همچنین نظام فنی و اجرایی با ضوابط و مقررات قراردادی یک طرفه مشکلات فضای کسب و کار پیمانکاری را دو چندان نموده است. لذا پیشنهاد می گردد دستگاه های اجرایی با تقویت بدنه کارشناسی نسبت به ارزیابی مطالعات و طراحیها با زمان مناسب پروژه دقت بیشتری مبذول دارند و امور مشاوران دفتر فنی استانداری نیز سالانه با ارزیابی عملکرد واحدهای طراحی و نظارت نسبت به پاسخگو بودن این بخش تاثیر گذار گردد.

۷- با عنایت به مشکلاتی که در برگزاری مناقصات دستگاه های اجرایی پیش میاید و گاهی بی نظمی هایی در برگزاری مناقصات و تعیین برنده مناقصات از همکاران ذینفع مان در مناقصات منعکس میگردد که جایگاه و محلی برای رسیدگی و پاسخگویی آنها نیست و رسیدگی به آنها از وقت و حوصله مراجع قضایی و بازرسی خارج است، همانطوریکه مکتوباً نیز از حضورتان درخواست گردیده بود، تشکیل هیات رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات ضرورت می یابد که علیرغم تصویب و ابلاغ قانون و آیین نامه اجرایی آن در سال قبل هنوز این هیات در استان تشکیل نگردیده و شکایات مناقصات بی پاسخ می مانند. تقاضای تصویب تشکیل آن در مصوبات امروز را داریم.

۸- جناب آقای مهندس محمودی همانطوریکه جنابعالی هم استحضار دارید با همه توان و تجربه و پتانسیل اجرایی موجود این انجمن، ایجاد سیستم موازی سازندگان یا همان مجریان ذیصلاح ساخت و ساز بخش خصوصی، بخصوص با مشکلاتی که در این بخش وجود دارد، پاسخگوی آن نیاز واقعی بخش ساخت و ساز عمومی نیست همانطوریکه همواره نیز درخواست انجمن بوده، همچنان ما با داشتن ظرفیت آماده بکار کافی و توانمند، ضمن اعلام آمادگی برای ورود به این بخش همچنان معتقد به حذف این سیستم موازی و واگذاری ساخت و ساز این بخش به همکارانمان هستیم.

همچنین در بحث ساخت و سازهای مسکن مهر عدم وجود مدیریت واحد و کارآمد تعاونیها، ضمن تاثیرات نامطلوب در کیفیت اجرایی آنها، موجب بروز مشکلات قراردادی زیاد همکارانمان با تعاونیها گردیده و عدم توان تامین مالی و تطویل اجرا نیز از دیگر معضلات این بخش می باشد که تقاضای توجه به نحوه مدیریت و تامین مالی آنها را داریم.

کارنامه انجمن شرکتهای ساختمانی در سالی که گذشت

اشاره:

انجمن شرکتهای ساختمانی در سال ۹۰ فعالیتهای صنفی و حرفهای خویش را با شتاب بیشتری تداوم بخشید و برای بررسی و برون رفت از مشکلات مبتلا به مکاتبات بسیاری با سازمانها و نهادهای ذیربط و ذینفعان امور ساخت و ساز حوزه صنعت ساختمان سازی انجام داد. در طی سالی که گذشت نشستها، میزگردها، همایشها و جلساتی با حضور حرفه‌مندان بخش مهندسی پیمانکاری برگزار شد. این تعامل و تأمل در بسیاری از موارد آثار مثبتی داشته است و در آینده نزدیک نیز آثار مثبت پاره‌ای از آنها نمودار خواهد شد. جهت اطلاع خوانندگان گرامی ماهنامه پیام آبادگران بخشی از تلاش‌ها و کارنامه فعالیتهای انجمن در سالی که گذشت به شرح ذیل ارائه می‌شود.

اقتصاد نوین در محل انجمن شرکتهای ساختمانی (تیر)
- شرکت فعال اعضای انجمن در مراسم خودکفایی سدسازی (تیر)
- سخنرانی مهندس مسعودی در همایش نقد و بررسی قانون مناقصات (تیر)
- برگزیده شدن دبیر انجمن شرکتهای ساختمانی به عنوان عضو شورای حکام سازمان بین‌المللی کار (تیر)
- انتشار فهرست‌بهای پیشنهادی سال ۹۰ برای ابنیه، راه و باند فرودگاه، آبیاری و دهکشی، سدسازی (تیر)
- حضور دبیر انجمن شرکتهای ساختمانی در جلسه شورای اشتغال و گزارش این جلسه (مرداد)
- میزگرد با مدیرعامل شرکت آبادراهان پارس
- از برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه نوبت دوم شرکت تضمین شرکتهای ساختمانی (مرداد)
- تهیه گزارشی از افتتاح دانشکده فنی جهانپارس در شیراز (شهریور)
- برگزاری میزگرد هیات مدیره با حضور دکتر آرمان درباره نحوه تأمین مالی پروژه‌ها (شهریور)
- برگزاری از سمینار بررسی مشکلات پیمانکاران در مجمع ماهانه رسته آب با حضور مهندس حاجی‌رسولی‌ها، مدیرعامل شرکت

- پاسخ به مکاتبات نهادها و سازمانهای دولتی ذیربط در امور صنعت پیمانکاری ساختمانی و مکاتبه با آنها در انعکاس مطالبات قانونی و پیشنهادهای راهبردی
- درج مقاله‌های صنفی و حرفهای مدیران و حرفه‌مندان مهندسی پیمانکاری در ماهنامه پیام آبادگران
- تهیه و توزیع سالنمای سال ۹۱ انجمن شرکتهای ساختمانی
- درج گزارش اتمام احداث تونل تنگ زاغ و باند دوم بزرگراه بندرعباس - سیرجان توسط شرکت تونل‌سازان ایران از شرکتهای عضو انجمن (اردیبهشت)
- حضور مهندس عطاردیان در مجمع عمومی عادی سالیانه اتحادیه کنفدراسیونهای بخش خصوصی در ترکیه (اردیبهشت)
- برگزاری میزگردی با حضور کارشناسان اقتصادی درباره جایگاه بخش خصوصی در اقتصاد کشور (خرداد)
- کنفرانس بررسی طراحی سازه و کاربرد بتن خودتراکم در پروژه برج میلاد توسط رسته آب انجمن (خرداد)
- برگزاری مجمع عمومی سالیانه نوبت دوم انجمن شرکتهای ساختمانی (تیر)
- برگزاری نشست تخصصی معرفی بانکداری شرکتی توسط بانک

مدیریت منابع آب کشور (شهریور)

- جلسه هیات مدیره انجمن با نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی درباره تعدیلها (مهر)
- دیدار اعضای انجمن با اعضای کمیسیون عمران مجلس درباره تامین مالی (مهر)
- دیدار هیات مدیره کانون عالی انجمن کارفرمایی و نمایندگان انجمن شرکتهای ساختمانی با رئیس اتاق ایران درباره لزوم تشکیل شورای هماهنگی تشکلهای (مهر)
- برگزاری میزگردی با اعضای اتاق ایران و مهندس ابوطالبی درباره تاثیر صدور خدمات فنی و مهندسی بر اشتغال و توسعه (مهر)
- نشست خبری رئیس هیات مدیره سندیکای شرکتهای ساختمانی درباره دومین کنفرانس بین المللی صنعت احداث (مهر)
- حضور مدیران ارشد شرکتهای عضو انجمن در معارفه مدیرعامل جدید شرکت جهانپارس (آبان)
- برگزاری دومین کنفرانس بین المللی صنعت احداث با همکاری انجمن اعضای انجمن (آبان)
- شرکت دبیر انجمن شرکتهای ساختمانی در همایش تدوین راهبردهای بازنگری و اصلاح قانون تامین اجتماعی (آذرماه)
- شرکت در همایش تبیین توانمندی پیمانکاران و انتظارات و چالشهای فرارو در قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا (دی)
- برگزاری میزگرد هیات مدیره با کارشناسان اقتصادی و اجتماعی درباره مشکلات و معضلات پیمانکاران (دی)
- حضور انجمن و شرکتهای عضو در اولین کنفرانس بین المللی سد و نیروگاههای برق آبی
- برگزاری مجمع عمومی فوق العاده نوبت دوم انجمن شرکتهای ساختمانی به منظور تأیید و تصویب بندهای الحاقیه به اساسنامه انجمن برای تطبیق آن با شرایط عضویت در اتاق بازرگانی ایران که در نهایت تمام بندهای الحاقیه به اتفاق آراء مورد تصویب اعضای حاضر قرار گرفت.

گزارش عملکرد یکساله نشریه پیام آبادگران

در سالی که گذشت کمیسیون انتشارات با حضور اعضای کمیسیون انتشارات و همکاران این بخش تلاش خود را در جهت ارتقای کیفی و کمی نشریه به عمل آوردند. تمام تلاشهای صنفی و گردهماییهای انجمن و سایر انجمنهای ذیربط را با درج در نشریه اطلاع رسانی کردند و پروژههای مهم اجرا شده در کشور را با شرح و بسط کافی به آگاهی جامعه رساندند. با توجه به جمع آوری مقالات ارزشمند همکاران صنفی، فرهیختگان و دانش پژوهان ماهنامه ما ثمره تلاش یک ساله خود را تقدیم خوانندگان و اعضای صنف می نماید.

در شماره های مختلف پیام آبادگران علاوه بر انعکاس اخبار میزگردها، گردهماییها و همایشها گزارشهای ماهانه کمیسیونهای انجمن، مکاتبات انجمن با نهادهای ذیربط و اخبار صنعت ساختمان در کشور انعکاس یافته بود. علاوه بر این سلسله مطالبی با عنوان نگاه اجمالی به ادبیات اقتصادی، شرط داوری در شرایط عمومی پیمان و سیر تحول ساختمان سازی در ایران در شماره های مختلف چاپ می شد.

کمیسیون انتشارات معتقد است هر آنچه انجام شده می تواند کامل تر نمایان شود و این در صورتی تحقق می یابد که شما عزیزان دست یاری دراز شده ما را به سمت خود به گرمی بشارید و با ارسال مطالب، مقالات، و اظهارنظرهای ارزنده و سازنده خویش، نشریه را در پربار شدن این نشریه یاری رسانید.

قطعه نامه دومین کنفرانس صنعت احداث

اشاره:

با تلاش و کوشش و مدیریت اثربخش تلاشگران حوزه تحقیق و توسعه تشکلهای مهندسی و حرفه‌ای صنعت احداث دومین کنفرانس بین‌المللی این مجموعه با رویکرد ظرفیت‌سازی و ایجاد توانمندی و ماندگاری شرکتها و سازمان‌های پروژه‌محور توسط مؤسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث در روزهای ۲۲ و ۲۳ آبان‌ماه سال جاری با حضور دولتمردان، مدیران ارشد و میانی نهادهای دولتی و شرکتها و سازمانهای پروژه‌محور صنعت احداث در مرکز همایشهای هتل المپیک تهران برگزار شد. شایان ذکر است که مؤسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث از پنج تشکل مهندسی و حرفه‌ای با بیش از دو هزار شرکت پروژه‌محور شامل انجمن شرکت‌های ساختمانی، انجمن صنفی شرکت‌های پیمانکار تأسیسات و تجهیزات صنعتی ایران، جامعه مهندسان مشاور ایران، انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران و انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی تشکیل شده است.

این کنفرانس با ایجاد فضای بحث و تبادل نظر و ارزیابی عملکرد ارکان اصلی و مؤثر در تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور در محیطی صمیمانه بسیار جدی در دو روز برگزار شد. نتایج مؤثر و حاصل‌پربار این کنفرانس بین‌المللی در قطعه‌نامه پایانی کنفرانس که با فرازی از سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور آغاز شده است در تاریخ ۹۰/۱۱/۱۵ مورد تصویب تشکلهای تشکیل‌دهنده مؤسسه تحقیق و توسعه قرار گرفت که عین متن آن جهت اطلاع خوانندگان گرامی ماهنامه پیام آبادگران درج می‌شود.

بنام خداوند بخشنده مهربان

(قطعه‌نامه پایانی دومین کنفرانس بین‌المللی صنعت احداث)

"با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه ریزی شده و مدبرانه جمعی و در مسیر تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی، و با توجه به فرازهای سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌المللی" (فرازی از سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور)

۱- مقدمه

دومین کنفرانس بین‌المللی صنعت احداث با رویکرد ظرفیت‌سازی و ایجاد توانمندی و ماندگاری شرکت‌ها و سازمان‌های پروژه‌محور توسط مؤسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث در روزهای ۲۲ و ۲۳ آبان‌ماه سال ۱۳۹۰ با حضور دولتمردان و مدیران ارشد و میانی شرکت‌ها و سازمان‌های پروژه‌محور صنعت احداث در مرکز همایش‌های هتل المپیک تهران برگزار شد. این کنفرانس در پی برگزاری اولین کنفرانس بین‌المللی صنعت احداث، که در روزهای ۲۴ و ۲۵ مهر ماه سال ۱۳۸۹ برگزار شد، به منظور ایجاد تعامل هر چه بیشتر ارکان حکومتی و شرکت‌های بخش خصوصی صنعت احداث برای رفع مشکلات و موانع موجود صنعت احداث برگزار شد. مأموریت اصلی این کنفرانس، زمینه‌سازی تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور از طریق زمینه‌سازی توسعه همه جانبه صنعت احداث کشور بوده است.

۲- فرازهای مهم

این کنفرانس با ایجاد فضای بحث، تبادل نظر و ارزیابی عملکرد

ارکان اصلی و مؤثر در تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور در صنعت احداث، که شامل ارکان حکومتی، تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای و شرکت‌های پروژه‌محور بخش خصوصی می‌باشد، به بررسی شرایط موجود کشور در حوزه‌های مؤثر در صنعت احداث، مانند قوانین مالی، پولی و بانکی، قوانین کار و تأمین اجتماعی، قوانین بیمه و مالیات، اشتغال اثر بخش، کار شایسته، ایجاد فضای کارآفرینی و بهبود فضای کسب و کار، صدور خدمات فنی و مهندسی، ظرفیت‌سازی و ایجاد توانمندی و ماندگاری شرکت‌های بخش خصوصی، پرداخته و راهبردها و راهکارهای مرتبط با هر یک از ارکان یاد شده را پیشنهاد نموده است.

۳- برگزارکننده

مؤسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث که از پنج تشکل حرفه‌ای-مهندسی با بیش از ۲۰۰۰ شرکت پروژه‌محور، به شرح زیر ایجاد شده است، برگزارکننده این کنفرانس بوده است:

- انجمن شرکت‌های ساختمانی (۱۳۲۶)
- انجمن صنفی شرکت‌های پیمانکار تأسیسات و تجهیزات صنعتی ایران (۱۳۴۰)

۴-۱-۴- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین بیمه

ماده (۷۲)، ماده (۱۱۴)، بند (الف) ماده (۱۱۵) و بند (ب) ماده (۱۶۸) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
۴-۱-۵- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین کار و تامین اجتماعی
ماده (۷۳) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
۴-۱-۶- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین گمرکی
ماده (۱۰۶) قانون برنامه ۵ ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران
۴-۱-۷- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین مالیاتی
تبصره (۱) ماده (۱۱۹)، تبصره های (۱) و (۲) ماده (۱۲۰) و بند (ب) ماده (۱۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران

۴-۱-۸- ایجاد بهبود در فضای کسب و کار و جلوگیری از رقابت های غیر عادلانه

ماده (۲۵)، ماده (۶۹) تا ماده (۷۹) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و نیز بند (۱۰) ماده (۴۲) اصل (۴۴) قانون اساسی
۴-۱-۹- ایجاد فضای کارآفرینی، اشتغال اثر بخش و کار شایسته
ماده (۸۰)، ماده (۱۲۷) و (۱۲۸)، ماده (۱۳۲)، بند (الف) ماده (۱۴۰)، بندهای (ج و د) ماده (۱۴۱)، بند (ج) ماده (۱۴۲)، بند (الف) ماده (۱۴۳)، بند (ز) ماده (۱۵۰) ماده (۱۵۶) و (۱۵۷)، بند (د) ماده (۱۶۱)، بند (و-۳) ماده (۱۶۳)، ماده (۱۶۶)، ماده (۱۷۱) و (۱۷۲)، ماده (۱۹۳)، بندهای (ه)، (ط)، (ع) و (ف) ماده (۱۹۴)، بندهای (ب و ج) ماده (۱۹۸)، ماده (۱۹۹)، بند (ط-۱) ماده (۲۱۱)، بندهای (الف تا ج) و (و) ماده (۲۱۵)، بند (و) ماده (۲۱۶)، ماده (۲۱۷) و ماده (۲۳۲) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و

تبصره های (۱) و (۲) بند (ج) ماده (۳) و بندهای (۳) و (۶) ماده (۲۹) اصل (۴۴) قانون اساسی
۴-۱-۱۰- اجرای کارساز و موثرتر قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرائی کشور در پروژه ها
بند (ج-۱) و (د) ماده (۸۲) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
۴-۱-۱۱- اصلاح، تدوین و اجرای قانون ادغام شرکت های تجاری و ایجاد شرکت های بزرگ، شرکت های مادر تخصصی، کنسرسیوم ها و اتحادها
بند (ب) ماده (۸۰)، ماده (۱۰۵) و بند (ج) ماده (۱۵۰) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.
۴-۱-۱۲- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین مرتبط با صدور خدمات فنی و مهندسی
بند (ب) ماده (۱۷)، ماده (۱۰۴)، ماده (۱۱۱) و ماده (۲۱۰) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.

۴-۱-۱۳- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین مرتبط با ظرفیت سازی

● جامعه مهندسان مشاور ایران (۱۳۵۲)

● انجمن صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران (۱۳۷۱)

● انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی (۱۳۷۹)

این موسسه در سال ۱۳۸۰ با هدف رفع نیازهای پژوهشی و آموزشی مدیران و کارکنان شرکت های پروژه محور فعال در صنعت احداث تشکیل گردیده است. ماموریت موسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث، هم افزایی مشارکت تشکل های مهندسی- حرفه ای برای تولید علوم کاربردی و ترویج آموزش های تخصصی- حرفه ای می باشد.

۴- نتایج بدست آمده و قابل پیگیری

در این کنفرانس که با حضور دولتمردان و مدیران ارشد و میانی شرکت های پروژه محور بخش خصوصی در حوزه صنعت احداث تشکیل شد، مهمترین موانع و مشکلات این بخش مهم در توسعه کشور مورد بحث، تبادل نظر و ارزیابی قرار گرفت و نتایج به شرح ذیل (به تفکیک اقدامات لازم توسط ارکان حکومتی، تشکل های مهندسی، صنفی و حرفه ای و نیز شرکت های پروژه محور) برای دستیابی به اهداف برنامه پنجم توسعه (تا سال ۱۳۹۴) و اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور در حوزه صنعت احداث، بدست آمده است.

۴-۱- انتظارات از ارکان حکومت برای دستیابی به اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور در حوزه صنعت احداث

انتظار می رود که قوای سه گانه ارکان حکومتی به مفاد قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری

اسلامی ایران و اصل ۴۴ قانون اساسی از طریق توجه بیشتر و اقدام به موارد چهارده گانه یاد شده زیر، برگرفته از قوانین موجود کشور توجه نمایند:

۴-۱-۱- اصلاح، تدوین و اجرای قوانین مالی، پولی و بانکی

بند (ج) ماده (۱۷)، بند (ج) ماده (۸۲)، بندهای (ط-۱) تا (ط-۳) و (ط-۵) ماده (۸۴) بند (د) ماده (۸۵)، ماده (۱۱۸)، بند (الف) ماده (۱۱۵) و بند (ص) ماده (۲۲۴) از قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسط جمهوری اسلامی ایران.

۴-۱-۲- اجرای مناسب و موثر قانون گشایش (صدور) اعتبارات اسنادی داخلی- ریالی

بند (د) ماده (۲۱۴) قانون برنامه ۵ ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران
۴-۱-۳- اقدام فعال موثر در مورد مشارکت بخش خصوصی در تهیه و تدوین مقررات

ماده (۷۵)، بندهای (الف تا ج) ماده (۲۱۴) قانون برنامه ۵ ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۵) و بند (۹) ماده (۴۲) اصل (۴۴) قانون اساسی

و ایجاد توانمندی

تصویب شناسنامه فنی ملکی در شورای شهر تهران

از سوی مهندسان ناظر منجر به باطل شدن پروانه کاری وی می شود، بیان کرد: به تمامی ساختمانهای دارای شناسنامه فنی ملکی به صورت رایگان بیمه کیفیت ساختمان تعلق می گیرد. هوایی با اشاره به اینکه در شناسنامه فنی ملکی دخالت افراد حقیقی به صفر می رسد، گفت: از آنجاییکه سازنده با پروانه اشتغال به کار وارد ساخت و ساز می شود بنابراین امکان امضاء فروشی هم وجود ندارد. مدیرکل دفتر مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی تصریح کرد: به مدت ۶ ماه تا یکسال شناسنامه فنی ملکی برای ساختمانهای بالای ۳ هزار متر به اجرا می رسد تا پس از آن برای کلیه ساخت و سازها اجباری شود. وی درباره هزینه دریافت این شناسنامه برای ساختمان ها، گفت: هزینه های مربوط به ارایه شناسنامه همان کارمزد مهندسان است و به طور کلی هزینه اضافی را به سازندگان تحمیل نمی کند.

خبرگزاری مهر: مدیرکل دفتر مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی از تصویب شناسنامه فنی ملکی با انجام برخی اصلاحات در شورای شهر تهران خبر داد و گفت: پروانه اشتغال مهندسان ناظر حتی با یکبار امضاء فروشی و تخلف، باطل می شود. غلامرضا هوایی با بیان اینکه شناسنامه فنی ملکی ساختمان از سوی شورای شهر تهران تصویب شده است، گفت: این قانون با انجام اصلاحاتی به تصویب شورای شهر تهران رسید و فعلاً منتظر ابلاغ شهردار تهران هستیم. مدیرکل دفتر مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی افزود: در اصلاحیه اجرای این قانون آمده است که ساختمان باید از سوی سازنده دارای پروانه ساخته شود و مالک بدون پروانه سازمان نظام مهندسی اجازه ساخت و ساز ندارد، همچنین اگر یک مهندس ناظر امضاء فروشی کند پروانه وی در سازمان باطل می شود. وی با بیان اینکه حتی یکبار تخلف

بدهی ۳۰ هزار میلیاردی مسکن مهر

دیگری بدهکار است این خیلی اشکال ندارد اما اشکال این است که بانک مرکزی برای اینکه به بانک ها وام دهد باید پول پر قدرت تولید کند. باهنر ادامه داد: پول پر قدرت تولید کردن یعنی تورم، افزایش نقدینگی، سطح عمومی قیمت ها را بالا بردن است. یعنی اگر بدهی مجموعه بانک ها به بانک مرکزی مثلاً به عدد ۱۰۰ هزار میلیارد تومان برسد یعنی همین موضوع ۱۰ تا ۱۵ درصد تورم در جامعه ایجاد می کند. نایب رئیس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: مسئله دوم این است که حجم وسیعی از سرمایه گذاری در کشور توسط بخش خصوصی در مسکن از بین رفته است. باهنر ادامه داد: سابقاً در مسکن ساخت و ساز می شد و سالیانه در کشور پروانه های زیادی صادر می شد اما در حال حاضر در مسکن سود حتی عادلانه هم نصیب بخش خصوصی نمی شود و آنها نیز در ساخت و سازها دخالت نمی کنند و تمام سرمایه گذاری خود را از بخش مسکن بیرون کشیده اند.

خبرگزاری فارس: نایب رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه بانک مسکن به دلیل هزینه هایی که دولت در مسکن مهر انجام داده بزرگترین بدهکار بانک مرکزی است، گفت: بانک مسکن ۳۰ هزار میلیارد تومان به بانک مرکزی بدهکار است.

محمدرضا باهنر در پاسخ به این پرسش که مهدی چمران رئیس شورای اسلامی شهر تهران اعلام کرده است ظرفیت شهر تهران در سال ۷۸ تمام شده است، افزود: تهران یک مقوله جدی و مفصلی دارد و باید مستقل از خیلی مسائل به آن نگاه شود. نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در بخش دیگر سخنانش در خصوص وضعیت مسکن در تهران گفت: مشکل مسکن در کشور معضل جدی است دولت همت والایی داشت و برای حل معضل مسکن، طرح مسکن مهر را اجرایی کرد. به اعتقاد باهنر از ۴۰ سال پیش مشکل مسکن وجود داشته است. وی گفت: در آن زمان ها نیز یک تا دو سال رکود مسکن داشته و سپس یک پرش قیمتی ۸۰ تا ۱۰۰ درصدی داشته ایم. همواره داستان مسکن این گونه بوده و بورس بازی و رانت خواری در آن وجود داشته است. باهنر ادامه داد: دولت خواست مشکل را برطرف کند و موضوع مسکن مهر را مطرح کرد. وی با تأکید بر این موضوع که در این طرح ساخت و سازهای زیادی اتفاق افتاد و عده ای صاحب خانه شدند، گفت: در حال حاضر نیز کار ادامه دارد اما با معضلات و مشکلاتی مانند نبود زیربنای مثل آب، برق و گاز روبرو است. نایب رئیس مجلس شورای اسلامی ادامه داد: از این مهمتر یکسری پارامترهای کلان را هم به هم ریخته در حال حاضر بانک مسکن به دلیل هزینه هایی که دولت در مسکن مهر انجام داده بزرگترین بدهکار بانک مرکزی است و ۳۰ هزار میلیارد تومان فقط بانک مسکن به بانک مرکزی بدهکار است. وی بیان کرد: حال ممکن است این سؤال پیش بیاید که یک بانک به بانک

بزرگترین فرودگاه جهان در چین ساخته می شود

مسافر آن ۱۳۰ میلیون نفر خواهد بود و همچنین ظرفیت جابجایی بار آن معادل ۵،۵ میلیون تن در سال عنوان شده است. در همین حال هزینه ساخت این فرودگاه برابر با ۱۵ میلیارد دلار برآورد شده است و در صورت ساخت جایگزین فرودگاه بین‌المللی آتلانتای آمریکا به عنوان شلوغ‌ترین فرودگاه جهان خواهد شد.

خبرگزاری ایسنا: بزرگترین فرودگاه جهان از نظر حجم جابجایی مسافر در چین ساخته می‌شود. روزنامه یان ژائو به نقل از یک مقام چینی اعلام کرد که پکن قصد دارد تا برای برآورده کردن نیازهای روزافزون به مسافرت‌های هوایی در این کشور بزرگترین فرودگاه جهان را احداث کند. فرودگاه جدید قرار است بین پکن و استان هبی چین احداث شود و گفته می‌شود که ظرفیت سالانه جابجایی

در روز مهندس

نخستین کتاب جامع و هوشمند استاندارد ملی ساختمان رونمایی شد

ساختمان کشور اجرایی گردیده است. بخش خصوصی نیز از جمله شبکه خانه‌های صنعت و معدن ایران، انجمن دارندگان نشان ملی استاندارد ایران، مجمع کنفدراسیون صنعت ایران و انجمن بتن ایران از این اثر ملی حمایت جدی کرده‌اند. به این ترتیب نخستین کتاب جامع هوشمند استاندارد ملی ابنیه و ساختمان، از طریق سازمان نظام مهندسی ساختمان برای کلیه اعضای این سازمان و از طریق دبیرخانه دائمی کتاب جامع هوشمند واحدهای دارای نشان ملی استاندارد ایران، برای تمام شهرداران، بخشدارهای کشور، استانداری‌ها، فرمانداری‌ها، تولید و توزیع کنندگان مصالح و لوازم ساختمانی و کلیه فعالان عرصه ساخت به ویژه شرکت‌های ساختمانی، پیمانکاران و انبوه‌سازان قابل عرضه و استفاده است. کلیه واحدها و کارگاه‌های تولید مصالح، تأسیسات و تجهیزات ساختمانی دارای نشان ملی استاندارد می‌توانند برای کنترل مشخصات و استانداردهای خود با دبیرخانه دائمی کتاب استاندارد ملی ابنیه و ساختمان ایران تماس بگیرند.

خبرگزاری فارس: همزمان با روز مهندس و بزرگداشت دانشمند بزرگ ایرانی «خواجه نصرالدین طوسی»، طی مراسمی که به همین منظور در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار شد از نخستین کتاب جامع هوشمند واحدهای دارای نشان ملی استاندارد در گروه تخصصی ابنیه و ساختمان، رونمایی شد. این اثر ملی حاصل طرحی ده ساله و تلاش مداوم دو ساله دبیرخانه‌ی این کتاب است که با حضور مسئولان وزارت مسکن و شهرسازی، مهندس چمران رییس شورای عالی استان‌ها و رییس شورای اسلامی شهر تهران، مهندس سید مهدی هاشمی رییس شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی کشور و جمع کثیری از اعضای سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران رونمایی شد. نخستین کتاب جامع هوشمند استاندارد ملی ابنیه و ساختمان، در اجرای مواد ۱۵۵ و ۱۶۸ برنامه پنجم توسعه و قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و مصوبات هیات وزیران گردیده و با حمایت وزارت راه و شهرسازی، سازمان ملی استاندارد ایران، شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی

عملیات اجرایی طرح راه آهن ازنا - الیگودرز - اصفهان آغاز شد

۱۷ زوج قطار باری و مسافربری، ۵/۸ میلیون تن بار و جابه جایی سالانه پنج میلیون نفر مسافر را از ظرفیت‌های طرح راه آهن ازنا - الیگودرز به سمت اصفهان عنوان کرد. صادقی گفت: مرحله نخست این طرح با اعتباری افزون بر ۳۰۰ میلیارد ریال و به طول ۳۰ کیلومتر از الیگودرز به طرف ازنا امسال آغاز شده است. وی با بیان اینکه طرح‌های زیربنایی همچون ایجاد خطوط ریلی و شاهراه‌ها بویژه در مناطق محروم در اولویت کاری دولت نهم و دهم قرار دارد افزود: هم‌اکنون ۹ هزار کیلومتر خطوط ریلی، ۲۲۰۰ کیلومتر آزادراه و ۵۰۰ کیلومتر بزرگراه احداث یا در حال اجراست که در طول ۳۳ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی بی سابقه بوده است.

خبرگزاری ایرنا: عملیات اجرایی طرح زیربنایی راه آهن ازنا - الیگودرز - داران - اصفهان با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی در منطقه شرق لرستان آغاز شد. در آیین کلنگ زنی این طرح معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: این محور به طول ۳۶۰ کیلومتر از ایستگاه راه آهن اصفهان شروع و با عبور از شهرهای زرین شهر، تیران، داران و الیگودرز به ایستگاه ازنا متصل خواهد شد. احمد صادقی افزود: کاهش ۲۸۷ کیلومتری فاصله بین استانهای خوزستان و اصفهان، بهبود تنگناهای ظرفیتی شبکه ریلی بین اصفهان و خوزستان، صرفه جویی در مصرف انرژی در شبکه ترابری منطقه و تسریع در توسعه صنعتی و اقتصادی مراکز زیرپوشش از اهداف اصلی اجرای این طرح است. وی عبور روزانه

مقام مسئول:

سامانه مدیریت نگهداری و تعمیرات ماشین آلات در راه آهن پیاده سازی شد

تعمیرات پیشگیرانه (pm) و پیش بینانه (cm) که همگی منطبق بر استانداردهای ISO ۱۴۲۲۴ و IEC ۶۰۳۰۰ هستند، توسط اداره کل خط و سازه‌های فنی راه آهن اجرایی شد. به گفته این مقام مسئول، از جمله مزایای استفاده از این سامانه می‌توان به امکان مدیریت بهینه نگهداری و تعمیرات ماشین آلات مکانیزه و صرفه‌جویی در زمان و هزینه را برشمرد که با توجه به تنوع و پیچیدگی سیستم‌های مختلف ماشین آلات مکانیزه و همچنین تخصصی بودن سیستم نگهداری و تعمیرات تجهیزات مربوطه، بهره‌برداری از سامانه مذکور بسیار موثر و مفید خواهد بود.

خبرگزاری ایرنا: سرپرست معاونت فنی و زیربنایی راه آهن گفت: اداره کل خط و سازه‌های فنی راه آهن، ماه جاری سامانه مدیریت نگهداری و تعمیرات CMMS ماشین آلات مکانیزه روسازی خط را پیاده سازی کرد.

مصطفی معینی افزود: این سامانه که براساس سیستم نت (شبکه) قابلیت اطمینان محور (RCM) پیاده سازی شده، با بهره‌گیری از تکنیک‌ها و شاخص‌های استاندارد، امکان ارزیابی مستمر اثربخشی و مدیریت بهینه فرایند نت را فراهم می‌کند. معینی اضافه کرد: این سیستم با هدف مدیریت دانش، افزایش بهره‌وری و دستیابی به پایگاه اطلاعاتی منسجم و متناسب با برنامه‌های نگهداری،

پاگرد در راه پله‌ها، زمینه‌ساز فراغت‌ی کوتاه برای انسان از فشار ناشی از بالا رفتن از پله‌ها است و این پاگرد در مجله.....

کمیسیون انتشارات

دستان بهشتی

در روزگاری دور حدود قرن پانزدهم میلادی، در روستایی نزدیک نورنبرگ آلمان یک خانواده پر جمعیت ۱۰ نفره زندگی می‌کردند. شغل پدر خانواده کفاف زندگی آنها را نمی‌داد برای همین او شبانه‌روزی کار می‌کرد تا همسر و فرزندانش احساس کمبود نکنند. در بین فرزندان آنها دو پسر دوقلو بودند به نامهای آلبرت و آبریش. آنها علایق یکسانی هم داشتند و دوست داشتند در آینده نقاش یا مجسمه ساز شوند. آنها آکادمی هنر سوئد را برای تحصیل خود انتخاب کرده بودند. سالها گذشت و آنها به سن دانشگاه رسیدند. اما پدر قادر به پرداخت هزینه تحصیل هردوی آنها بطور همزمان نبود. برای همین قرار شد که قرعه‌کشی کنند و نفر برنده به سوئد رود و نفر بازنده با کار در معدن کمک خرج تحصیل برادرش باشد. قرعه به نام آبریش افتاد و او به سوئد رفت و به تحصیل در رشته نقاشی پرداخت. آلبرت هم در معدن کار می‌کرد. ۴ سال گذشت و حالا آبریش یک نقاش معروف شده بود. او با خوشحالی به خانه بازگشت و از آلبرت خواست تا به سوئد برود. اما دستهای آلبرت در اثر کار در معدن خراب و ضخیم شده و انگشتانش از حالت طبیعی خارج شده بودند. او گفت: من دیگر با این دستها قادر به نقاشی نیستم اما دستهای تو دستهای من هست. مهم این است تو به آرزویت رسیدی. آبریش اشک ریخت و برادرش را در آغوش گرفت. برادری که آینده‌اش را فدایش کرده بود. سالها گذشت و نام آبریش دورر (Albrecht Dürer) به عنوان بهترین نقاش رنسانس در همه دنیا پخش شد. اما از میان همه آثارش یک نقاشی بسیار زیبا وجود دارد که آن را از روی دستهای برادرش آلبرت کشیده و به او هدیه کرده است. یک شاهکار هنری معروف به نام "دستان بهشتی"

رقابت

کلاه فروشی روزی از جنگلی می‌گذشت. تصمیم گرفت زیر درخت مدتی استراحت کند. لذا کلاه‌ها را کنار گذاشت و خوابید. وقتی بیدار شد متوجه شد که کلاه‌ها نیست. بالای سرش را نگاه کرد. تعدادی میمون را دید که کلاه‌ها را برداشته اند فکر کرد که چگونه کلاه‌ها را پس بگیرد. در حال فکر کردن سرش را خاراند و دید که میمون‌ها همین کار را کردند. او کلاه را از سرش برداشت و دید که میمون‌ها هم از او تقلید کردند. به فکرش رسید... که کلاه خود را روی زمین پرت کند. لذا این کار را کرد. میمون‌ها هم کلاهها را بطرف زمین پرت کردند. او همه کلاه‌ها را جمع کرد و روانه شهر شد. سالهای بعد نوه او هم کلاه فروش شد. پدر بزرگ این داستان را برای نوه اش تعریف کرد و تاکید کرد که اگر چنین وضعی برایش پیش آمد چگونه برخورد کند. یک روز که او از همان جنگل گذشت در زیر درختی استراحت کرد و همان قضیه برایش اتفاق افتاد او شروع به خاراندن سرش کرد. میمون‌ها هم همان کار را کردند. او کلاهش را برداشت، میمون‌ها هم این کار را کردند. نهایتاً کلاهش را بر روی زمین انداخت. ولی میمون‌ها این کار را نکردند. یکی از میمون‌ها از درخت پایین آمد و کلاه را از روی زمین برداشت و در گوشی محکمی به او زد و گفت: فکر می‌کنی فقط تو پدر بزرگ داری؟! نکته: رقابت سکون ندارد

ضرب المثل "فوت کوزه گری"

خواهم کرد و تو به کارگاه خودت برو. شاگرد قبول کرد یکسال آنجا ماند ولی هر چه دقت کرد متوجه اشتباه خودش نمی شد. یک روز استاد او را صدا زد و گفت بیا بگویم که چرا کاسه های لعابی تو مات است. استاد کنار کوره ایستاد و کاسه ها را گرفت تا در کوره بگذارد به شاگردش گفت چشمهایت را باز کن تا فوت و فن کار را یاد بگیری. استاد هنگام گذاشتن کاسه ها در کوره به آنها چند فوت می کرد. بعد از او پرسید: "فهمیدی؟" شاگرد گفت: نه. استاد دوباره یک کاسه دیگر برداشت و چند فوت محکم به آن کرد و گرد و خاکی که از آن برخاسته بود به شاگرد نشان داد و گفت: این فوت و فن کار است، این کاسه که چند روز در کارگاه می ماند پر از گرد و خاک می شود در کوره این گرد و خاک با رنگ لعاب مخلوط می شود و رنگ لعاب را کدر می کند. وقتی آنرا فوت می کنیم گرد و غبار پاک می شود و لعاب خالص پخته می شود و رنگش شفاف می شود. حالا پی کارت برو که همه کارهایت درست بود و فقط همین فوت را کم داشت. این مثل اشاره به کسی دارد که بسیار چیزها می داند ولی از یک چیز مهم آگاهی ندارد. مثلهایی که به این موضوع دلالت دارند عبارتند از:

فلانی هنوز فوتش را یاد نگرفته
اگر کسی فوت این کار را به ما یاد می داد خوب بود
برو فوت آخری را یاد بگیر
همه چیز درست است و فقط فوتش مانده

استاد کوزه گری بود که خیلی با تجربه بود و کوزه های لعابی که می ساخت خیلی مشتری داشت. شاگردی نزد وی کار می کرد که ز رنگ بود و استاد به او علاقه داشت و تمام تجربه های کاری خود را به او یاد داد.

شاگرد وقتی تمام کارها را یاد گرفت انتقاد می کرد و ایراد می گرفت و نسبت به کمی مزد خود معترض بود روزی استاد را تهدید کرد که می روم برای خودم کارگاهی راه اندازی کنم و کلی فایده ببرم. هرچه استاد کوزه گر از او خواهش کرد مدتی دیگر نزد او بماند تا شاگردی پیدا کند و کمی کارها را یاد بگیرد تا استاد دست تنها نباشد، شاگرد قبول نکرد و او را دست تنها گذاشت و رفت. شاگرد رفت و کارگاهی راه اندازی کرد و همانطور که یاد گرفته بود کاسه ها را ساخت و رنگ کرد و روی آن لعاب داد و در کوره گذاشت. ولی متوجه شد که رنگ کاسه های او مات است و شفاف نیست. دوباره از نو شروع کرد و خاک خوبتر انتخاب کرد و در درست کردن خمیر بیشتر دقت کرد و بهترین لعاب را استفاده کرد و آنها را در کوره گذاشت ولی باز هم مشکل قبلی بوجود آمد. شاگرد فهمید که تمام اسرار کار را یاد نگرفته. نزد استاد رفت و مشکل خود را گفت. و از استاد خواهش کرد که او را راهنمایی کند. استاد از او پرسید که چگونه خاک را آماده می کند و چگونه لعاب را تهیه می کند و چگونه آنرا در کوره می گذارد. شاگرد جواب تمام سئوالها را داد. استاد گفت: درست است که هر شاگردی باید روزی استاد شود ولی تو مرا بی موقع تنها گذاشتی. بیا یک سال اینجا بمان تا شاگرد تازه هم قدری کار یاد بگیرد و آن وقت من هم تو را راهنمایی

سه پرسش از سقراط

را بگویی که نه حقیقت دارد و نه خوب است و نه حتی سودمند است پس چرا اصلاً آن را به من می گویی؟

یک پیرمرد بازنشسته خانه جدیدی در نزدیکی یک دبیرستان خرید. یکی دو هفته اول همه چیز به خوبی و خوشی گذشت تا این که مدرسه ها باز شد. در اولین روز مدرسه پس از تعطیلی کلاسها ۳ تا پسر بچه در خیابان راه افتادند و در حالی که بلند بلند با هم حرف می زدند هر چیزی که در خیابان افتاده بود شوت می کردند و سروصدای عجیبی به راه انداختند. این کار هر روز تکرار می شد و آسایش پیرمرد مختل شده بود. این بود که پیرمرد تصمیم گرفت کاری بکند. روز بعد که مدرسه تعطیل شد دنبال بچه ها رفت و آنها را صدا کرد و به آنها گفت: بچه ها! شما خیلی بامزه هستید از این که می بینم اینقدر با نشاط هستید خوشحالم من هم که به سن شما بودم همین کار را می کردم. حالا می خواهم لطفی در حق من بکنید من روزی ۱۰۰۰ تومان به شما می دهم که بیاید اینجا و همین کار را بکنید بچه ها خوشحال شدند و به کارشان ادامه دادند. تا آن که چند روز بعد پیرمرد به آنها گفت: ببینید بچه ها متأسفانه در محاسبه حقوق بازنشستگی من اشتباه شده و من نمی توانم روزی ۱۰۰ تومان بیشتر بهتون بدم. از نظر شما اشکالی نداره؟ بچه ها با تعجب و ناراحتی گفتند: صد تومان؟! اگه فکر می کنی به خاطر ۱۰۰ تومان حاضریم این همه بطری و نوشابه و چیزهای دیگر را شوت کنیم کور خوندی ما نیستیم!

از آن پس پیرمرد با آرامش در خانه جدیدش به زندگی ادامه داد.

هر زمان شایعه ای رو شنیدید و یا خواستید شایعه ای را تکرار کنید این فلسفه را در ذهن خود داشته باشید!

در یونان باستان سقراط به دلیل خرد و درایت فراوانش مورد ستایش بود. روزی فیلسوف بزرگی که از آشنایان سقراط بود، با هیجان نزد او آمد و گفت:

سقراط می دانی راجع به یکی از شاگردانت چه شنیده ام؟

سقراط پاسخ داد:

"لحظه ای صبر کن. قبل از اینکه به من چیزی بگویی از تو می خواهم آزمون کوچکی را که نامش سه پرسش است پاسخ دهی." مرد پرسید: سه پرسش؟ سقراط گفت: بله درست است. قبل از اینکه راجع به شاگردم با من صحبت کنی، لحظه ای آنچه را که قصد گفتنش را داری امتحان کنیم.

اولین پرسش حقیقت است. کاملاً مطمئنی که آنچه را که می خواهی به من بگویی حقیقت دارد؟ مرد جواب داد: "نه، فقط در موردش شنیده ام." سقراط گفت: "بسیار خوب، پس واقعاً نمی دانی که خبر درست است یا نادرست."

حالا بیا پرسش دوم را بگویم که: "در مورد خوبی است" آنچه را که در مورد شاگردم می خواهی به من بگویی خبر خوبی است؟ "مرد پاسخ داد: "نه، برعکس... سقراط ادامه داد: "پس می خواهی خبری بد در مورد شاگردم که حتی در مورد آن مطمئن هم نیستی بگویی؟" مرد کمی دستپاچه شد و شانه بالا انداخت. سقراط ادامه داد:

"و اما پرسش سوم سودمند بودن است. آن چه را که می خواهی در مورد شاگردم به من بگویی برایم سودمند است؟" مرد پاسخ داد: "نه، واقعاً... سقراط نتیجه گیری کرد: "اگر می خواهی به من چیزی

نگاهی اجمالی به ادبیات اقتصادی و مالی

دکتر غلامرضا علی زاده

اطلاق می‌شود که طی آن یک سرمایه‌گذاری به بازدهی می‌رسد از سویی به مدت زمانی که یک دارایی ثابت قابل استفاده و بهره‌برداری است عمر اقتصادی آن دارایی ثابت گفته می‌شود.

تحریم اقتصادی Economic Sanction: به نوعی از فشارهای اقتصادی گفته می‌شود که به منظور وادار کردن یک کشور برای پذیرش و گردن نهادن به پاره‌ای از توافقات بین‌المللی اعمال می‌گردد.

ارزش فعلی، کنونی Present Value: ارزش تنزیل شده مبلغی که در سررسید معینی در آینده قابل وصول است و یا ارزش فعلی درآمدی که در آینده حاصل خواهد شد از فرمول زیر به دست می‌آید:

ارزش فعلی (X) ریال که در (n) سال آینده حاصل خواهد شد با نرخ بهره (۱) درصد با فرمول فوق محاسبه می‌شود. از این فرمول می‌توان برای مطالبات شرکت‌های پیمانکاری پروژه‌های عمرانی استفاده کرد که نشان می‌دهد ارزش فعلی مطالباتی که چند سال بعد به آنها پرداخت می‌شود چه ارزشی دارد و چه میزان از قدرت پول آنها کاسته می‌شود.

فرض کنیم یک شرکت پیمانکاری ۱/۴۴۰/۰۰۰/۰۰۰ تومان از بخش کارفرمایی مطالبات دارد و کارفرما آن را پس از ۲ سال تأخیر پرداخت می‌کند. اگر نرخ تورم ۲۰ درصد باشد ارزش فعلی پولی که بعد از ۲ سال به دست می‌آید به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$P_v = \frac{x}{(1+i)^n} = \frac{1,440,000,000}{(1+0.20)^2} = \frac{1,440,000,000}{(1.20)^2} = \frac{144}{1.44} = 1,000,000,000$$

پرتفوی (Portfolio): عبارت است از سبد سهامی که برای کاهش ریسک سرمایه‌گذاری تهیه می‌شود.

کارگزار (Broker): بنگاه‌های معاملاتی هستند که به خرید و فروش سهام می‌پردازند. در این معاملات کارگزار وکیل تام‌الاختیار فروشنده و خریدار است.

شاخص (Indicator): شاخص‌ها اعدادی هستند که روند وضعیت بازار را طی دوره‌های قبل و در حال حاضر نشان می‌دهند. لذا برای سرمایه‌گذاری در هر بورسی و خرید سهام هر شرکتی باید قبل از معامله وضعیت ترازنامه و حساب سود و زیان آن بررسی شود. میزان (EPC) و $\left(\frac{E}{P}\right)$ آن یعنی میزان سود هر سهم مشخص و معین و نسبت به سایر شرکتها، مورد سنجش و اندازه‌گیری قرار گیرد و با شرکت‌های رقیب حاضر در بازار بورس، مقایسه شود، در ضمن باید به روند سوددهی آن در سالهای قبل توجه گردد. بدین منظور شاخصهای مختلفی برای بررسی و تجزیه و تحلیل مورد استفاده واقع می‌شود که از آن جمله به شاخص کل اشاره می‌کنیم.

شاخص کل Total Indicator: شاخص کل عددی است که بازدهی بازار را نشان می‌دهد و تغییرات مثبت و یا منفی آن بازتاب دهنده کل روند بازار است. معمولاً برای محاسبه بازدهی بازار، درصد رشد شاخص‌ها را از ابتدا تا انتهای ماه در نظر می‌گیرند.

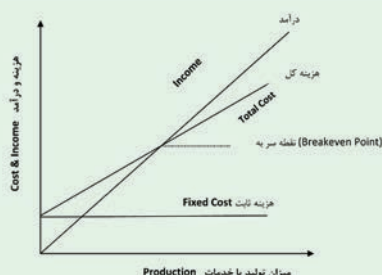
محاسبه به قیمت ثابت و به قیمت جاری Fixed Price & Current Price:

برای روشن شدن این بحث آن را با مثالی همراه می‌کنیم. فرض کنیم در سال ۸۸ تعداد ۱۰۰ کامیون به قیمت هر یک ۱۰۰ میلیون تومان تولید کرده‌ایم؛ اگر در سال ۸۹ قیمت آن ۲۰۰ میلیون تومان و در سال ۹۰ حدود ۳۰۰ میلیون تومان باشد، عملاً تولید اضافه نشده است بلکه قیمت آن افزایش یافته است. بنابراین به قیمت ثابت افزایش تولیدی وجود نداشته است.

رشد اقتصادی Economic Growth: به طور کلی افزایش درآمد ملی، محصول ناخالص ملی و تولید ملی در یک دوره زمانی نسبتاً طولانی را رشد اقتصادی می‌گوئیم.

شاخص اقتصادی Economic Indicator: به شاخصی گفته می‌شود که ناظر بر نحوه و چگونگی عملکرد اقتصادی در مورد خاصی است مانند نرخ مبادله ارزی، نرخ تورم که به عنوان شاخص در تجزیه و تحلیل اقتصادی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

Economic Life: به دوره‌ای از فعالیتهای اقتصادی

بنابراین مبلغی که پیمانکار بعد از دو سال به دست می آورد ارزش فعلی یک میلیارد تومان را خواهد داشت و عملاً ۴۴۰ میلیون تومان از ارزش پول وی کاسته می شود.

قانون زیف Zipf's Law: قانونی است که جی.ک زیف ارائه کرده است و به اصل «حداقل تلاش» معروف است؛ براساس این اصل انسان می خواهد برای رسیدن به هدف خود کمترین کوشش را از خود نشان دهد. این قانون در مورد منابع انسانی سازمان نیز به کار می رود و شامل آن دسته از کارکنانی است که با حداقل تلاش سازمانی می خواهند حداکثر حقوق و دستمزد دریافت نمایند. تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر (Break even Analysis): این روش در سازمانهای تولیدی یا خدماتی به کار می رود که در آن با احتساب درآمد و هزینه کل، نقطه ای را نشان می دهد که در آن شرکت یا مؤسسه نه سود می دهد و نه ضرر می کند (سر به سر است) بالاتر از آن نقطه تولید یا خدمت مؤسسه سودآور است، (حاشیه سود دارد) و در پائین تر از آن ضررده می باشد. مقدار تولید یا خدمت در نقطه سر به سر از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$M = \frac{Fv}{P - FC}$$

که در فرمول فوق M = مقدار تولید یا خدمت در نقطه سر به سر
 FC = هزینه ثابت
 P = درآمد حاصل از یک واحد کالا یا خدمت
 Fv = هزینه متغیر بابت یک واحد کالا یا خدمت

نمودار نقطه سر به سر Break even Chart: نموداری است که در آن خط درآمد کل و هزینه کل نشان داده می شود و به وسیله آن می توان منطقه سود و یا زیان را مشخص کرد که برای روشن شدن مطلب آن را بر روی محور مختصات رسم می کنیم.

انسان اقتصادی Economic Man: به ویژگی ها و خصوصیات انسانی اطلاق می شود که رفتار عقلانی دارد به بیانی بهتر با اطلاعات کامل و انگیزه اقتصادی لازم، تلاش می کند تصمیم گیریهای خود را براساس به حداکثر رساندن فایده و مطلوبیت هدف گذاری می نماید. این الگوا انسان، زیربنای نظریه های کلاسیک مدیریت است و به انسانی گفته می شود که انگیزه های اقتصادی و مادی اساس و پایه رفتار وی را تشکیل می دهد.

مهندسی انسانی، مهندسی زیستی، ارگونومی Human Engineering, Human Factors Engineering, Ergonomics

علمی است که رابطه انسان با ماشین را مورد مطالعه قرار می دهد این علم در پی یافتن بهترین و مناسب ترین راه استفاده از ماشین آلات و سیستم ها به وسیله انسان است به طوری که بیشترین ثمر بخشی از آن به دست آید به بیان دیگر ارگونومی یا مهندسی انسانی فنی است که هدف از آن طراحی ماشین آلات، عملیات و محیط کاری، به گونه ای است که با ظرفیتهای و محدودیت های انسان هماهنگی و توازن داشته باشد. این فن و علم که رابطه انسان با ماشین را بررسی می کند، از نظر برخی از اندیشمندان اقتصادی و مدیریتی، تکنولوژی زیستی یا فن شناسی زیستی (Biotechnology) هم نام گذاری شده است.

منحنی تجربه، اثر تجربه

$$\text{Experience Curve} = \text{Experience Effect}$$

این مفهوم برای اولین بار توسط گروه مشاوره‌ای دانشگاه بوستون ارائه شد. براساس تعریف این مفهوم چنین استدلال می‌شود که هزینه‌های تولید یک کالا در سازمان بر اثر کسب تجربه کاهش می‌یابد. بررسی‌ها و تجربه‌های انجام شده نشان داده است که هرگاه میزان تجربه دو برابر شود، هزینه‌ها حدود ۳۰ درصد کاهش می‌یابد. معادله‌ای که اثر تجربه را در هزینه‌های تولید نشان می‌دهد عبارت است از $Y_n = a n^b$ در این معادله Y_n هزینه کل تولید محصول n ام می‌باشد، a هزینه تولید اولین واحد محصول است و b نرخ یادگیری و کسب تجربه می‌باشد که برای روشن تر شدن بحث آن را بر روی محور مختصات نشان می‌دهد.

دستبند طلایی (Golden handcuffs): مبلغ پولی است که سازمان برای نگهداری و تشویق نیروی انسانی با ارزش و کارآمد خود علاوه بر حقوق و دستمزد وی می‌پردازد تا او را به ادامه کار در سازمان ترغیب نماید.

هدیه خدا حافظی Golden Handshake: میزان پولی که سازمان در هنگام ترک خدمت (اجباری) مدیران ارشد خود به آنان می‌پردازد. این هدیه معمولاً در زمان جابه‌جایی هیأت مدیره جدید با هیأت مدیره قدیم (قبلی) به اعضای قدیمی داده می‌شود و چون این مبلغ قابل ملاحظه است به آن صفت طلایی داده شده است.

هدیه آغاز کار Golden Hello: مبلغ پولی است که یک شرکت به منظور جذب نیروی انسانی مؤثر می‌پردازد که دارای آینده درخشان در سازمان و نقش اثربخش در ارتقاء آن دارد.

هفت وظیفه مدیر POSDCORB این واژه را لوترگیولیک (L. Gulick) وضع کرده است و اولین حرف مفاهیم ارائه شده را در کنار هم قرار داده است و (POSDCORB) را ساخته است. در ترجمه این هفت وظیفه به فارسی اگر حرف اول معادل فارسی آنها را کنار هم قرار دهیم «اسب گریه» به دست می‌آید.

برنامه ریزی Planning

سازمان دهی Organizing

استخدام و گزینش نیرو Staffing

رهبری و هدایت Directing

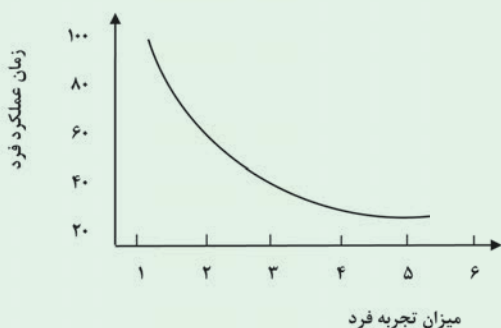
هماهنگی Coordinating

گزارش دهی و گزارش گیری Reporting

بودجه ریزی و بودجه نویسی Budgeting

منحنی یادگیری - منحنی پیشرفت در سازمان

میزان پیشرفت فرد در کسب مهارت‌ها و توانایی‌های جدید نشان می‌دهد که به طور کلی هرچه تجربه فرد در سازمان افزایش می‌یابد عملکرد او سریع‌تر و بهتر خواهد شد. البته این بهبودی، حدی دارد که در شکل زیر منحنی آن نشان داده می‌شود. در این منحنی نمایش در محور افقی میزان کسب تجربه و در محور عمودی زمان عملکرد فرد ارائه می‌شود.

نوروز میراث جهانی جشن جهانی بر جهانیان فرخنده باد

دکتر غلامرضا علیزاده

در نیمکره شمالی و پیشینه باستانی آن و تأکید این جشن بر نوع دوستی و مهرورزی در میان جهانیان، باعث توجه سازمان ملل و دیگر کشورها به نوروز شد.

جشن نوروز با همکاری سه کشور فارسی زبان ایران، افغانستان و تاجیکستان در نوروز ۱۳۸۷ در شهر دوشنبه و در نوروز ۱۳۸۸ در مزار شریف برگزار شد.

در ۸ مهر ۱۳۸۸ خورشیدی، نوروز توسط سازمان علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (یونسکو)، به عنوان میراث جهانی، به ثبت جهانی رسید. و بنا به پیشنهاد جمهوری آذربایجان، مجمع عمومی سازمان ملل در نشست ۴ اسفند ۱۳۸۸، ۲۱ ماه مارس را به عنوان روز جهانی عید نوروز، با ریشه ایرانی به رسمیت شناخت و آن را در تقویم خود جای داد. در متن به تصویب رسیده در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جشنی با ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال دارد و امروزه بیش از ۳۰۰ میلیون نفر آن را جشن می گیرند توصیف شده است.

نخستین دوره

نخستین دوره «جشن جهانی نوروز» در روز ۷ فروردین ۱۳۸۹ در تهران برگزار شد. در این جشن، رئیس‌ان جمهور ایران، افغانستان، تاجیکستان، ترکمنستان و عراق؛ وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان و معاون نخست وزیر ترکیه حضور

جشن جهانی نوروز نام همایشی است که در آن، سران کشورهایی که نوروز را جشن می گیرند گرد هم می آیند و این آیین باستانی را گرامی می دارند. این گرامیداشت در روزهای نوروز انجام می شود و کشورهای صاحب نوروز - بیشتر کشورهای جنوب غربی آسیا، آسیای میانه، قفقاز، شبه قاره هند و بالکان - در آن شرکت می جویند و هر ساله یکی از این کشورها میزبان جشن جهانی نوروز است.

تاریخچه

جشن نوروز به عنوان باستانی ترین جشن تمدن بشری در مجمع عمومی سازمان ملل متحد به ثبت رسیده است. بنابر مدارک تاریخی بدست آمده، در زمان هخامنشیان نمایندگانی از اقوام مختلف در شهر پارسه گرد می آمدند و این روز را جشن می گرفتند.

مقدمات برگزاری

نوروز را در بیشتر کشورهای خاورمیانه، آسیای میانه، قفقاز، شبه قاره هند و بالکان جشن می گیرند از جمله در ایران، افغانستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان، ازبکستان، پاکستان و کردستان عراق. جغرافیای پهناور جشن نوروز و همزمانی آن با بهار طبیعت

ز آوازش کند آینه‌ای نغز
حضور خویش سازد آشکارا
گهی در گوشه‌ی نیریز و عشاق
گهی در پرده‌ی نوروز خارا

پاسدار آئین‌های نوروزی در گذر تاریخ باشیم

برگ برگ تاریخ را ورق می‌زنیم تا بیشتر دریابیم که نوروز - این واژه پرشور - چه پیشینه و معنا و مفهومی دارند و چگونه است که هر سال شادی بر دل‌ها می‌افزاید و نشاط و شادابی را به ارمغان می‌آورد.

در نوروز کوله بار خویش می‌گشاییم. پرتوانیم، پر تلاش؛ همه ذرات وجودمان شوق است. باز هم برآیند تا آیینی کهن از نو برپا کنیم. چون طبیعت حیاتی دوباره، تولدی دیگر داریم. خستگی ره، غبار از تن می‌زدائیم؛ شادمانیم. روی به گلاب؛

و خانه و هر آنچه باشد به آب زلال می‌شوئیم. چشم دل بر نعمت‌های الهی می‌گشاییم. چون گیاه سر از خاک برمی‌داریم. نماز می‌گزاریم. سالهاست در نوروز هر آنچه هست می‌شوئیم. جامه‌ای ساده می‌دوزیم. خوراکی مطبوع می‌پزیم. غبار می‌زداییم، خانه می‌آراییم. سفره می‌چینیم، سبزه می‌رویانییم. دستنمان گرچه از زر خالی است اما از مهر و صفا سرشار است و سالهاست با همین دستها، آیین دوره باستان نگه داشته‌ایم. سفره هفت سین را می‌گسترانیم. ماهی سرخ کوچکی در تنگ آب رها می‌کنیم. نارنجی خوش رنگ و بو در کاسه آب می‌اندازیم تا

در لحظه تحویل سال به چرخش آن بنگریم و زیر لب زمزمه کنیم: «بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم/ فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم...» سیب سرخی که نشان از مهر

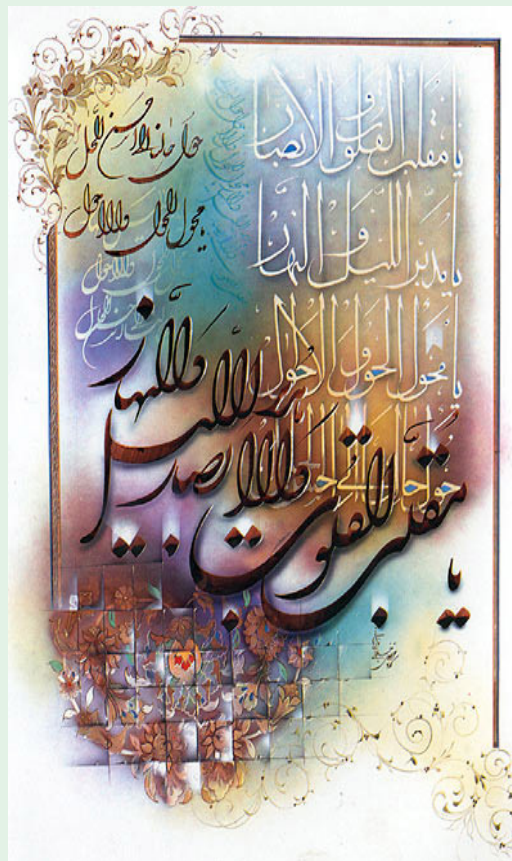
و محبت دارد در برابر آیین می‌نهیم تا مهربان افزونتر شود؛ و هفت‌گونه گیاه و خوردنی دستچین شده در سفره می‌چینیم تا رونق و برکت سفره‌مان افزون شود.

در گذشته رسم بوده است که در نوروز گروهی نوازنده ساز می‌نواختند و با آهنگ‌های شادمانه فرا رسیدن سال نو را شادباش می‌گفتند. سازهای بادی چون سورنای، کرنای، بوق و نیز سازهای کوبه‌ای چون طبل و دهل، آلات موسیقی آنان بود. با سبزه نورسته، سنبل سپید، گل سرخ، شکوفایی بهاران را بر

سفره میهمان می‌کنیم. نقل و نبات می‌گذاریم. شمع و چراغ می‌افروزیم تا کامی شیرین و دیده‌ای روشن شود. در برابر آیین، رو به قبله آمال، کتاب آسمانی می‌گشاییم و با رویی خوش و دلی پر مهر، عزیزان را پذیرا می‌شویم. تنهاییان و بی‌کسان را میهمان می‌کنیم. و در آغاز سال نو با درود به روان پاکان و نیکان، با سلامی به زحمتکشان و پرهیزکاران، همدل و همنوا با همگان، آفریدگار بخشنده را سپاس می‌گوییم و طلب خیر و برکت، رونق و بهبودی بیشتر برای نیک‌اندیشان می‌کنیم. امسال نیز، دیگر بار نوروز - این خجسته آیین ملی و مذهبی خویش - را

شادمانه برگزار می‌کنیم و با تمامی زنان زن و مردان مرد در لحظه پرشکوه تحویل سال نو، خدای را سپاس می‌گوییم. فرا رسیدن نوروز خجسته باد پایان انتظار نزدیک است. آخرین

**با سبزه نورسته، سنبل سپید،
گل سرخ، شکوفایی بهاران را
بر سفره میهمان می‌کنیم.
نقل و نبات می‌گذاریم. شمع
و چراغ می‌افروزیم تا کامی
شیرین و دیده‌ای روشن شود.
در برابر آیین، رو به قبله آمال،
کتاب آسمانی می‌گشاییم و با
رویی خوش و دلی پر مهر،
عزیزان را پذیرا می‌شویم.**

ملت بوده، برگزار گردیده است. ما نیز در روزگاری که ملت‌ها به آیین‌های کهن خود می‌بالند و آنها را به نمایش می‌گذارند، این پدیده دلپذیر و آیین باستانی و این رسم دیرینه خویش را هرچه پرشکوه‌تر برگزار نماییم و دمی بیندیشیم؛ به گذشته‌ها، به آنچه بوده‌ایم و آنچه هستیم و باید باشیم. چون کبوتری سبکبال بر فراز جاده پر فراز و نشیب زمان به پرواز در آییم تا به گذشته‌ها و به آن نقطه‌ای رسیم که نخستین بار جشن نوروز بنیاد نهاده شد. برگ برگ تاریخ کشورمان را نگاهی گذرا اندازیم تا بیشتر دریابیم که نوروز - این واژه پرشور - چه پیشینه و معنا و مفهومی دارند و چگونه است که هر سال شادی بر دل‌ها می‌افزاید.

جشن نوروز پدیده شگرف فرهنگی است که این چنین در دل‌ها ولوله و غوغا برپا می‌کند؟ آیین‌های جنبی نوروز چون چهارشنبه سوری، آبریزان، میر نوروزی و سیزده بدر چگونه‌اند؛ سفره هفت سین چه معنا و پیشینه‌ای دارد؟ و خلاصه چگونه است که نوروز قرن‌ها دوام یافته و باز هم در آغاز هر بهار، هر ایرانی با هر اندیشه‌ای، پرشور و پر امید فرا رسیدن نوروز را شادمانه جشن می‌گیرد و به دعا و نیایش می‌پردازد.

در این سال نو، دل‌ها مان شاد، کشتزارها مان سبز، رودها مان پرآب، باغ‌ها مان پر بار و شهرها مان امن و آباد؛ بخت و رویمان سپید، و دین و ایمانمان استوارتر باد. جشن نوروز واژه «جشن» همان یسن / یسنه اوستایی است که در زبان پهلوی یزشن گفته می‌شد و در اصل به معنی ستایش و نیایش شادمانه است. «نوروز» یا نوگ‌روچ/نوکرور در پهلوی به معنی نخستین روز - روز هرمزد - از ماه فروردین است. ایرانیان در قدیم برای هر روز از ماه نامی گذاشته بودند و روز اول بهار یا فروردین، هرمزد نام داشت. در این روز جشنی بزرگ برپا می‌کردند و به شادی و نیایش آفریدگار می‌پرداختند. از چند روز مانده به نوروز مراسم و آیین‌های ویژه آغاز می‌شد که تا چند روز پس از آن نیز ادامه داشت. در روزهای اول دوره نوروزی، مراسم به طور همگانی برگزار می‌شد که به آن «نوروز عامه» می‌گفتند و از روز ششم به بعد بزرگان و خواص آن را نزد خود ادامه می‌دادند که به آن «نوروز خاصه» گفته می‌شد، اما در هر حال شادی و نیایش ویژگی بارز جشن نوروز بود. نیاکان ما بر این باور بودند که آفریدگار بزرگ، جهان را در شش «گاه» یا «گاهنبار» [مرحله] آفرید که در آخرین گاهنبار انسان آفریده شد و از این رو روز تولد نخستین انسان را - که آن را روز نخست بهار می‌دانستند - شایسته شکرگزاری و شادمانی می‌پنداشتند و چون معتقد بودند که فرَوهرهای نیکان و پاکان یا همان قوای باطنی و ارواح مؤمنان در دوره نوروزی از جهان مینوی به گیتی بازمی‌گردند تا از خویشان و عزیزان دیدار کنند و تقاضای خیرات و صدقه دارند، سفره‌ها می‌گسترانیدند و خیرات می‌دادند و شادمانه دعا می‌خواندند تا پروردگار را

لحظه‌ها را مشتاقانه بگذرانیم. دل‌ها مان پر از شور و نشاط کنیم. سالی می‌گذرد و سالی نو پیش روست. چشم به راه میهمانی عزیز و کهنسالم تا از ره برسد. لحظه شورانگیز تحولی تازه و لحظه تکرار آفرینش است. طبیعت و انسان را حیات و تولدی دیگر است. قلب‌ها پرشور می‌تپند. نفس‌ها در فضای بهاری، عطرآگین می‌شوند؛ و چشم‌ها مشتاقانه به آب و آینه، شمع و چراغ، خیره می‌گردند. دست‌ها پرامید کتاب آسمانی می‌گشایند و لب‌ها آرام زمزمه می‌کنند: «یا مقلب القلوب...» در شکوه لحظه فرا رسیدن نوروز دم غنیمت شماریم. مقدم این میهمان عزیز را مبارک خوانیم که تا چشم بر هم زنیم خواهد رفت. از آینه دل غبار یک ساله می‌زداییم، سفره‌ای هر چند ساده و کوچک اما پر امید می‌گسترانیم؛ سفره‌ای به سبزی گندم‌های تازه رسته، به سپیدی روی زحمتکشان و پاکان، و به سرخی آتش که امروز، روزی نو، و نوروز است. در هر گذر گل گذاریم و آب ریزیم، بر سر و روی گلاب بیفشانیم، شمع و چراغ بیفروزیم و به نورش روشنایی بر دل‌ها بیفزاییم. به روشنای آب و آینه بنگریم، به ارواح پاک نیکان و عزیزان درود فرستیم و بر پرهیزکاران سلام کنیم. سر بر سجده نهیم و به امید سالی پر خیر و برکت، روزی‌دهنده جهانیان را نیایش گوئیم؛ و با سرور و شادمانی این سنت خجسته ملی و رسم نیک فرهنگی را پاس داریم.

قرن‌هاست که این آیین ملی - مذهبی با همه فراز و نشیب‌های تند و دشوار در راه دراز تاریخ که فراوی این

تا آتش - این عنصر مقدسشان - را همیشه روشن و برپا نگاه دارند. به خوبی پیداست در زمانی که نیروی اصلی در تولید نور، آتش بوده، روشن نگاه داشتن آتش و در نتیجه رهایی از سیاهی و تیرگی و بهره‌مندی از نور و روشنائی چه اهمیتی داشته است. افزون بر این از روشنائی آتش در کار خبررسانی نیز استفاده می‌شده است. بر فراز برج‌ها و بلندی‌ها آتش می‌افروختند و به یکدیگر پیام می‌رسانیدند. به جز بهره‌مندی از نور آتش و جنبه پیام‌رسانی، آتش به سبب گرما و تولید حرارت در خانه و نیز استفاده در پخت و پز، کاربرد مفیدی داشته که به موجب آن مقدس به شمار می‌آمده؛ همچنین آتش به لحاظ پاک‌کنندگی و به عنوان نابودکننده آلودگی‌ها مورد توجه بوده است. بنابراین، آتش به لحاظ نور، گرما، خبررسانی، پاک‌کنندگی و به عنوان یکی از عناصر چهارگانه مقدس پیشینیان - آب، خاک، باد، آتش - در فرهنگ ایرانیان قدیم اهمیتی ویژه داشته است. اکنون نیز همچنان به صورت نمادین در جشن چهارشنبه سوری افروخته می‌شود و مردم گرد آن به شادی سرگرم می‌گردند. اما واژه سوری یا سوریک به معنی گل سرخ و گل سوری است و شاید به همین سبب است که در چهارشنبه سوری خوانده می‌شود: «سرخ تو از من...» چهارشنبه روز سرخ، روز گل سرخ، روز افروختن آتش و شادمانی مردم، و ستایش خداوند برای بهره‌مندی از این نعمت است.

شکر و فروهرها را شاد نمایند؛ و به همین سبب ماه فروردین را ماه فرود فروهرها یا فروردیگان و یا عید فروشی‌ها یا اموات هم می‌گفتند. بنیان جشن نوروز نوروز جنبه مذهبی و روحانی دارد و نیایش و ستایش شادمانه همگانی را همراه می‌آورد. در اسطوره‌ها و افسانه‌ها و کتاب‌های پیشینیان بنیان نوروز را به پادشاه اسطوره‌ای و افسانه‌ای، جمشید (جمشید)، نسبت داده‌اند. فردوسی در حماسه بزرگ «شاهنامه» نوروز را به جمشید نسبت می‌دهد؛ آن هنگام که او بر تخت شاهی نشست و تاج مرصع بر سر نهاد، پرتو خورشید بر آن دمید و همگان آن روز را روزی نو و نوروز نامیدند و جشن و سرور برپا کردند.

«به جمشید بر گوهر افشاندند

مر آن روز را روز نو خواندند

سر سال نو هرگز فرودین

برآسوده از رنج تن دل ز کین

بزرگان به شادی بیاراستند

می و جام و رامشگران خواستند»

چنین روز فرخ از آن روزگار بمانده از آن خسروان یادگار و گویند چون پرتو خورشید بر آن تاج پرگوهر دمید، جم که از آن پیشتر «یم» یا «یمه» نیز گفته می‌شد دارای شعاع خورشید گردید و از این رو جمشید نامیده شد. روایت‌ها و افسانه‌هایی دیگر نیز در مورد نوروز وجود دارد که به طور قاطع بر آن نمی‌توان تأکید کرد. از جمله آنکه گفته‌اند: روزی حضرت سلیمان انگشتر گمشده خویش را پیدا کرد. مردمان شاد شدند و آن روز را روز نو و نوروز خواندند؛ و نیز گفته‌اند که حضرت صادق(ع) نوروز را روزی فرخنده برای طلب حاجت‌ها دانسته‌اند، و نیز نظری است بر این که روز غدیرخم مصادف با اول فروردین بوده و از همین رو نوروز گفته شده و جشن برپا کرده‌اند. البته این مورد به لحاظ تقویمی مطابقت داده نشده است. ایران شناس معروف دانمارکی، کریستن سن و برخی دیگر از محققان ایرانی گفته‌اند که جشن نوروز ایرانی متأثر از برخی جشن‌های کهن ملل قدیمتر است و از جمله، آثاری از زگموگ، جشن بابلیان - که خود متأثر از سومریان نیز بوده - در نوروز ایرانی مشاهده شده است. اما به خوبی پیداست نوروز ایرانی تجلی فرهنگ ایرانی است و دست‌کم قرن‌هاست که با آیین و رسم فرهنگ ایرانی برگزار می‌شود. چهارشنبه سوری نیاکان ما در شب عید آتش می‌افروختند و به شادی گرد آن نیایش می‌کردند. گویند که پس از اسلام در ایران رسم بر این شد که در آخرین چهارشنبه سال، پس از غروب آفتاب با چوب و کنده و خار در فضای باز آتش افروزند و جشن گیرند؛ و هنوز پس از قرن‌ها، هر سال مردم با افروختن آتش و پریدن از روی آن و خواندن سرود و صرف نقل و آجیل و آش رشته مخصوص تا آخرین ساعات شب به شادمانی سرگرم می‌شوند. آتش از زمان‌های دور مورد توجه بوده است. در قدیم آتشکده‌های بزرگی در ایران ساخته بودند

نام روزهای هفته فرنگی از گاهنامه کهن ایرانی برگرفته شده است

اشاره:

در بررسی راه‌ها و شیوه‌های پیدایی و رشد فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، بحث‌های فراوانی مطرح است که به مواردی از آن اشاره می‌شود. پاره‌ای از فرهنگ‌شناسان بر این باورند که بسیاری از پدیده‌های اجتماعی از طریق انتشار (Diffusion) وارد حوزه‌های فرهنگی سایر جوامع بشری می‌شوند و به دلیل کارکردهایی که برای مناسبات اجتماعی آن جوامع دارند در منظومه فرهنگی آنها استقرار می‌یابند. پاره‌ای از دیدگاه‌ها، پدیده‌های فرهنگی را ناشی از خلاقیت و ژنوم انسانی تلقی می‌کنند که به دلیل کارکرد و آثاری که در روند مناسبات و ارتباطات و گره‌گشایی از مسائل و مشکلات دارند از طریق حافظه تاریخی از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند و در جوامعی که هیچگونه ارتباطی با هم نداشته‌اند وجوه مشابه این قبیل پدیده‌های فرهنگی را می‌توان مشاهده کرد.

اینک با بررسی ریشه‌های این واژگان به این برآیند ساده می‌رسیم:

کیوان شید = شنبه
Saturday = Saturn + day
Saturn = کیوان

مهرشید = یکشنبه
Sunday = Sun + day
Sun = خور (خورشید) = مهر

مه شید = دوشنبه
Monday = Mon + day
Moon = ماه

بهرام شید = سه‌شنبه
Tuesday = Tues + day
Tues = god of war = Mars *
بهرام = Tuesday

Tuesday

O.E. Tiwesdæg, from Tiwes, gen. of Tiw "Tiu," from P.Gmc. *Tiwaz "god of the sky," differentiated specifically as Tiu, ancient Germanic god of war, from PIE base *dyeu- "to shine" (see diurnal). Cf. O.N. tysdagr, Swed. tisdag, O.H.G.ziestag. The day name (second

پاره‌ای از متخصصان فرهنگی تعامل‌گرایی را زمینه پیدایش و گسترش فرهنگ‌ها می‌دانند که در آن مبادلات عناصر فرهنگی، زمینه‌های بومی شدن آن را در دیگر جوامع انسانی موجب می‌شوند. از جمله این موارد پاره‌ای از ویژگی‌های مشابه زبان‌شناسی است که در واژگان کشورها به صورت مشترک وجود دارد به طوری که نام میکائیل در کشور روسیه به میخائیل تبدیل شده است و در فرانسه به میشل و در ایتالیا به میکل و در آمریکا مایکل تلفظ می‌شود. بررسی این واژه که چگونه در سیر جغرافیایی خویش از سرزمینی به سرزمین دیگر ضمن حفظ شاکله اصلی رنگ بومی بخود گرفته است از جمله مطالعات فرهنگ‌شناسی در حوزه زبان‌شناسی است در این زمینه مطلبی در مورد روزهای هفته در واژگان لاتین با گاهنامه کهن ایران به صورت تطبیقی و مقایسه‌ای ارائه شده است که جهت اطلاع خوانندگان گرامی ماهنامه پیام آبادگران عیناً درج می‌شود.

می‌دانیم که نام روزهای هفته در ایران کهن بدین گونه بوده است:

کیوان شید = شنبه
مهرشید = یکشنبه
مه شید = دوشنبه
بهرام شید = سه‌شنبه
تیرشید = چهارشنبه
هرمزشید = پنج‌شنبه
ناهیدشید یا آدینه = جمعه

هرمز شید = پنج شنبه

Thursday = Thurs + day

هرمز = Thurs = Thor = day of Jupiter = Jupiter

Thursday

O.E. Þurresdæg, perhaps a contraction (influenced by O.N. Þorsdagr) of Þunresdæg, lit. "Thor's day," from Þunre, gen. of Þunor "Thor" (see Thor); from P.Gmc. *thonaras daga- (cf. O.Fris. thunresdei, M.Du. donresdach, Du. donderdag, O.H.G. Donares tag, Ger. Donnerstag "Thursday"), a loan-translation of L. Jovis dies "day of Jupiter," identified with the Gmc. Thor (cf. It. giovedì, O.Fr. jueves, Fr. jeudi, Sp. jueves), itself a loan-translation of ".Gk. dios hemera "the day of Zeus

ناھیدشید یا آدینه = جمعه

Friday = Fri + day

ناھید = Fri = Frig = day of Venues = Venues

Friday

O.E. fringedæg "Frigga's day," from Frige, gen. of Frig (see Frigg), Germanic goddess of married love, a West Germanic translation of L. dies Veneris "day of (the planet) Venus," which itself translated Gk. Aphrodites hemera. Cf. O.N. frijadagr, O.Fris. frigendei, M.Du. vridach, Du. vrijdag, Ger. Freitag "Friday," and the Latin-derived cognates O.Fr. vendresdi, Fr. vendredi, Sp. viernes. In the Germanic pantheon, Freya (q.v.) corresponds more closely in character to Venus than Frigg does, and some early Icelandic writers used Freyjudagr for "Friday." Black Friday as the name for the busy shopping day after U.S. Thanksgiving holiday ۱۹۶۰s and perhaps was is said to date from coined by those who had the job of controlling the crowds, not by the merchants; earlier it was used principally of days when financial markets crashed

element dæg, see day) is a translation of L. dies Martis (cf. It. martedì, Fr. Mardi) "Day of Mars," from the Roman god of war, who was identified with Germanic Tiw (though etymologically Tiw is related to Zeus), itself a loan-translation of Gk. Areos hemera. In cognate Ger. Dienstag and Du. Dinsdag, the first element would appear to be Gmc. ding, þing "public assembly," but it is now thought to be from Thinxus, one of the names of the .war-god in Latin inscriptions

تیرشید = چهارشنبه

Wednesday = Wednes + day

تیر = Wednes = day of Mercury = Mercury

Wednesday

O.E. Wodnesdæg "Woden's day," a Gmc. loan-translation of L. dies Mercurii "day of Mercury" (cf. O.N. Oðinsdagr, Swed. Onsdag, O.Fris. Wonsdei, M.Du. Wudensdach). For Woden, see Odin. Contracted pronunciation is recorded ۱۵c. The Odin-based name is missing in from German (mittwoch, from O.H.G. mittwocha, lit. "mid-week"), probably by influence of Gothic, which seems to have adopted a pure ecclesiastical (i.e. non-astrological) week from Greek missionaries. The Gothic model also seems to be the source of Pol. sroda, Rus. sreda ".Wednesday," lit. "middle

نام روزهای هفته در ایران باستان

کیوانشید(شنبه):

نخستین روز هفته به نام کیوانشید نامگذاری شده است که تشکیل شده است از کیوانشید. کیوان بعد از مشتری بزرگترین سیاره شمرده می‌شود. که ۷۰۰ برابر زمین است. آن را زحل نیز نامیده‌اند. شید نیز به چم (معنی) نور و روشنایی است. از این رو، روز نخست ایرانی حکایت از سیاره روشن و نورانی را دارد.

مهرشید(یکشنبه):

روز دوم از هفته مهرشید است که مهر آن به چم (معنی) دوستی و مهربانی است. در پهلوی میتراست. مهربرگرفته شده از آئین هفت هزار ساله میترایی است. مهر همچنین ایزد عهد و پیمان است و در اوستا آمده است که هیچ چیز بر ایزد مهر پوشیده نخواهد بود. نامگذاری این روز به مهرشید حکایت از تعهدی است که بین مردمان باید برقرار باشد زیرا در ایران باستان پیمان شکنی و دروغ بزرگترین گناهان به حساب می‌آمده است. شید نیز به چم (معنی) روشنایی و نور می‌باشد.

مهشید(دوشنبه):

مه بر گرفته شده از ماه است که این نیز از آیین میترایی کهن ایرانی آمده است. خورشید و ماه از تندیس‌های آئین میترایی بوده است که نشان از قدرت و پویایی جهان آفرینش داشته است. سومین روز هفته در ایران باستان به نام این نماد خداوند نامگذاری شد و آنرا مهشید به چم (معنی) ماه روشن و نورانی نام گذاشتند.

بهرامشید(سه شنبه):

بهرام برگرفته شده از ورهرام زبان پهلوی باستان است و از یکسو نام ستاره مریخ است. بهرام ایزد پیروزی در ایران باستان شمرده می‌شده است و اندیشه نیاکان ما بر این بوده است که خداوند یکتا (اهورامزدا) نیروی‌هایش را برای اجرا در بین افراد بشر بین

ایزدان (فرشتگان) خود تقسیم نموده است تا آنان آنرا برای مردمان پیاده کنند. از این رو بهرام ایزد پیروزی نامیده شده بوده است و چهارمین روز هفته به نام روز پیروزی روشنایی بر تاریکی و غلبه انسان بر بدی‌ها و اهریمن نامگذاری شده است.

تیرشید(چهارشنبه):

تیر برگرفته شده از تیشتر پهلوی است. نیاکان ما تیر را ایزدان و نگهبان باران نامگذاری نموده‌اند و اینگونه می‌پنداشته‌اند که اهورامزدا برای یاری رسانی به کشاورزان و جلوگیری از خشکسالی و باروری زمین و سبز و سالم و پاکیزه ماندن جهان به ایزد باران فرمان میداده است که به یاری مردمان برسد. در کل این روز به نام روز روشنایی باران و خواست پروردگار برای حفظ طبیعت نامگذاری شده است.

اورمزدشید(پنجشنبه):

اورمزد نام دیگری از دهها نام اهورامزدا است که همه حاکی از قدرت و توانایی پروردگار است. این نام از واژه‌های پهلوی ارمزد - هرمزد - اورمزد - هورمزد - اهورامزدا - مزدا گرفته شده است. از این رو پنجمین روز هفته به نام روز روشنایی خداوند نامگذاری شده است. از این رو این واژه هنوز به گونه‌ای دیگر در شبهای جمعه برقرار است و هنوز تصور مردمان ما بر این است که شبهای جمعه روز ارتباط با خداوند و فوت شدگان است.

ناهیدشید(آدینه):

ناهید همان آنهیتا یا آناهیتا است که ایزد آب قرار گرفته است. در اوستا آنهیتا به صورت دوشیزه‌ای بسیار زیبا، قدی بلند و اندامی تراشیده نام نهاده شده است و نام دیگر ستاره ونوس نیز آنهیتا یا ناهید است. در کل روز جمعه روز روشنایی آب و مظهر بخشنده‌گی و عنایت پروردگار نامگذاری شده است.

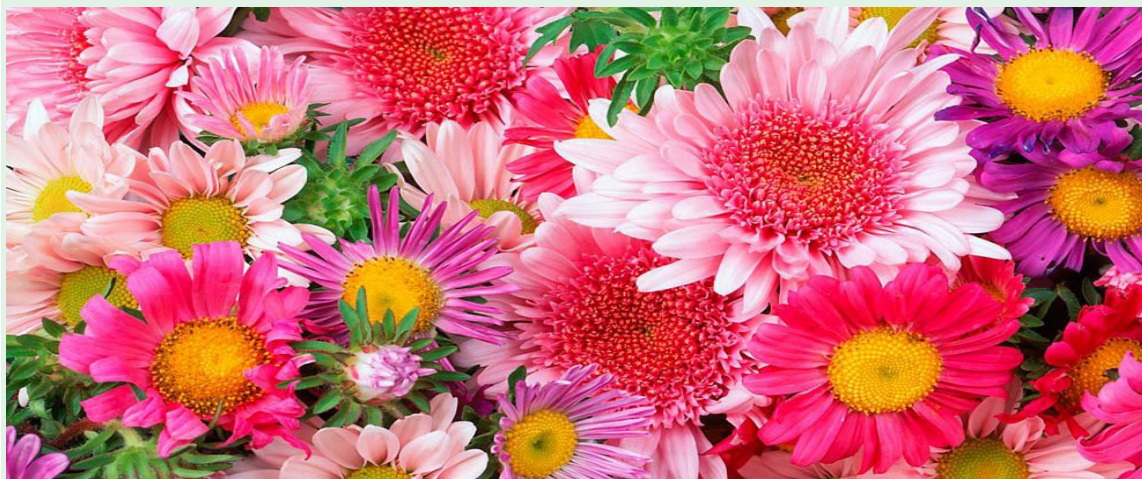
نگاهی جامعه‌شناختی و روانشناختی بر مفاهیم گل

در سیر تاریخ ادب پارسی

مهدی جامی

فروختن بر طبق و صفه انجام می‌شود. دکان گل معنا ندارد! گل ثروتی است که دزد نمی‌برد و کالایی است که تازه‌اش ارزش دارد. ولی هر چه بوده برای فروش گل دست کم در شماری از شهرها بازار و راسته خاص گل‌فروشان وجود داشته و این را از اشاره سیف فرغانی می‌توان دانست که خود نیز از مردم آسیای میانه بوده است: ای کوی تو ز رویت بازار گل‌فروشان
ما بلبان مستیم از بهر گل خروشان
که چه بسا بیشتر دارای بساط گل بوده است تا دکان گل:

شعر فارسی بسیاری از جنبه‌های حیات اجتماعی ایرانیان را در خود حفظ کرده است هر چند که تا کنون این جنبه‌ها کمتر کاویده شده است. شاید تسلط استعاره بر شعر عاملی برای توجه کمتر به آن در شناخت تاریخی بوده است زیرا چنین شناختی باید واقع‌گرایانه باشد و از استعاره دوری گزیند. کارکرد اصلی شعر به هر روی سیراب کردن ذوق هنری است. اما به دلیل آنکه شعر از سندهای تاریخی زبان است همیشه می‌تواند به عنوان سند تاریخ اجتماعی

جبین، صبح بهار باده نوشان
کف اش روی بساط گل‌فروشان
دانش

با اینهمه بخش مهمی از گل‌فروشی را نیز دخترکان روستایی بر سر راه‌ها انجام می‌داده‌اند. و حتماً با سبیدی از گل در دست یا طبقی از گل بر سر یا در کنار. در تمام آسیای میانه هنوز زنان و دختران فروشندگان محصولات باغی خود در راه‌ها و جاده‌ها هستند. در ایران و افغانستان هم نمونه دارد. شهریار از این رسم در روزگار ما چنین یاد می‌کند:

ای گل فروش دختر زیبا که می‌زنی
هر دم چو بلبان بهاری صلا ی گل
و البته گل به قیمت بوده و گاه نرخ آن بالا و پایین هم می‌شده است:

نرخ گل و گلشکر شکسته
زان چهره خوب و لعل دلجوی - سعدی

رفتم به باغ صبحدمی تا چینم گلی
اولین جای معمول برای حضور گل، باغ گل یا گلشن و گلستان است. فردوسی از گل چیندن و سنبل چیندن در گلستان یاد می‌کند: بهار آمد از گلستان گل چینم / ز روی زمین شاخ سنبل چینم
که در عین حال از تقارن نوروز و سنبل نیز پرده برمی‌دارد. اما اگر گل در باغ نباشد حتماً در چمن آراسته باغ خانه و کاخ و میدان است یا در چمن وحشی راه و صحرا:
افسر سلطان گل پیدا شد از طرف چمن / مقدمش یارب مبارک

مردمان هم‌زمان نیز به کار گرفته شود.

پرسش آغازین من در تاریخ ایرانی گل آن بود که وقتی حافظ می‌گوید: "وظیفه گر برسد مصرفش گل است و نبید"، می‌توان آن را به این معنا گرفت که حافظ با مستمری ماهانه خود گل "می‌خریده" است؟ ظاهراً اینطور است. اما اگر گل را می‌خریده‌اند پس کسانی هم گل‌فروشی می‌کرده‌اند و جایی هم برای فروختن گل بوده است. اگر اینطور باشد پس گل‌فروشی یک شغل قدیمی است با سابقه کهن. اما چقدر کهن؟ و آیا ما هیچ از آیین‌های این "کار" می‌دانیم؟ آیا شعر فارسی که به یک معنا سرزمین گل است هیچ چیزی از کار و بار گل به ما می‌گوید؟

پیدا کردن شعری از کسانی مروزی (قرن چهارم) - که مانند شاعران هم‌عصر خود بسیار به گلهای گوناگون ارادت دارد - چندان مشکل نبود:

گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت
مردم کریم‌تر شود اندر نعیم گل
ای گل‌فروش گل چه فروشی برای سیم
وز گل عزیزتر چه ستانی به جای گل؟

دیدن این شعر کافی است که تاریخ گل‌فروشی را در سرزمین ادب فارسی دست کم به هزار سال گسترش دهد. اما در فاصله این سده‌ها هزار ساله از وجود گل‌فروشان تا روزگار ما، آنچه ما از طریق شعر فارسی در باره تاریخ گل و کار و بارش می‌دانیم چندان زیاد نیست. از آنجا که به سندی برنخورده‌ام که از دکانهای گل‌فروشی یاد کند ناچار باید راه‌های دیگری برای انتقال گل از باغ به دست دوستداران گل وجود می‌داشته است. در تاجیکستان هنوز گل

باد بر سرو و سمن

وقت چیدن گل البته بهار است و فردوسی نصیحت می کند که در آن تأخیر نباید کرد:

گلستان که امروز باشد به بار

تو فردا چنی گل نیاید به کار

و زمان مناسب چیدن گل بهاری صبحگاهان است چنانکه حافظ می گوید:

رفتم به باغ صبحدمی تا چنم گلی

آمد به گوش ناگهم آواز بلبل

گل از نظر اهل دل گویی اصلا برای چیدن است چرا که اگر چیده نشود به دست باد بیهوده ورق ورق خواهد شد:

گل بخواهد چید بی شک باغبان

ور نچیند خود فرو ریزد به باد - سعدی

چیدن گل نیز کاری هر روزه است و تازه به تازه:

گل برچینند روز به روز از درخت گل / زین گل بنان هنوز مگر گل نچیده اند - سعدی

پیش از سعدی، نظامی هم در بیانی که شبیه ضرب المثل است گفته است:

گلی دیدم نچیدم بامدادش / دریغا چون شب آمد برد بادش

حافظ که شاعر گل است به صوفی گل گریز توصیه می کند دماغی به بوی گل تر کند و خرقة را به خار بخشد و با چیدن گل شادمانه تر زندگی کند:

صوفی گلی بچین و مرقع به خار بخش

وین زهد خشک را به می خوشگوار بخش

چه دامن های گل باشد در این باغ

باری، وقتی هم که گل را می چیده اند یکی از راههای حمل شخصی گل، نهادن آن در آستین های سرگشاد لباس های قدیمی بوده است:

ترسم کزین چمن نبری آستین گل

کز گلشن اش تحمل خاری نمی کنی - حافظ

یک راه دیگرش هم که از خار ایمن تر بوده و سعدی به آن مشتاق تر دامن لباس می بوده:

چه دامن های گل باشد در این باغ / اگر چیزی نگوید باغبانم

سخن او در عین حال به گل چینی های پنهان از نظر باغبان اشاره دارد. حافظ حتی از فریاد باغبان هم هراسی ندارد:

چو گل به دامن از این باغ می بری حافظ

چه غم ز ناله و فریاد باغبان داری

ولی به هر حال گل به دامن بردن بی زحمت خار هم نبوده است:

گر من از خار بترسم نبرم دامن گل / کام در کام نهنک است بیاید

طلبید - سعدی

گل سرخ و سفید را دسته بستم

گل دسته کردن از قدیم آیین آماده سازی اولیه گل برای عرضه بوده

است. سنایی غزنوی می گوید:

از دست بداده دسته گل / در پای هزار خار داریم

جای دیگر هم فروتنانه می گوید:

گر دسته گل نیاید از ما/ هم همیزم دیگ را بشاییم

سعدی از رابطه همیشگی دسته گل و عاشق پرده برمی دارد:

گل دسته آمدی بر دست عاشقان نه

تا رهروان غم را خار از قدم برآید

و امیر خسرو دهلوی نیز به شیوه دسته کردن گل اشاره می آورد:

چه کرد پیش رخت گل که گلفروش او را

به دست خود به گلو بسته ریسمان انداخت

که پیدااست در رسم گلفروشان چنانکه تا امروز دیده می شود دسته

گل را با نخ (یکی از معانی ریسمان) می بسته اند. سایه این معنا را

در کمر بسته بودن یار/ گل می بینیم:

چه کمر بسته ای ای گل که مگر باز کنی / جیب جان پاره به آن

غمزه غماز مرا

در دوبیتی های زنان ایران هم از این گلدسته ساختن یاد می شود:

گل سرخ و سفید را دسته بستم/ میون صد جوون دل ورتو بستم

رنگ گلها برای خود داستانی دارد که در اینجا به آن وارد نمی شویم

اما برای نمونه در این دوبیتی تاجیکی سفیدی گل و بخت با هم

تقارن آشکاری دارند

آچمه (مادرم را) بگو معلمه دوما د بگیریه / یک دسته گل سفید

سوغات بگیریه

و البته یک دسته گل کوچک که بوی خوش دهد از صد خرمن گیاه بی بو بهتر است:

یک دسته گل دماغ پرور

از خرمن صد گیاه بهتر - نظامی

از گل طبقی نهاده کین روی من است

دسته گل به شیوه های مختلف آرایش می شده از جمله در قالب

سبد گل. از سبد گل گویا در شعر قدیم چندان یاد نشده است.

لغتنامه دهخدا تنها به شعر صائب اشاره می کند که نشان می دهد

پیشتر از او این ترکیب به کار نرفته است:

گل سر سبد عمر چشم بیدار است

برغم دیده گلچین روزگار مخسب

گل سرسبد هم بنابرین اصطلاحی است متاخر. در شرح آن گفته اند

که معمولا گلفروشان و باغبانان هر گلی را که کلان تر و بهتر باشد

بر سر سبد گل می نهند.

معمولاً از خلوت گرفته می‌شود، اما آیا این خلوت از نگاهی دیگر گلخانه زمستانه نیست؟

برای مجلس انس ات گلی فرستادم اولین کاربرد گل برای هدیه دادن به معشوق است. در اینکه در کدام مراحل بین عاشق و معشوق گل رد و بدل می‌شده سخن بسیار است اما طبعاً در آغاز آشنایی و در مرحله خواستگاری گل پیامبر اصلی است. این دو بیتی زنانه خود گویاست:

پسر عمو ز باغ گل دراومد/ دو چنگش پر گل و رو (بر) من اومد
دو چنگش پر گل و رنگش حنایی/ لبونش از مو خواهه کت خدایی (دامادی)

گل و زن رابطه نزدیکی دارند. در تمام ادب فارسی از زن و گل به صورت اینهمانی سخن رفته است و صفات گل به زن نسبت داده شده است. اما این دوبیتی لطف دیگری دارد:

نگار مو نشسته بر لب جو/ گلی از او (آب) گرفته می‌کنه بو
گلی که او بیاره بو نداره/ خودم گل می‌شوم یارم کنه بو
به هر روی پیدااست که زنان دوستدار گل و به تعبیر نظامی گل پرستانند:

چو سرو سهی دسته گل به دست

سهی سرو زبیا بود گل پرست

سخن نظامی هم به نزدیکی زن و گل اشاره می‌کند و هم این که باید به او گل هدیه داد.

دایره دوستداران گل تنها به زنان محدود نیست. فرخی سیستانی باده گساران را نیز گل پرست می‌داند:

باغ بتخانه گشت و گلبن بت

باده خواران گل پرست شمن

از نظر فرخی البته باران و باغ هم گل پرست اند. کمی بعد به رابطه گل و شراب یا گل و مل باز می‌گردیم.

رسم گل دادن هم وسعتی دارد بیش از آنچه در نگاه اول ممکن است به نظر برسد. در واقع، گل دادن صرفاً به دربار یا به روابط عشاق محدود نبوده است. سعدی در انتظار دریافت گل از دوستان است:

مرا رسد که بر آرم هزار ناله چو بلبل

که احتمال ندارم ز دوستان ورقی گل

سعدی در عین حال از گل فرستادن به مجلس بزرگان نیز خبر می‌دهد:

برای مجلس انس ات گلی فرستادم

که رنگ و بوی نگراندش مرور سنین

نوع دیگری از گل دادن یا گل فرستادن در روابط پهلوانان مرسوم بوده است. دو نمونه آن موسوم به "گل کشتی" و "گل جنگ" ظاهراً از رسم

اما آنچه در متون قدیم بیشتر آمده است طبق گل است. نوعی از عرضه و آرایش موقت گل که تا روزگار ما نیز باقی مانده است. بسیاری از ما شاید هنوز طبق‌های گل نوروزی را به یاد می‌آوریم که گلکاران گلفروش بر سر می‌نهادند و در کوچه‌ها به وقت بهار می‌گشتند تا به دعوت این و آن بنفشه‌ها و دیگر انواع گلها را در باغچه خانه مردم بکارند.

یکی از شواهد مشهور طبق گل در گلستان سعدی است که در اشاره به کتاب خود می‌گوید:

به چه کار آیدت ز گل طبقی / از گلستان من ببر ورقی
پیش از او منوچهری در اشاره به رسم طبق‌کشی گل گفته است:
چو حوران‌اند نرگس‌ها همه سیمین طبق بر سر
نهاده بر طبق‌ها بر، ز زر ساو ساغرها (ساو باج است)

اما اشاره مستقیم به طبق گل در این بیت از ابوسعید ابوالخیر آمده است:

از گل طبقی نهاده کین روی من است
وز شب گرهی فکنده کین موی من است
به تخت گل بنشانم بتی چو سلطانی
یکی از شیوه‌های اشرافی و گرانقیمت برای عرضه گل که مهارت‌های خاص خود را طلب می‌کرده است آراستن تخت شاهان و بزرگان به گل بوده است:
به تخت گل بنشانم بتی چو سلطانی / ز سنبل و سمن اش ساز
طوق و یاره کنم (یاره دستبند است)

این را حافظ می‌گوید و پیدااست که تخت گل آراستن از آیین‌های به تخت نشستن سلاطین بوده است. تصویر کامل‌تری که به عکسی از شاه و ندیم‌اش می‌ماند در این بیت حافظ می‌آید:

به چمن خرام و بنگر بر تخت گل که لاله
به ندیم شاه ماند که به کف ایاغ دارد (ایاغ پیاله شراب است)
گاه نیز تخت را به باغ می‌برده‌اند یا تختی در باغ برپا می‌کرده‌اند:
به فرمان ببرند پیروزه تخت / نهادند زیر گل افشان درخت -
فردوسی

برای انسان قدیم جشن و باغ با هم پیوند داشته است و باغ پذیرای بسیاری از مهمانی‌ها و جشن‌ها بوده است:
یکی جشن گردند در گلستان / ز زاولستان تا به کابلستان - فردوسی

مسند گل

اما شاه و گدا هر دو برای نگه داشتن گل چیده از باغ به گلدان نیاز داشته‌اند. گلدان در شعر قدیم ظاهراً نمونه و شاهی ندارد و کاربرد آن از میانه تاریخ ادبیات فارسی شروع می‌شود اما از آنجا که امیر خسرو دهلوی از گل‌های نهاده در کوزه یاد می‌کند باید کوزه‌ها را از قدیم‌ترین گلدانهای ایرانی شمرد:

کنون خالی نباید کوزه از می چون گل کوزه
پر از شبنم شد ارچه پر نگردد کوزه از شبنم

در عین حال، گویا تمام گلها در کوزه گذاشته نمی‌شده است. حتی اگر هم گذاشته می‌شده آنچه به نام "گل کوزه" مشهور است گل نرگس است. برای دسته‌های بزرگتر گل، باید ظروف دهانه‌دار بزرگ‌تر از جنس سفال یا چینی استفاده شده باشد.

نگهداری گلها خارج از باغچه و در فصول سرد در گلخانه یا گرمخانه صورت می‌گرفته است و طبعاً برای نگهداشتن گلها در گلخانه آنها را در گلدان نگهداری می‌کرده‌اند. شاید این بیت را بتوان اشاره‌ای به گلخانه دانست:

گل از خلوت به باغ آورد مسند / بساط زهد همچون غنچه کن طی
درست است که از غنچه به گل تبدیل شدن معنایی است که

های قدیم ایرانی حکایت می‌کند: گل کشتی گلی بوده که پهلوانی برای آنکه پهلوانی دیگر را به کشتی گرفتن دعوت کند نزد او می‌فرستاده است. گل جنگ هم گل حریفان کشتی به یکدیگر است. اما از اینکه در این دعوتها از چه نوع گلی استفاده می‌کرده‌اند بی‌خبریم.

می‌خواه و گل افشان کن

از رسم‌های شناخته قدیمی و چه بسا باستانی گل افشاندن و نثار گل یا گلباران و گلریزان است. از این رسم در مورد استقبال از بزرگان زیاد سخن رفته است. فردوسی می‌گوید:

پسر را پدر گر به زندان کند

از آن به که دشمن گل افشان کند

که بخوبی نشان می‌دهد که گل افشاندن به معنای اکرام و عزت و بزرگداشت بوده است. رسم گل افشاندن شیوه‌های مختلف داشته است و چنانکه در تاریخ بیهقی هست گل افشانی و نثار درم و دینار گاه با هم صورت می‌گرفته است و گاه به آن شکرپاره هم اضافه می‌شده است که هنوز هم در مراسم ایرانی مانند عروسی باقی مانده و به چند صورت انجام می‌شود و شیرینی آن معمولاً نقل است.

نوع دیگری از گل افشاندن برای عزیزی است که از سفر بازگشته است چنانکه در این دوبیتی از جنوب ایران فارس دیده می‌شود:

یه غراب (کشتی) از دور میاد، ای (این) غراب از حج میاد

چارمه دورش گل بریزین کاکوی جونیم میاد

گلگشت نوروزی

نوروز ایام گلگشت است. این رسمی باستانی است که از نخستین دوره های ادب فارسی نمونه و شاهد دارد:

نوروز و گل و نبیذ چون زنگ

ما شاد و به سبزه کرده آهنگ - عمار مروزی

سبزه لگد کردن و گل کوبی تعبیر دیگری از همین گلگشت است. مولانا می‌گوید:

خدا یگان جمال و خلاصه خوبی

به باغ عقل در آمد برسم گل کوبی

البته اگر گروهی از مردم برای تفریح به گلگشت می‌رفته و به خانه باز می‌گشته‌اند برخی نیز در گلزار مدت درازتری اقامت می‌کرده‌اند و یا به مناسبت موقعیت اجتماعی خود برای به گلزار رفتن خیمه و

خرگاهی داشته‌اند. سعدی با اشاره به خیمه زدن است که می‌گوید:
دوستان گویند سعدی خیمه بر گلزار زن
من گلی را دوست می‌دارم که در گلزار نیست
او صوفی را نیز دعوت می‌کند تا از صومعه بیرون شود و خیمه به گلزار زند:

صوفی از صومعه گو خیمه بزن بر گلزار

که نه وقت است که در خانه بختی بیکار

در عین حال در اینجا ممکن است با معنای مجازی خیمه به گلزار زدن سرو کار داشته باشیم که به معنای مطلق بیرون رفتن و گشتن در طبیعت است.

گل افشاندن و گلاب پاشیدن

از گل افشانی پیشتر گفتیم. اما از اشعار شاعران چنین برمی‌آید که شاخه گل و دسته گل اگر مجلس بزم در باغ هم نبوده است باز جایی در بزم داشته است:

نهاد به یکی کف ساغر مل / گرفته بر دگر کف دسته گل - نظامی
گل سوری یا سرخ و گل محمدی بار دیگر در تاریخ قدیم گل در کار گلاب رخ می‌نماید. این گل به نام گل گلاب شناخته می‌شود. بنابراین هر جا مطلق گل می‌آید منظور گل گلاب و گل سرخ است چنانکه در این رباعی منسوب به خیام:

گل گفت به از لقای من من رویی نیست

چندین ستم گلابگر باری چیست

بلبل به زبان حال با او گفتا

یک روز که خندید که سالی نگر نیست

شستن روی با گلاب از قدیم‌ترین رسم‌های ایرانی است. در اشاره به همین رسم رودکی تعبیری دلکش کرده است:

از آب جوی هر ساعت همی بوی گلاب آید

در او شسته است پنداری نگار من رخ گلگون

شیوه دیگر استفاده از گلاب پاشیدن آن به چهره است. این رسم هنوز هم در ایران مرسوم است:

فشاندند آب گل بر چهره ماه / بیستند اسب را بر آخور شاه - نظامی
اما بجز پاشیدن گلاب بر چهره کاربرد دیگر آن در معطر ساختن خانه و جایگه بوده است. چنانکه در این دوبیتی شمال ایران می‌بینیم (ترجمه شده از اصل):

اطاق را فرش کردم یار آید / بالش را نرم کردم یار آید

گلاب پاشیده ام به رختخوابش / دو چشمم بر دره تا یار آید

اصطلاح خروار گل / خرمن گل هم می‌تواند در چارچوب آیین‌های گلاب‌گیری و عطرسازی دیده شود زیرا در این صنعت است که نیاز به خرمن گل داریم و نه در کاربردهای معمول گل. اما در شعر شاعران آنچه می‌بینیم عمدتاً صورت مجازی شده خرمن گل است: آغوش مرا محرم آن خرمن گل کن / موی کمرت طاق این بار ندارد - صائب

ترانه شالیزار از ترانه‌های مردمی شمال ایران در قرن نوزدهم اشاره‌ای مستقیم‌تر به بازرگانی گل و گلاب دارد (با ترجمه احمد پناهی سمنانی در ترانه‌های دختران حوا):

کشتی آقای من در راه بادکوبه سفر می‌کند

تنها در رودبار هفت خروار گل سرخ دارد

طبعاً برای نگهداشتن گلاب گلابدان به کار می‌رفته است و برای آن شاهد قدیمی زیاد است مثلاً این بیت نظامی که معمولاً گلاب را "گل آب" می‌خوانده است:

یکی بر جای ساغر دف گرفته

یگی گل آبدان بر کف گرفته

این گلابدان‌ها کار گلاب‌پاش هم می‌کرده‌اند.

منبع: سایت شورای گسترش زبان فارسی

بحثی پیرامون امکان مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از بخش‌های دولتی

تقی هاشمی مشاور حقوقی انجمن

خسارت تأخیر تأدیه اگر چه در سالهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی، از دیدگاه‌های مختلف شرعی و حقوقی به چالش کشیده شده و پذیرش آن در نظام حقوقی و قضایی کشور همواره با تأمل و تردید روبرو بوده است. ولی با تصویب قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی در فروردین ۱۳۷۹ و پیش‌بینی امکان مطالبه خسارت ناشی از تغییر آشکار شاخص قیمت سالانه بانک مرکزی در ماده ۵۲۲ قانون مذکور انتظار می‌رفت اختلاف نظر صاحب‌نظران در این زمینه فروکش کند ولی صدور احکام مختلف و متعارض از دادگاه‌ها در این مورد نشان داد که خسارت تأخیر تأدیه همچنان یکی از موضوعهای قابل بحث بشمار می‌رود. یکی از مباحثی که موجب اصدار احکام مختلف و متعارض در خصوص خسارت تأخیر تأدیه در دادگاه‌ها شد، طرح این پرسش مقدر است که اگر چه در ماده ۵۲۲ تکلیف خسارت تأخیر تأدیه در قالب تغییر فاحش شاخص قیمت سالانه بانک مرکزی روشن شده ولی آیا دولت هم با توجه به تمام ویژگی‌هایی که دارد مانند سایر افراد مشمول ماده مذکور است یا از پرداخت خسارت فوق معاف می‌باشد؟

به قانون فوق این تردید وجود دارد که آیا دولت هم مانند سایر اشخاص غیردولتی از تاریخ سررسید دین و مطالبه طلبکار مکلف به پرداخت خسارت تأخیر تأدیه می‌باشد و یا اینکه با توجه به مهلت تعیین‌کننده در قانون فوق در این مورد تکلیفی ندارد. به همین دلیل احکام متعارض در دادگاه‌ها صادر شده که به دو نمونه از آنها که از سوی یکی از شرکت‌های عضو، انجمن شرکت‌های ساختمانی در اختیار قرار گرفته، اشاره می‌شود:

۱. بموجب پرونده مطروحه در شعبه ۳۳ دادگاه عمومی مشهد نسبت به دعوی آن شرکت علیه سازمان حکم بر محکومیت سازمان به پرداخت خسارت تأخیر تأدیه صادر کرده لیکن با تجدیدنظر خواهی سازمان مذکور و ارسال پرونده به شعبه ۱۱ دادگاه تجدیدنظر استان خراسان رضوی حکم بدوی نقض و مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از دولت غیرقانونی اعلام شده است.

۲. در دعوی دیگری که شرکت مزبور علیه سازمان مرکز خراسان در شعبه ۵ دادگاه عمومی مشهد مطرح کرده حکم بر محکومیت سازمان مذکور به پرداخت خسارت تأخیر تأدیه صادر شده و شعبه چهارم دادگاه تجدیدنظر استان خراسان در مقام تجدیدنظر موضوع را مورد رسیدگی قرار داده و نهایتاً حکم بدوی را تأیید کرده است. همانطور که ملاحظه می‌شود بین حکم صادره از شعبه ۱۱ دادگاه تجدیدنظر استان خراسان و حکم صادره از شعبه چهارم دادگاه مذکور از جهت امکان مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از دولت تعارض وجود دارد. بدین شرح که شعبه یازده مطالبه خسارت مزبور را غیرقانونی دانسته ولی شعبه چهارم آنرا پذیرفته و بین سازمانها و مؤسسات دولتی و وزارتخانه‌ها با اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی تفاوتی قائل نشده است. از آنجا که طبق ماده ۲۷۰ قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ در صورت صدور احکام مختلف از مراجع قضایی در موارد مشابه، رئیس دیوان عالی کشور یا دادستان کل کشور مکلفند نظر هیأت عمومی دیوان عالی کشور را به منظور ایجاد وحدت رویه درخواست کنند لذا مراتب از سوی شرکت مزبور به محضر دادستان محترم کل کشور اعلام شده تا موضوع در هیأت عمومی دیوان عالی کشور مطرح و رأی وحدت رویه نسبت به آن صادر شود. لیکن دادرسی دیوان عالی کشور طبق نظریه مورخ ۹۰/۷/۱۶ اعلام داشته: «مطلق خسارت تأخیر تأدیه اعم از اینکه بدهکار دولت باشد یا شخص دیگر در قانون پذیرفته شده و با این توصیف دلیلی بر معافیت دولت وجودی ندارد و رأی شعبه ۱۱ دادگاه تجدیدنظر خراسان رضوی موافق قانون نمی‌باشد و موجهی برای طرح موضوع در هیأت عمومی وجود ندارد.» بنابراین با توجه به نظریه فوق از دولت هم مانند سایر اشخاص می‌توان خسارت تأخیر تأدیه مطالبه کرد و چنانچه حکمی خلاف این نظر از مراجع قضایی صادر شود، منطبق با موازین قانونی نمی‌باشد.

طرح این بحث از آنجا ناشی می‌شود که در ماده فوق‌الاشاره چندین شرط برای امکان مطالبه خسارت تأخیر تأدیه پیش‌بینی شده که تمکن مالی مدیون، یکی از آنهاست. بموجب ماده مزبور بدهکار در صورتی محکوم به پرداخت خسارت تأخیر تأدیه می‌شود که علیرغم تمکن مالی از پرداخت دین خود امتناع نماید. بنابراین اگر ثابت شود که مدیون تمکن مالی نداشته و به علت عجز از پرداخت، بدهی خود را پرداخته است، از پرداخت خسارت تأخیر تأدیه معاف خواهد بود.

در مورد اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی تشخیص اینکه مدیون تمکن مالی داشته یا خیر امر پیچیده‌ای نیست چون اصل بر تمکن است مگر آنکه خلاف آن را بدهکار ثابت نماید. ولی در مورد وزارتخانه‌ها و مؤسسات و سازمان‌های دولتی قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی مصوب ۱۳۶۵/۸/۱۵ چنین مقرر می‌دارد: «ماده واحده - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که درآمد و مخارج آنها در بودجه کل کشور منظور می‌گردد، مکلفند وجوه مربوط به محکوم به دولت در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجرا ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و یا اجرای دادگاه‌ها و سایر مراجع قانونی را باریت مقررات از محل اعتبار مربوط به پرداخت تعهدات بودجه مصوب سالهای قبل منظور در قانون بودجه کل کشور و در صورت عدم وجود اعتبار و عدم امکان تأمین از محل‌های قانونی دیگر در بودجه سال بعد منظور و پرداخت نمایند. اجرای دادگستری و اداری و ثبت اسناد و املاک و سایر مراجع قانونی دیگر مجاز به توقیف اموال منقول و غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که اعتبار و بودجه لازم را جهت پرداخت محکوم به ندارند تا تصویب و ابلاغ بودجه یک سال و نیم بعد از سال صدور حکم نخواهد بود. ضمناً دولت از دادن هرگونه تأمین در زمان مذکور نیز معاف می‌باشد، چنانچه ثابت نشود وزارتخانه‌ها و مؤسسات یادشده با وجود تأمین اعتبار از پرداخت محکوم به استنکاف نموده‌اند مسئول یا مسئولین مستنکف متخلف توسط محاکم صالحه به یک سال انفصال از خدمات دولتی محکوم خواهند شد و چنانچه متخلف به وسیله استنکاف سبب وارد شدن خسارت بر محکوم له شده باشد، ضامن خسارت وارده می‌باشد.

تبصره ۱ - دستگاه مدعی علیه با تقاضای مدعی باید تضمین بانکی لازم را به عنوان تأمین مدعی به دادگاه بسپارد. در صورتی که دعوی یا مقداری از خواسته رد شود، به حکم دادگاه تضمین یا مبلغ مانده به دستگاه مدعی علیه رد خواهد شد. تبصره ۲ - تبصره ۵۳ قانون بودجه سال ۱۳۵۷ و تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۳۴ لغو می‌شود. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه روز پنجشنبه پانزدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و شصت و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۵/۸/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.» با توجه

تعاریف، وظایف و مسئولیت پیمانکاران

Turn key و GC، EPC، C

قسمت اول

مهندس رضا طبیبزاده مدیر فنی - مهندسی شرکت تهران جنوب

صنایع مختلف نفت، گاز، آب، راه و ساختمان پیگیری می‌شود. البته لازم به ذکر این نکته مهم می‌باشد که استفاده از روش EPC (دو عاملی) در پروژه‌های صنعتی همچون صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، صنایع معدنی و صنایع فولاد دارای قدمت بیشتری در کشور می‌باشد و در شرایط جدید این بار شخصیت‌های "پیمانکار EPC" و "پیمانکار عمومی GC" در کنار پیمانکار سنتی گذشته "پیمانکار C" به صحنه وارد شده‌اند.

تا کنون تعیین حدود و ثغور و حوزه مسئولیت بین پیمانکاران EPC و عمومی (GC) در مقایسه با پیمانکار سنتی C در فضای پیمانکاری کشور بدرستی و کامل تعریف نشده است و در این ارتباط بایستی اذعان نمود که یک ذهنیت صحیح و منطقی برای تعیین تعاریف یکسان برای پیمانکار EPC و یا پیمانکار GC در مقایسه با پیمانکار C که مورد قبول همه ذینفعان حاضر در اجرای پروژه‌ها به جهت توزیع ریسک و مسئولیت باشد کاملاً تبیین نشده است.

♦ **تنها در کتاب واژگان نظام فنی/اجرایی** (نشریه شماره ۲۹۷ منتشره سال ۱۳۸۳) منتشره سازمان مدیریت تعاریفی برای پیمانکار طرح و ساخت (EPC) و پیمانکار عمومی (GC) نوشته شده است که در ذیل این مقاله و حسب مورد برای تدقیق مندرجات مقاله به آن پرداخته خواهد شد.

۲ - نظام‌های مختلف اجرای پروژه‌ها:

به منظور وارد شدن به بحث اصلی و رسیدن به تعاریف بالنسبه روشن و جامع برای واژگان "پیمانکار EPC، پیمانکار عمومی (GC)" و پیمانکار کلید در دست (Turn Key) لازم است اشاره‌ای اجمالی به فضای نظام‌های مختلف اجرایی پروژه‌ها (نظام‌های دو عاملی و سه عاملی) شود.

به باور نگارنده مقاله تقسیم نظام‌های مختلف اجرای پروژه‌ها (دو عاملی و سه عاملی) با نگاه به "تقسیم ریسک و مسئولیت" بین سه عامل و ذینفعان حاضر در اجرای پروژه‌ها (کارفرما/مشاور/پیمانکار) تعیین می‌گردد. تقسیم نظام‌های اجرایی به نظام‌های سه عاملی یا دو عاملی اولین بار و در دو دهه گذشته توسط اینجانب در مقالات و نوشته‌ها ارائه شد. گرچه در ابتدای امر عموماً با چنین تعریف توافق جمعی وجود نداشت ولی به تدریج و در شرایط کنونی این تقسیم بندی مورد پذیرش کارشناسان محترم قرار گرفته و ذینفعان از آن استفاده می‌نمایند.

ذیلاً و به طور اختصار و برای رسیدن به دیدگاه‌ها و تعاریف مورد نظر مقاله فضاها در نظام‌های مختلف سه عاملی/دو عاملی به طور اجمالی ارائه شده است:

الف - نظام سه عاملی: (روش سنتی/ روش مثلثی Tripartite Contract/ Conventional)

در این روش کارفرما با دو واحد حقوقی جداگانه یعنی مهندس مشاور جهت انجام خدمات مهندسی پروژه (Engineering)

۱- مقدمه:

♦ از عمر حرفه پیمانکاری و صنعت احداث در کشورمان بیش از ۷۰ سال گذشته است. در این فاصله و خصوصاً در سه دهه گذشته شرکت‌های پیمانکاری داخلی بعضاً با الگوبری از روش‌های بین‌المللی و همچنین با تجربیات و دانش گذشته خود روش‌های مختلفی در اجرای پروژه‌ها و در ساخت و ساز پروژه‌های عمرانی و زیربنایی کشورمان را تجربه نمودند و هم‌اکنون نیز در این مسیر با قدرت گام بر می‌دارند. در سال‌های اخیر و خصوصاً در دو دهه گذشته با بالا رفتن سطح، حجم و پیچیدگی پروژه‌ها در فضای کسب و کار پیمانکاری و صنعت احداث در کشور و همچنین سپردن بیشتر کار ساخت و ساز توسط دولت به پیمانکاران ایرانی به منظور جایگزینی با پیمانکاران خارجی، لزوم انجام تغییرات جدی با توجه به استانداردهای مدیریت نوین در ساختار شرکت‌های پیمانکاری حاضر داخلی امری الزامی گردید و خصوصاً برای صدور خدمات مهندسی و به منظور حضور بیشتر و محکم‌تر در فضای اجرای پروژه‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای و البته با شرایط رقابتی سخت، تغییرات در ساختار نظام پیمانکاری موجود مورد توجه جدی همه مسئولان حاضر در صحنه اجرای پروژه‌ها (کارفرما/مشاور/پیمانکار) قرار گرفته است و در این ارتباط و به منظور تامین نیازهای فوق‌الذکر و همچنین به جهت تقویت قدرت و تحکیم بدنه اجرایی کشور و حفظ اعتبار پیمانکاران، سازندگان و صنعتگران داخلی قوانین و ضوابط بالادستی نیز دچار تغییرات جدی گردیده است.

♦ **نظام فنی/اجرایی** در کشور نیز متقابلاً به عنوان یک قانون و دستورالعمل فراگیر و بالادستی در طرح‌های عمرانی کشور در یک دهه اخیر نیز با تحول و تغییرات اساسی و ماهوی روبرو بوده است و آخرین دستورالعمل جاری در این زمینه به سمت و سوی اجرای پروژه‌های عمرانی با نظام توانمند "طرح و اجرا" (نظام دو عاملی) هدایت شده است و قوای مجریه و مقننه کشور با چنین ذهنیتی به انجام پروژه‌های زیربنایی در کشور نظر می‌نماید.

♦ در طول سالهای اخیر و خصوصاً در دو دهه گذشته اجرای پروژه‌ها با روش و نظام دو عاملی (EPC) در بخش‌های مختلف

منتشره سال ۱۹۹۹ میلادی به شرح ذیل هم اکنون در پروژه‌های بین‌المللی و داخلی ملاک عمل قرار دارد.

① Conditions of Contract for Construction

(کتاب قرمز) روش سه عاملی

② Conditions of Contract for Plant, and Design – Build

(کتاب زرد) روش دو عاملی

③ Conditions of Contract for EPC Turnkey Projects

(کتاب نقره ای) روش دو عاملی

کتاب قرمز در فضای سه عاملی و در کتاب های زرد و نقره‌ای در فضای نظام دو عاملی قابل طبقه بندی است. در مقایسه استانداردهای فوق الذکر با ضوابط بین المللی خصوصاً در فضای دو عاملی تفاوت‌های قابل توجه و جدی دیده می شود که خارج از بحث این مقاله می باشد.

مجدداً موسسه فیدیک اقدام به انتشار کتاب قرمز در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۰ میلادی با نیت استفاده این نشریه برای استفاده

بانکهای وام‌دهنده به پروژه‌ها با عنوان

MULTILATERAL DEVELOPMENT BANK)

HARMONISED EDITION

نموده است و تاکید نموده است که برای مشارکت بانک‌ها در پروژه‌ها صرفاً تغییراتی در متن کتاب قرمز داده است ولی بایستی اضافه نمود که در اصول کتاب قرمز همان کتاب انتشار سال ۱۹۹۹ بوده و برای دو کتاب زرد و نقره‌ای نیز تا کنون انتشار بعدی صورت نگرفته است.

۴ – تعاریف :

دیدگاه های ذیل تعاریف استنتاجی توسط نگارنده مقاله می باشد این تعاریف برای بحث و تبادل نظر با کارشناسان، ذینفعان و متخصصان در این مقاله ارائه و تقدیم می شود.

۴-۱- پیمانکار EPC

EPC, Design-Build/ Bipartite Contract)

اینجانب معادل ”پیمانکار C“ در نظام سه عاملی (روش سنتی) معادل ”پیمانکار EPC“ در نظام دو عاملی را ترجیح و آنرا توصیه می نمایم رئیس مسئولیت های عمده پیمانکار EPC به شرح ذیل نوشته شده است.

پیمانکار EPC مسئولیت بخشی از طراحی (E) (عموماً بعد از تایید مطالعات پایه) + تامین کالا و تجهیزات (P) و بخش ساختمان و نصب (C&I) را عهده دار است.

در نظام دو عاملی (EPC) مسئولیت عملکردی پروژه‌ها (Project

و دیگری پیمانکار جهت اجرای پروژه (Construction) قراردادهای جداگانه و در دو زمان مختلف منعقد می‌نماید. در این نظام و قبل از حضور واحد پیمانکار در پروژه، قرارداد اول با مهندس مشاور امضا و مبادله می‌شود. مطالعات مهندسی پروژه شامل مطالعات مفهومی پروژه ((Conceptual Design، مطالعات توجیهی پروژه ((Feasibility Study، مطالعات پایه (Basic Design)، مطالعات تفصیلی (Detail Design) انجام و در پی آن اسناد و مدارک مناقصه برای حضور واحد حقوقی پیمانکار در پروژه توسط مهندس مشاور آماده می‌شود.

در این روش عموماً تامین کالا و تجهیزات پروژه (P) و خصوصاً در پروژه های صنعتی به عهده کارفرما بوده و مستقیماً توسط واحد کارفرمایی انجام می‌گیرد. پس از انتخاب واحد پیمانکار، عملیات اجرای پروژه توسط این واحد انجام می‌شود و نظارت بر کار اجرایی پروژه به منظور تامین سه فاکتور کیفیت/ کمیت/ زمان در اجرای پروژه توسط دستگاه نظارت مهندس مشاور (Inspection Body) صورت می‌گیرد. در مرحله اجرای کار و بر اساس نیاز پروژه تغییرات لازم در مبانی مطالعات مهندسی پروژه توسط مهندسین مشاور با عنوان نظارت عالی و نظارت کارگاهی (Field Engineering) حسب نیاز صورت خواهد گرفت.

ب – نظام دو عاملی (EPC): در نظام دو عاملی فقط سازمان ”پیمانکار EPC“ در مقابل کارفرما در پروژه حضور دارد. در این روش مهندس مشاور طراح (Designer) به منظور انجام خدمات مهندسی پروژه در قالب کنسرسیوم همکاری با روش مشارکت مدنی (Joint venture=JV) به‌همراه پیمانکار EPC در پروژه حضور خواهد داشت. در نظام اجرائی دو عاملی عموماً مطالعات پروژه از ابتدا تا ختم مطالعات مهندسی پایه (Basic Design) قبلاً توسط کارفرما با استفاده از خدمات مهندسی مشاور معتمد ایشان انجام می‌شود و عمدتاً حضور پیمانکار EPC در پروژه از مرحله تأیید مطالعات مهندسی پایه (Basic Endorsement) + انجام مطالعات تفصیلی (E) + تامین کالا و تجهیزات پروژه (P) و بالاخره انجام ساختمان/ نصب پروژه (C یا C&I) خواهد بود.

در مورد سطح حجم کارهای مهندسی قبل از وارد شدن به فضای EPC نظر ها و دیدگاه‌های بعضاً متفاوتی بین کاربران اجرای پروژه (کارفرما/ مشاور/ پیمانکار) وجود دارد. **ولی اجماع نظر براین است برای حضور در پروژه های کلان و خصوصاً پروژه‌های صنعتی مطالعات پایه پیشرفته (Advance Basic Design) بایستی قطعاً توسط کارفرما قبلاً انجام و این مبانی به عنوان اطلاعات اصلی و پایهای برای حضور پیمانکار EPC در اسناد و مدارک مناقصه قرار گیرد. انجام و تدقیق و ارائه راهکار در تجدیدنظر در ضوابط نظام فنی/ اجرائی کشور این امر می‌تواند یکی از توجهات مسئولان محترم نظام فنی اجرایی کشور در آینده تلقی شود.**

۳- ضوابط فیدیک:

در دو دهه اخیر علاوه بر ضوابط بین المللی برای تهیه و تنظیم قراردادهای داخلی با نظام‌های مختلف سه عاملی یا دو عاملی (EPC) از استانداردهای ضوابط فیدیک استفاده می‌شود. ضوابط جاری و موجود فیدیک (کتابهای قرمز، زرد، نقره‌ای)

Performance) به عهده و در تعهد پیمانکار EPC است.

در کتاب واژگان نظام فنی/اجرایی برای پیمانکار طرح و اجرا (پیمانکار EPC) تعریفی به شرح ذیل ارائه شده است.

الف : پیمانکار طراحی و ساخت Design Build Contractor "به شرکت یا موسسه ای اطلاق می شود که مسئولیت انجام خدمات طراحی تفصیلی و اجرایی (طراحی مهندسی یا مهندسی فرآیند) تهیه و تامین کالا و تجهیزات، عملیات اجرایی، نصب و راه اندازی و مدیریت این فعالیت ها را در یک پروژه بر عهده دارد." (نقل از متن ردیف ۷۱۰۲۱۰)

ب : در روش طرح و ساخت Design Build "کارهای طراحی و ساخت توسط یک واحد انجام می شود و این واحد مسئولیت طراحی، تهیه، تدارک و ساخت و نصب را به عهده دارد، خسارت پذیری کارفرما در این روش به حداقل می رسد و در زمان هم صرفه جویی می شود." (نقل از متن ردیف ۱۳۰۱۰۳)

پ: همچنین در ردیف های ۱۳۰۲۰۱، ۱۳۰۲۰۲ و ۱۳۰۲۰۳ کتاب واژگان تحت عناوین پیمان EPC و PC تعاریفی نوشته شده که خوانندگان محترم می توانند به آن مراجعه بفرمایند. در عرف و نظامات بین المللی و خصوصاً در پروژه های بزرگ و زیربنایی "عموماً" مطالعات پایه پروژه (Basic Design) قبلاً توسط کارفرما انجام و در شروع کار و ورود پیمانکار EPC به پروژه و برای ادامه کار در اختیار ایشان قرار داده می شود.

۴-۲- پیمانکار کلید در دست

(Turn key Contractor)

در عرف و تعاریف بین المللی مراد از اجرای پروژه به صورت کلید در دست (Turn Key) کلاً انجام کلیه بخش های پروژه P.E و C توسط پیمانکار می باشد. منطقاً در روش کلید در دست، خدمات در بخش E از اولین نقطه آغازین کار هر پروژه یعنی مرحله مطالعات پیدایش طرح و به شرح توضیحات پیش گفته تا مرحله بهره برداری ملاک است. حداقل تجربه اینجانب و در طول سه دهه گذشته و در اجرای پروژه های کلان داخلی (خصوصاً در پروژه های بزرگ صنعت نفت و سایر پروژه های صنعتی) چنین رویه ای که با تعریف کامل کلید در دست (Turn Key) در اجرای پروژه ها منطبق باشد دیده نشده و کارفرمایان به درستی تمایل به انتخاب پیمانکار کلید در دست (Turn Key) برای انجام پروژه های کلان از خود نشان نداده اند و عموماً منطق قالب در این زمینه وجود ندارد. در کتاب واژگان نظام فنی/اجرایی پیمان کلید در دست (Turn Key) به شرح ذیل تعریف شده است.

"پیمان کلید گردان پیمانی است که پیمانکار مسئولیت طراحی، تهیه و تدارک مصالح و تجهیزات، ساخت و نصب و سایر کارها برای تکمیل طرح را به عهده دارد و طرح را در وضعیت عملیات و آماده بهره برداری تحویل کارفرما می دهد و کارفرما فقط مسئولیت بهره برداری را به عهده دارد و همچنین تامین موقت منابع مالی نیز به عهده پیمانکار می باشد و پس از تکمیل، هزینه ها به وی پرداخت می شود." (نقل از متن ردیف ۱۳۰۲۰۴)

یکی از روش های اجرای طرح و ساخت می باشد که پیمانکار تامین مالی، طراحی و ساخت را بر مبنای مشخصات تعیین شده و قیمت مورد توافق انجام می دهد. بعد از تکمیل کار

و راه اندازی، کارفرما تمام هزینه ها را پرداخت می کند. (نقل از متن ردیف ۱۳۰۲۰۴)

توضیح: در تحلیل ارائه شده در کتاب واژگان و در تعریف پیمان کلید در دست، پیمان هائی از نوع EPCF یا Buy Back D&BF نیز مستفاد می شود. که صحت این موضوع جای تعمق بیشتری دارد. آنچه در محتوی کتاب نقره ای فیدیک با عنوان EPC کلید در دست نوشته شده است با تعاریف بین المللی و همچنین تعاریف مندرج در کتاب فرهنگ واژگان عموماً مطابقت ندارد و به نظر می رسد از این منظر ضوابط فیدیک دارای تعاریف و دیدگاه های دیگری است و به نظر می رسد درج معادل کلی کلید در دست در پشت جلد کتاب نقره ای فیدیک بایستی با تعمق بیشتری صورت گیرد.

۴-۳- قالب همکاری پیمانکاران در اجرای پروژه ها

در پروژه های بزرگ EPC به طور معمول اجرای پروژه با توجه به حجم و سطح پیچیدگی آنها بایستی توسط گروه متشکل از پیمانکاران و مشاوران صورت گیرد. این تجمع امکانات در قالب های حقوقی ① کنسرسیوم (Consortium Basis Cooperation) ② مشارکت مدنی (Joint venture Basis Cooperation=JV) قابل اجرا و امکان پذیر است. در روشهای فوق الذکر و در اجرای تعهدات بین اعضای گروه EPC تفاوت های ماهوی وجود دارد که رفتن به تفصیل تعاریف و مشخصات هر یک از روش های خارج از حوصله این مقاله می باشد ولی به طور اجمالی دیدگاه هایی به شرح ذیل ارائه می شود:

الف - روش کنسرسیوم در این روش عموماً بخش مهندسی پروژه (E)، بخش تامین کالا و تجهیزات (P) و بخش اجرا (C) البته با توجه به تخصص های موجود بین اعضای کنسرسیوم تقسیم می شود و این عوامل در قالب قرارداد اصلی Main Contract) به صورت مشترکاً و متضامناً Joint and Several Responsibility) در مقابل کارفرمای پروژه مسئول خواهند بود. به عبارت روشن تر، در این روش در صورت عدم پاسخگویی یکی از اعضای کنسرسیوم صرفنظر از درصد تعهد او در پروژه به هر دلیل، سایر اعضا کنسرسیوم بایستی پاسخگوی تعهدات ایشان در پروژه و در مقابل کارفرما باشند. در این روش مدیریت کلان اجرای پروژه به عهده کمیته راهبری (Steering Committee) متشکل از اعضای کنسرسیوم بوده و یکی از اعضا به عنوان راهبر (Leader) کنسرسیوم و وکیل سایر اعضا و به عنوان تنها شخص رابط با کارفرما و با محدوده اختیارات توافقی داخلی عمل خواهد نمود و هر یک از اعضا نسبت به قیمت و زمان اجرای بخش خود در قالب کل قرارداد مسئول و متعهد بوده و برای مدیریت جمعی پروژه نیز هزینه مشترک در نظر گرفته می شود.

ب - روش مشارکت مدنی (Joint venture Basis=IV) در این روش در حقیقت کلیه امکانات اعضای حاضر در تیم مشارکت پروژه در یک قالب ریخته می شود و به اصطلاح مشارکت به "صورت یکپارچه" (Common Pot Basic) عمل می نماید در این روش سود و زیان پروژه به نسبت سهم توافقی از کل پروژه Profit& (Loss Basis) به نسبت قدرالسهم هر یک تقسیم خواهد شد. در این روش توزیع مستقیم مسئولیت ها در بخش های مختلف E و P موضوعیت ندارد و در حقیقت انجام پروژه بصورت یکپارچه عمل می شود. نصب راهبر مشارکت و کمیته راهبر (Steering Committee) نیز عیناً مانند روش اول جاری است.

فرارسیدن بهار طبیعت و نوروز باستانی را به همراه آغاز شصت و پنجمین سال فعالیت انجمن را صمیمانه شادباش گفته و این فرصت را مغتنم می‌شمرد و به استحضار اعضای گرامی و ارجمند برساند که در راستای تدوین نشر تاریخچه انجمن، گردآوری تصاویر، فیلم، نقشه، اسناد و مدارک (نظیر قرار دادها و صورت‌حساب و مکاتبات قدیمی) پروژه‌های انجام شده و در دست اجرای شرکتهای عضو و خاطرات مدیران آنها از بدو تاسیس تاکنون در دستور کار قرار گرفته است.

همکاری نزدیک یاران گرانمایه و تسریع در امر ارسال این اطلاعات، گامی بزرگ در جهت نیل به این مهم می‌باشد.

کمیسیون روابط عمومی و بین‌الملل

یازدهم اسفند، شصت و پنجمین سالگرد تأسیس انجمن شرکتهای ساختمانی را به کلیه مدیران، کارشناسان و کارکنان شاغل در شرکتهای ساختمانی و دبیرخانه انجمن تبریک می‌گوئیم.

کمیسیون روابط عمومی و بین‌الملل

بلی قدر چمن را بلبل افسرده می‌داند
غم مرگ برادر بشکند پشت برادر را
غم مرگ برادر را برادر می‌داند
بلی داغ برادر تا قیامت زنده می‌ماند

جناب آقای مهندس جواد خوانساری نایب رئیس محترم هیأت مدیره انجمن شرکتهای ساختمانی

با دريغ و تأسّف خبر درگذشت مرحوم مغفور **کاظم خوانساری** برادر گرامی جنابعالی و از مدیران ارشد بازنشسته بانک تجارت را دریافت کردیم. این سوک را به خاندان بزرگ و محترم خوانساری، خانواده محترم، خویشاوندان و حضرتعالی تسلیت و تعزیت عرض می‌نمائیم برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت داریم.
هیأت مدیره، بازرسان و کارکنان انجمن شرکتهای ساختمانی

قرّة العین من آن میوه دل یادش باد که خود آسان بشد و کار مرا مشکل کرد

جناب آقای مهندس سیروس محسنین

مدیر عامل محترم شرکت ساختمانی هود

با دريغ و تأسّف و اندوه بسیار خبر درگذشت جوان ناکام فرزند عزیز و دلبند شما را دریافت کردیم. این مصیبت جانسوز و جانگذا را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت و تعزیت عرض می‌نمائیم. در این سوک بزرگ قلم از بیان احساس همدردی درمی‌ماند تنها به خدا پناه می‌بریم و از حضرت باریتعالی برایتان آرامش و تسلی خاطر مسئلت می‌نمائیم.
ما را در این غم جانکاه، شریک و سهیم خویش بدانید.

هیأت مدیره، بازرسان و کارکنان انجمن شرکتهای ساختمانی

ماشین آلات آماده به کار فروشی

- ۱- مرکز بتون ایباک مدل IMC ۹۵ بظرفیت دیگ میکسر دو مترمکعب صفر
- ۲- مرکز بتون الباء مدل EMM ۶۰ بظرفیت دیگ میکسر یک مترمکعب در حد نو
- ۳- مرکز بتون الباء مدل EMM ۳۰ بظرفیت دیگ میکسر نیم مترمکعب در حد نو
- ۴- تاورکرین ۱۲ تن ریشیر
- ۵- تاورکرین ۱۰ تن اکراین

تلفن: ۰۶۶۰۰۵۷۰۰ تلفکس: ۰۶۶۰۱۶۶۹
همراه: ۰۹۱۲۱۲۱۰۰۱۱

یک دستگاه گریدر

HG180D هپکو

ساخت ۱۳۸۵

ریپر دار

در شرایط عالی

فروشی

ابراهیمی

۰۲۱۸۸۸۸۵۷۴۵

۰۹۱۲۱۱۹۲۱۹۶

نرم افزار متره برآورد « تدکار » شامل:

■ فهرست بها	■ متره
■ برآورد	■ آنالیز بها
■ پیشنهاد قیمت	■ اسناد مناقصه
■ صورت وضعیت	■ تعدیل
■ حمل	■ کنترل پروژه
■ کنترل کارگاه	■ مترمربع زیربنا
■ مناسب ترین قیمت پیشنهادی	■ مجموعه بخشنامه ها
■ ارسال ، دریافت و رسیدگی الکترونیکی به صورت وضعیت ها تحت WEB	

تدکار، تداوم ابتکار

- عضو کمیسیون فنی انجمن شرکت های ساختمانی
- مجری فهرست های بهای پیشنهادی انجمن شرکت های ساختمانی سال ۱۳۹۰
- اولین ارائه کننده قیمت عوامل فهرست بهای سال ۱۳۸۸
- مجری سامانه های نرم افزاری مدیریت پروژه و کنترل اطلاعات (مپکا) و مدیریت پردازش صورت وضعیت های اجرایی (مپما) برای شهرداری تهران

12. Berberian, M. and Yeats, R.S. (1999). "Patterns of Historical Earthquake Rupture in the Iranian Plateau", *Bulletin of Seismological Society of America*, **89**(1), 120-139.
13. Berberian, M. and Yeats, R.S. (2001). "Contribution of Archeological Data to Studies of Earthquake History in the Iranian Plateau", *J. Struct. Geol.*, **23**, 563-584.
14. Allen, M.B., Ghassemi, M.R., Shahrabi, M., and Qorashi, M. (2003). "Accommodation of Late Cenozoic Oblique Shortening in the Alborz range, northern Iran", *Journal of Structural Geology*, **25**, 659-672.
15. Nazari, H. (2006). "Analyse de la Tectonique Récente et Active Dans l'Alborz Central et la Région de Téhéran: Approche Morphotectonique et Paléoseismologique", Unpublished PhD Thesis, University of Montpellier II, 247p.
16. Ritz, J.-F., Nazari, H., Ghassemi, A., Salamati, R., Shafei, A., Solaymani, S., and Vernant, P. (2006). "Active Transtention Inside Central Alborz: A New Insight into the Northern Iran-Southern Caspian Geodynamics", Accepted in *Geology*.
17. Solaymani Azad, S. (2009). "Evaluation de l'alea Seismique Pour les Villes de Teheran, Tabriz et dans le NW de l'Iran Approche Morphotectonique et Paleoseismologique", Science de la Terre et de L'eau, Ph.D tesis, Montpellier, Montpellier II, 150.
18. Bayasgalan, A.; Jackson, J., Ritz, J.-F., and Carretier, S. (1999). "Forebergs', Flower Structures, and the Development of Large Intra-Continental Strike-Slip Faults: The Gurvan Bogd Fault System in Mongolia", *Journal of Structural Geology*, **21**, 1285-1302.
19. Berberian, M., Ghorashi, M., Arjangraves, B., and Mohajer Ashjaie, A. (1993). "Seismotectonic and Earthquake-Fault Hazard Investigations in the great Ghazvin Region (in Persian), 61p., GSI.
20. Nazari, H. and Ritz, J.-F. (2008). "Neotectonics in Central Alborz", *Geosciences, GSI*, **17**(1), Special Issue.
21. McCalpin, J.P. (1996). *Paleoseismology*, Academic Press, New York, 588p, ISBN 978-0-12-373576-8.
22. Nazari, H., Ritz, J.-F., Salamati, R., Shafei, A., Ghassemi, A., Michelot, J.-L., Massault, M., and Ghorashi, M. (2009a). "Morphological and Paleoseismological Analysis along the Taleghan Fault (Central Alborz, Iran)", *GJI*, **178**(2), 1028-1041, doi: 10.1111/j.1365-246X.2009.04173.x.
23. Nazari, H., Fattahi, M., Meyer, B., Sebrier, M., Talebian, M., Forootan, M., Le Dortz, K., Bateman, M.D., and Ghorashi, M. (2009b). "First Evidence for Large Earthquakes on the Deshir Fault, Central Iran Plateau", *Central Iran Plateau*, **21**(6), 417-426, doi: 10.1111/j.1365-3121.2009.00892.x.
24. Nazari, H., Ritz, J.-F., Salamati, R., Shahidi, A., Habibi, H., Ghorashi, M., and Talebian, M. (2010). "Distinguishing between Fault Scarps and Shorelines: The Question of the Nature of the Kahrizak, North Rey and South Rey features in Tehran Plain (Iran)", *Terra Nova*, doi: 10.1111/j.1365-3121.2010.00938.x.
25. Wells, D.L. and Coppersmith, K.J. (1994). "Empirical Relationships Among Magnitude, Rupture Length, Rupture Area, and Surface Displacement", *Bull. Seismo. Soc. Am.*, **84**, 974-1002.
26. McKenzie, D.P. (1972). "Active Tectonics of the Mediterranean Region", *Geophys. J. Roy. Astron. Soc.*, **30**, 109-185.
27. Jackson, J., Priestley, K., Allen, M., and Berberian, M. (2002). "Active Tectonics of the South Caspian Basin", *Geophysical Journal International*, **148**, 214-245.
28. Tatar, M., Jackson, J., Hatzfeld, D., and Bergman, E. (2007). The 28 May 2004 Baladeh Earthquake (Mw 6.2) in the Alborz, Iran: Overthrusting the South Caspian Basinmargin, Partitioning of the Oblique Convergence, and Seismic Hazard of Tehran", *Geophys. J. Int.*, **170**, 249-261.

In the north of the trench *TE2*, one observes a Ghanat gallery which was destroyed (by a seismic event?), then repaired, see Figures (9) and (14). On both sides of the zone which collapsed, one observes conjugated normal faults. Moreover, the roof of the Ghanat is repaired with bricks on a section on top of which a mass of completely disorganized sediments can be observed (neither stratigraphy nor graded bedding). On top of it, there is a horizontal deposit in which stones have been arranged in the form of an ancient wall.

From our point of view, these observations can be associated with the collapse of an underground gallery related to an earthquake some time ago. After removing the rocks filling the gallery (and the natural trench formed by the collapse), the gallery should have then been repaired with bricks, and the remainder of the trench filled with gravels and loose material. Finally, the ground should have been again disturbed at the time of the construction of the wall observed at the surface.

5. Conclusion

Along the North Tehran fault zone, we identified and characterized an active reverse fault segment with a small sinistral component between the cities of Tehran and Karadj. This segment shows a cumulative deformation involving six paleo-earthquakes which were observed in trench *TE2* of magnitudes M_w from 6.3 to 6.5 as estimated by means of the empirical laws of Wells and Copper-smith [25]. Occurring of these earthquakes could be corresponded to estimated values in Trench *TE1* by Nazari et al [8] and Nazari [15] for the late quaternary seismic activities along the North Tehran Fault as the closest hazardous seismic fault to Iran's capital.

Acknowledgements

This work was supported by a French-Iranian research program on the study of the seismic risk within the Tehran region (coordinator D. Hatzfeld). We are grateful to the Geological Survey of Iran (*GSI*) especially M. Gorashi and A. Saidi, the *CNRS* and the French Embassy in Iran for their support. We thank the members of the *GSI*: M. Talebian, F. Ansari, M. Bolurchi, M. Asad Beigi and A. Karbalai Hasan for their help to logging. We also thank A. Delplanque for drawings and F. Radjaie for his help in English editing.

References

1. Riebel, E.H. (1955). "The Geology of the Tehran Plain", *Am. J. Sci.*, **253**, 617-639.
2. Dresch, J. (1961). "Le Piemont de Teheran, In Observations de Geographie Physique en Iran Septentrional, Centre Docum, Cart. Geogr., Mem. et Docum, 85-101.
3. Knill, J.L. and Jones, K.S. (1968). "Ground Water Condition in Greater Tehran", *Quart. J. Eng. Geol.*, **1**, 181-194.
4. Tchalenko, J.S. (1974). "Recent Destructive Earthquakes in the Central Alborz", *GSI*, **29**, 97-116.
5. Berberian, M., Ghorashi, M., Argangraves, B., and Mohajer Ashjaie, A. (1985). "Seismotectonic and Earthquake Fault Hazard Investigations in the Tehran Region", (In Persian), *GSI*.
6. Abbassi, M.R., Shabanian, E., Farbod, Y., Fegghi, Kh., and Tabassi, H. (2003). "The State of Contemporary Stress in the Southern Flank of Central Alborz" (In Persian), *IIIES*, Tehran, 118p.,
7. Nazari, H., Ritz, J.-F., Salamati, R., Solaymani, S., Balescu, S., Michelot, J.-L., Ghassemi, A., Talebian, M., Lamothe, M., Massault, M., and Ghorashi, M. (2007). "Paleoseismological Analysis in Central Alborz, Iran", *The 1957 Gobi-Altay Earthquake Commemorating Conf.*, Ulaanbaatar-Mongolia.
8. Nazari, H., Ritz, J.-F., Balescu, S., Lamothe, M., Salamati, R., Talebian, M., Ghorashi, M., and Saidi, A. (2008). Paleoseismological Analysis of the North Tehran Fault, Iran, Analysing Prehistoric Ruptures for the Past 30.000 ka, 33IGC, Oslo.
9. Abbassi, M.R. and Farbod, Y. (2009). "Faulting and Folding in Quaternary Deposits of Tehran's Piedmont (Iran)", *Journal of Asian Earth Sciences*, **34**, 522-531.
10. Solaymani Azad, S., Ritz, J.-F., and Abbassi, M. (2011). Left-Lateral Active Deformation along the Mosha-North Tehran fault (Iran): Morphotectonics and Paleoseismological Investigations, *Tectonophysics*, **497**, 1-14.
11. Ambraseys, N.N. and Melville, C.P. (1982). "A History of Persian Earthquakes", Cambridge University Press, New York, 219p.

the hanging wall. In total, the base of the unit is shifted 95cm (70cm+ 25cm along two ruptures *F2* and *F1*, respectively). This unit is covered with the colluvial-wedge units 3 and 10 (the base of these two units corresponding to an erosion surface suggests that deposition has taken place in an erosive context), see Figures (12) and (13).

- Event 3- Unit 8: Unit of debris flow whose bottom appears to be shifted approximately 59cm (40cm and 19cm along the rupture planes *F1* and *F3*, respectively), see Figures (12) and (13).
- Event 4- Unit 9: Unit of debris flow along the planes *F1* and *F2* whose base shows a total displacement of 70cm (50cm and 20cm, respectively), see Figures (12) and (13).
- Event 5- Unit 22 and its isochrones (12, 13, and 14): Unit of debris flow located at the base of the trench and affected along the planes *F3* and *F4*. Being in the limit of observation in the lower part of the trench and given the uncertainty of the log due to the heterogeneity of the deposits, the displacement values can't be estimated, see Figures (12) and (13).
- Event 6- Unit 16: Unit of colluvium-debris flow in the northern part of the trench affected by a reverse fault, see Figure (14). We cannot attribute an exact value to the displacement of unit 16 since, according to our log, it is absent at the hanging wall, certainly as a result of erosion posterior to the event that shifted it. If this interpretation is right, it implies a significant displacement. Let us note that units 43 and 44 appear folded on the hanging wall, see Figure (12).

4.3. Estimation of the Magnitudes, Table (1)

The offsets of the “units-event horizon” can be translated into Magnitude *M_w* of the seismic moment

following the empirical functions of Wells and Coppersmith [25] in the case of a reverse fault and in the general case. In this calculation, we did not take into account the fact that the kinematics of the fault involves a tiny sinistral transverse component. As a result, these estimates provide lower bounds.

Although, we have not geochronological data for the trench *TE2*, and it is impossible to make a well stratigraphic correlation between *TE2* and *TE1*, [8, 15]. However, it should be mentioned that both of trenches are similar in number of events and their estimated magnitudes as reported by Nazari [15].

Figure 14. Collapsed Ghanat repaired with bricks and filled up with debris, situated in north part of trench *TE2*.

Table 1. Values of the magnitudes *M* of paleo-events estimated from MD as maximum displacement from the functions of Wells and Coppersmith [25] in the trench *TE2*.

Nº	F1/Offset (m)	F2/Offset (m)	F3/Offset (m)	F4/Offset (m)	Total Offset (m)	M _w (MD), Reverse	M _w (MD), General
Ev 1	-	0.30	-	-	0.30	6.29	6.30
Ev 2	0.25	0.70	-	-	0.95	6.51	6.67
Ev 3	0.40	-	0.19	-	0.59	6.41	6.52
Ev 4	0.50	0.20	-	-	0.70	6.45	6.58
Ev 5	-	-	-	-	-	-	-
Ev 6	-	-	-	-	-	-	-

Figure (10). Five of the events are identified in a fault zone approximately 7m broad located in the southern part of the trench, see Figures (11) and (12) along which the deformation is distributed on four ruptures ($F1$ to $F4$), see Figure (13). Another older event is observed nearly 25m farther north, see Figure (12).

Figure 10. A general view to the north of the paleoseismological logged wall of the trench TE2.

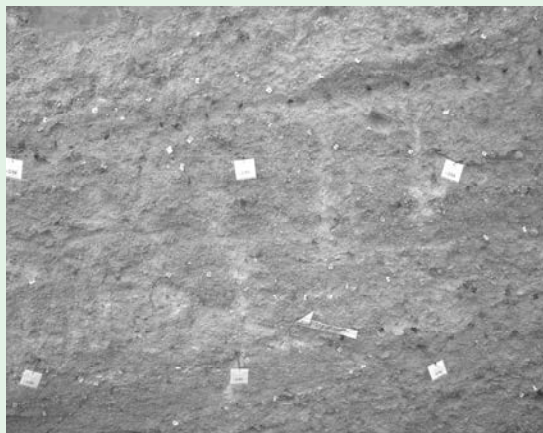

Figure 11. A close-up field photo of the logged wall of TE2, view to the west, located between horizontal grid lines -1 to -3 and vertical lines 54 to 56 in Figure (12).

4.2. The Stratigraphy of the Paleo-Earthquakes Backwards in Time is as Follows

- Event 1-Unit 3: Unit of colluvial wedge intersected by the principal fault and covered by units 11 and 2. The minimum offset of the bottom of unit 3 along the fault $F2$ is 30 cm, see Figures (12) and (13).
- Event 2-Unit 7: Alluvial unit observed in particular in the footwall south of the trench, eroded in

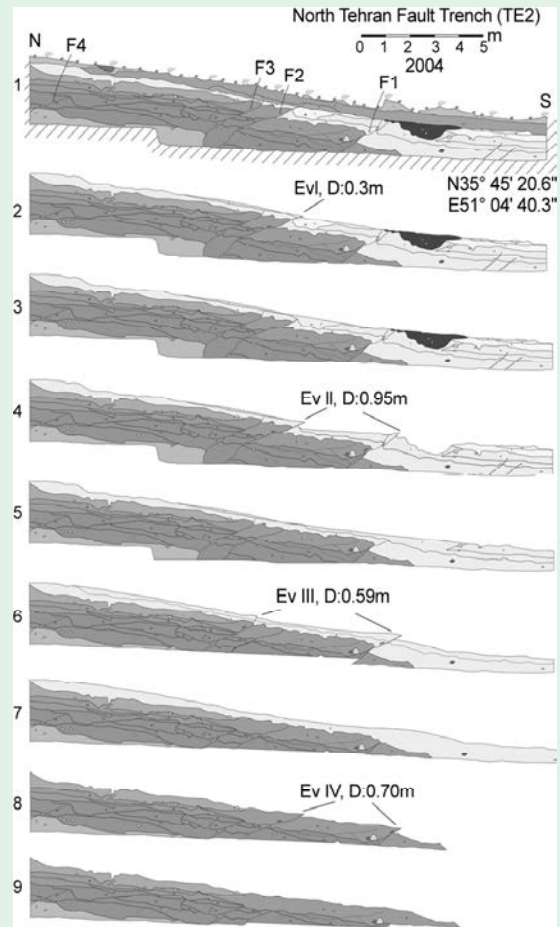

Figure 13. Interpretative retrospective scenario of deposition/ruptures in trench TE2, and log where the stratigraphic units are grouped in main isochrones.

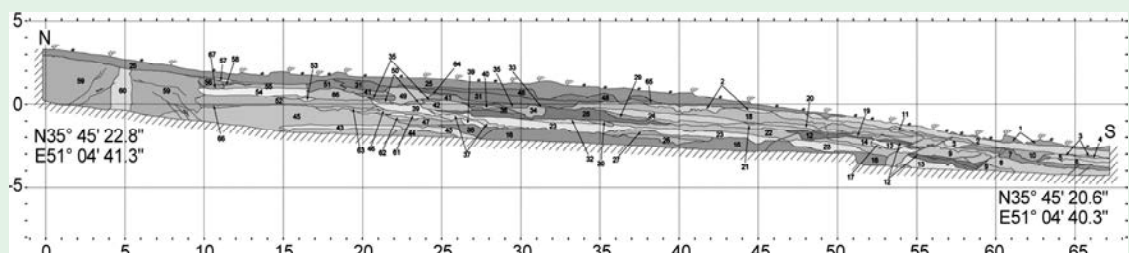

Figure 12. Logs of the western wall in trench TE2: Log with individualization of all stratigraphic units.

trenches *TE1* and *TE2*, both *NS* oriented. We logged the stratigraphic units according to their nature, size of clasts and matrix, as well as their colours with a reference grid of $1m \times 1m$ square at a scale of $1/10^{th}$ with $0.5cm$ accuracy. The analysis of stratigraphy and the structures observed in the two trenches, as well as the retrospective reconstitution of sedimentary events (deposits, erosion) in relationship or not to seismic events, enable us to identify several past earthquakes characterized by “event horizons” corresponding mostly to scarp-derived colluviums (colluvial wedge) burying pre-faulting horizons [e.g. 21-24].

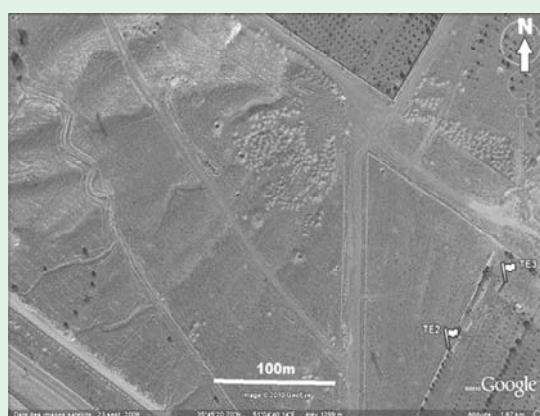

Figure 6. A Quick bird image, Google earth satellite image (<http://www.google.earth.com>) of the trench sites, two trenches, *TE2* and *TE3* in north of Garmdareh (shown in Figure (5)); two lines of wells of ghanat are significant by small cone in west of *TE2*. GPS coordinates below the image are corresponded to geographical location of the white flag in south of the trench *TE2*.

Figure 7. A close-up view of the trenches *TE2* and *TE3* on google satellite image (<http://www.google.earth.com>) shown in Figure (6); GPS coordinates below the image are corresponded to geographical location of the blue flag in south of the trench *TE2*.

4. Site *TE2*

As expected from the mapping of the area, the deposits found in the trench *TE2* correspond to colluvial-alluvial material accumulated in successive stratigraphic units at the foothills of the Alborz Mountain. Trench *TE2*(*T2*) that located at $35^{\circ} 45' 55,31''N$ and $51^{\circ} 04' 09,97''E$ prepared by re-cleaning an artificial riser, face to the east, with $\sim 70m$ long and $3-4m$ high, see Figures (7) and (8). An additional trench (dimensions $12m$, $1m$, $2.5m$) also excavated immediately ($20m$) to the east of *TE2* through an escarpment visible in the field revealed to be related to human activity (the scarp is following a Ghanat gallery), see Figures (6) and (9).

4.1. Log of the Western Wall of *TE2*

Our paleo-seismological observation on the wall of the trench *TE2* allows us to identify six events, see

Figure 8. Trench *TE2* seen towards the South.

Figure 9. An artificial scarp, view to the east located on the horizontal gallery of the Ghanat that seen in the north part of trench *TE2*.

Eocene normal fault that connects a major structure of lithospheric scale, namely the Mosha Fault, along which the main left-lateral shear across Central Alborz is taken [16-17].

One of the “classical” outcrops [5] where the North Tehran Fault can be observed, showing the Karadj volcano-sedimentary formations overlapping the alluvium that are attributed to the Plio-Quaternary, is at the entry of Kan Valley. However, these deformations do not represent the active North Tehran Fault since the youngest (probably Holocene) deposits seal the overlapping contacts.

In the south of the North Tehran Fault, the alluvial sediments have been affected by the fault in several places, defining secondary structures (e.g. Milad, Niavaran and Mahmoudieh faults), see Figures (1), (2), and (4). These structures can be interpreted as folds controlled by thrusts faults, called Forebergs [18].

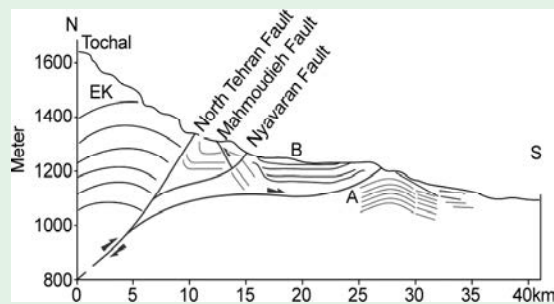

Figure 4. Schematic cross-section of the North Tehran fault zone: EK: Karadj Formation, A: Hezardareh formation, B: Tehran Alluvium (modified after 2).

The North Tehran Fault joins the Mosha Fault in the East, while in the West it turns to Abyek Fault likely involving the same kinematics [19], the Abyek Fault joins in turn the North Qazvin Fault. We conceive the faults of North Tehran, Abyek and North Qazvin as belonging to the same shear zone of primarily reverse kinematics - with a small left lateral component - along which part of the shortening of Central Alborz has been absorbed. Since Miocene, this fault zone seems to have worked in compression mode - while it behaved as normal fault before Miocene [15, 20]. This compression seems to have remained always localised, mainly on the same major structure, except in the area of Tehran where one observes more frontal structures corresponding, in particular, to fault propagation folds in recent quaternary series. Less

than 1 mm/y estimated slip rate for the North Tehran fault [8], could be interpreted as a sign of its long-term return seismic activity in the late of quaternary.

3. Paleoseismology of the North Tehran Fault

By means of a morphotectonic analysis, we identified some of the recent activities of the North Tehran Fault, in particular, between Tehran and Karadj [8, 15]. In this zone, at the southern side of the Nowlat Mountain, see Figures (2) and (3), the morphology carries seemingly the signature of important landslides corresponding to collapsed rocks of the Karadj formation, see Figure (5). However, aerial photos and field survey allow us to recognize a scarp that offsets vertically a recent colluvial-alluvial surface which should correspond to the units *C* and *D* according to the nomenclature of Tehran alluvium [5], see Figures (5). Two parallel underground galleries of water (Ghanat) cross slightly obliquely the scarp line, see Figures (6) and (7).

We found some evidences of ground ruptures west of the main trench (*TE1*), see Figures (3) and (6), by cleaning an artificial riser (*TE2*), oriented *ESE-WNW*, see Figures (3) and (6). At this site, the original morphology has been largely modified by the human activity, and we could hardly corroborate the ruptures found downstream the section with an escarpment at the surface, see Figures (6) and (7).

The following section presents the description of one of the two studied sites where we opened two

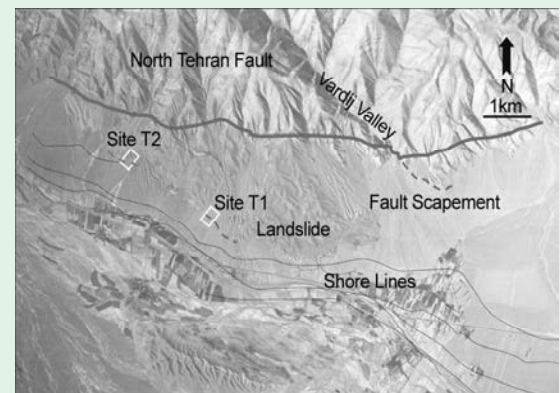

Figure 5. North Tehran fault zone between Tehran and Karaj seen on aerial photo (1:50,000) taken in 1955AD. The main - but not necessarily still active - fault is drawn in thick grey. The studied paleoseismological sites are indicated by rectangles, T1 and T2 as *TE1* and *TE2* in the text. Shaded grey areas correspond to possible landslides. Grey dot lines indicate ancient-shore lines.

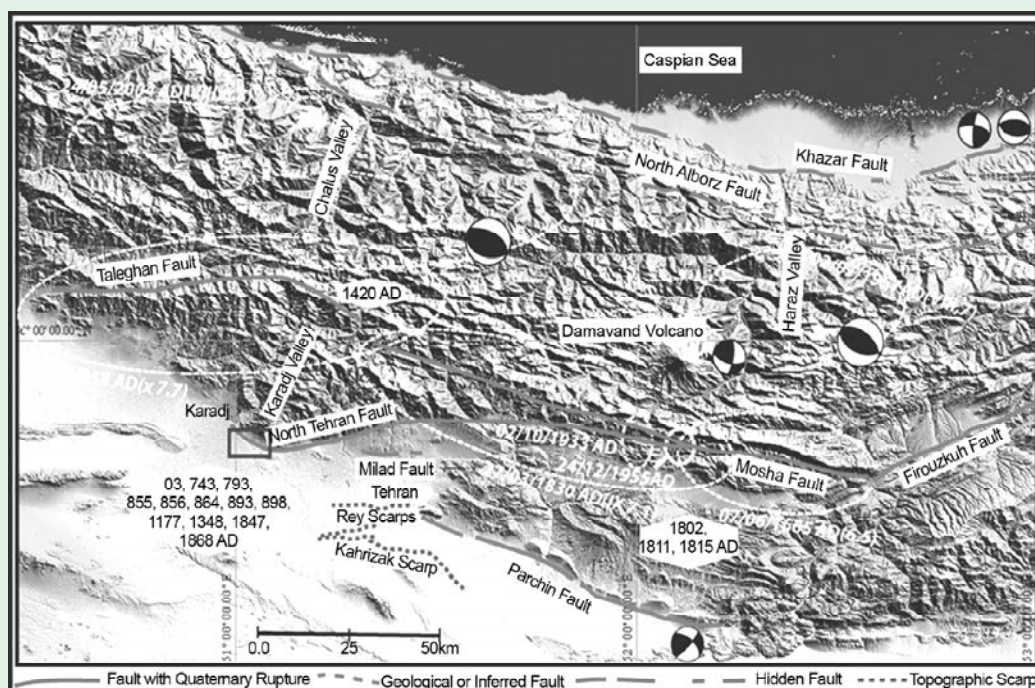

Figure 1. Seismotectonic sketch map of Central Alborz: White dashed circles represent the epicentral areas and dates of historical earthquakes; dates inside the white diamond correspond to historical earthquakes that damaged the Tehran/Rey area after [12, 13, 19]. Focal mechanisms of instrumental earthquakes after [26-28]. Black rectangle approximately is corresponding to the paleoseismological studied sites and back ground image is SRTM data with position resolution 90m.

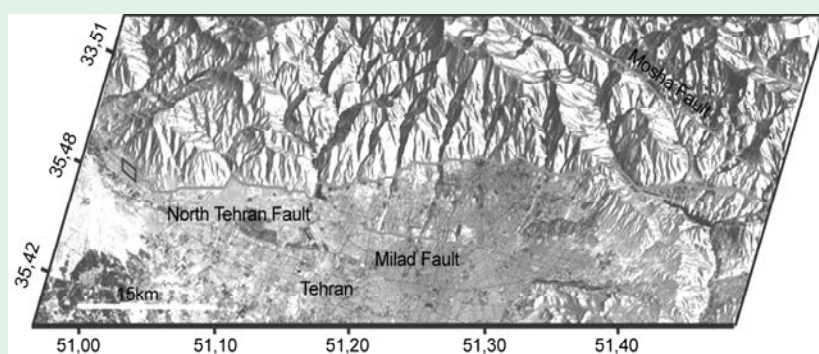

Figure 2. North Tehran fault (light grey line) shown on Digital elevation model derived from Aster satellite image. The black frame defines the studied area shown in Figure (1).

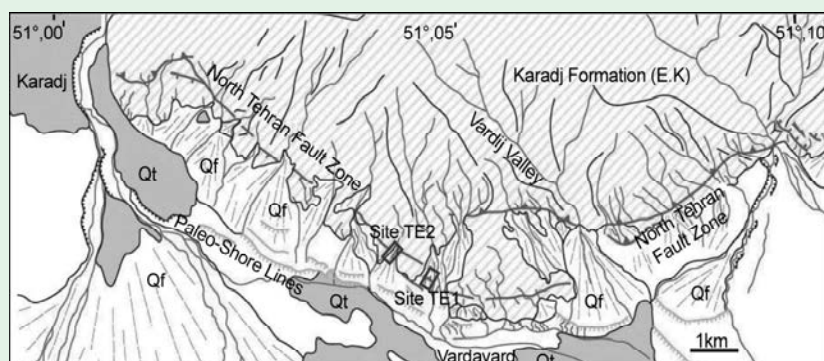

Figure 3. Detailed Cartography maps of western part of the North Tehran Fault between Tehran in the east and Karaj in the west. Thick grey lines show the North Tehran Fault zone and light grey ones define shorelines; paleoseismological sites, TE1 and TE2 shown by rectangles.

Paleoearthquakes Determination of Magnitude~6.5 on the North Tehran Fault, Iran

H. Nazari^{1*}, J.-F. Ritz², A. Ghassemi³, K. Bahar-Firouzi³, R. Salamat³, A. Shafei³, and M. Fonoudi³

1. Research Institute for Earth Sciences, Geological Survey of Iran, Iran and Géosciences Montpellier, UMR 5243, CNRS, Université Montpellier, France,

* Corresponding Author; email: h.nazari@gsi.ir

2. Géosciences Montpellier, UMR 5243, CNRS, Université Montpellier, France

3. Geological Survey of Iran, Iran

ABSTRACT

The North Tehran Fault is located at the southernmost piedmont of Central Alborz, north of Iran. It stands out as a major active fault menacing directly the city of Tehran, a 12 million people metropolis, and would have been the source of several major historical earthquakes in the past. The fault zone extends up to 110km and corresponds mainly to a reverse fault mostly crossing the northern suburbs of the Tehran metropolis, although NTF in its eastern part is characterized more as a left lateral strike slip active fault. We carried out a paleoseismological study of the fault zone in order to determine whether the fault was activated during the Holocene, and to define the characteristics of its activity in terms of kinematics and magnitude. Here in this paper we present only a part of our paleoseismological investigations trench TE2. Observations from two trenches dug across the North Tehran fault scarp reveal evidence for a maximum of six surface-rupturing events within the late quaternary. According to the empirical relationships among average displacement per event and Moment magnitude [25], we can estimate six events $M_w \sim 6.5$ associated with these ruptures in TE2 trench.

Keywords:

Iran; Alborz;
North Tehran fault;
Paleoseismology

1. Introduction

The North Tehran Fault is located along the Central Alborz and Tehran plain border, see Figures (1) and (2). It was the subject of several investigations [e.g. 1-10], and it has been described by all the authors as a thrust fault juxtaposing volcano-sedimentary Paleogene series on Plio-Quaternary detritus sediments. The North Tehran Fault extends over approximately 110km, with a general “V” concave shape trace to the North at the surface, switching from the NW-SE direction to NE-SW between the cities of Karadj and Tehran. The fault trace is, however, difficult to follow- mainly because of urban development - and it appears to be divided into several splays, Figures (3) [5, 8].

However, despite numerous historical seismicity data (i.e. 793AD, 853AD, 855AD, 864AD, 898AD, 1177AD, 1384AD, 1847AD and 1868AD) [11-13], see Figure (1), the activity of these faults or even

that of the North Tehran Fault has not been well known, and the question of whether these faults correspond to deep-seated faults or if they correspond to a fold and thrust system within the alluvial piedmont absorbing the displacement along the main North Tehran is not resolved, see Figures (2) and (3).

2. Tectonic Setting

The elevation of the mountain peaks immediately to the north of Tehran (i.e. Tochal 3957m) from the fault may exceed 2500m, see Figure (2).

Allen et al [14] suggest that the North Tehran Fault is deeply rooted in the crust (“deep-seated fault”). According to a structural model based on the restoration of Central Alborz structures at the Eocene, Nazari [15] interprets the North Tehran Fault as the reactivation by inversion of an ancient

Norouz; History and Traditions

Norouz, the first day on the Iranian calendar falls on the spring equinox, the first day of spring. At the time of the equinox, the sun is observed to be directly over the equator, and the north and south poles of the Earth lie along the solar terminator; sunlight is evenly divided between the north and south hemispheres. Family gather & sit around Sofre-ye haft sin, After the Saal Tahvil (=When new year Start) people hug and kiss each other and wish each other a happy new year.

Then they give presents to each other (traditionally cash, coins or gold coins), usually older ones to the younger ones. The first few days are spent visiting older members of the family, relatives and friends. Children receive presents and sweets, special meals and "Aajil" (a combination of different nuts with raisins and other sweet stuff) or fruits are consumed.

Traditionally on the night before the New Year, most Iranians will have Sabzi Polo Mahi, a special dish of rice cooked with fresh herbs and served with smoked and freshly fried fish. Koukou Sabzi, a mixture of fresh herbs with eggs fried or baked, is also served.

The next day rice and noodles (Reshteh Polo) is served. Regional variations exist and very colorful feasts are prepared. The Shahnameh, dates Nowruz as far back to the of Jamshid, (15000 years ago) who in Zoroastrian texts saved mankind from a killer winter (Ice Age) that was destined to kill every living creature.

The King Jamshid (Yima or Yama of the Indo-Iranian lore) constructed a throne studded with gems. He had demons raise him above the earth into the Sky, When the sun's rays hit the throne, the sky was illuminated with a multitude of colours. The world's creatures gathered in wonder about him and scattered jewels around him, and called this day the New Day or No-Rouz. This was the first day of the month of Farvardin.

Abu Rayhan Biruni mentioned: It is the belief of the Persians that Nowruz marks the first day when the universe started its motion. Omar Khayyam in 'the letter of new year' (Norouz name) mentioned:

From the era of Keykhosrow till the days of Yazdegard, last of the pre-Islamic kings of Persia, the royal custom was thus: on the first day of the New Year, Now Ruz, the King's first visitor was the High Mobad of the Zoroastrians, who brought with him as gifts a golden goblet full of wine, a ring, some gold coins, a fistful of green sprigs of wheat, a sword, and a bow. In the language of Persia he would then glorify God and praise the monarch.. This was the address of the High Mobad to the king : "O Majesty, on this feast of the Equinox, first day of the first month of the year, seeing that thou hast freely chosen God and the Faith of the Ancient ones; may Surush, the Angel-messenger, grant thee wisdom and insight and sagacity in thy affairs. Live long in praise, be happy and fortunate upon thy golden throne, drink immortality from the Cup of Jamshid; and keep in solemn trust the customs of our ancestors, their noble aspirations, fair gestures and the exercise of justice and righteousness. May thy soul flourish; may thy youth be as the new-grown grain; may thy horse be puissant, victorious; thy sword bright and

deadly against foes; thy hawk swift against its prey; thy every act straight as the arrow's shaft. Go forth from thy rich throne, conquer new lands. Honor the craftsman and the sage in equal degree; disdain the acquisition of wealth. May thy house prosper and thy life be long!

The details of Norouz celebrations before the Achaemenid era are not known. During Achaemenid, in 487 B.C., Darius the Great celebrated the Norouz at his newly built Persepolis. A recent research shows that it was a very special occasion. On that day, the first rays of the rising sun fell on the observatory in the great hall of audience at 06-30 a.m., an event which repeats itself once every 1400-1 years.

Norooz is not restricted to the country Iran, only

Today, it's a repeated mistake that Norooz is only for Iranians. Origin of Norooz has been in land which locates in today Iran and in fact Iran is the spiritual mother of Norooz celebrations, but many countries and people are really shared in this great global tradition. In other words, Norooz doesn't belong to the country Iran. It belongs to "Unique Nation of Great Iran" that is shaped by more than several hundred million people. Historically, Iran has been much more widespread geographically than its territory in the present time. Tribes and people in that large scope share in too many believe cultural values and traditions that Norooz is an example of them.

We can say that meaning of "Great Iran" has a close relation with the "Majestic Celebrations of Norooz". Notion of "Great Iran" refers to an extensive geographic map containing all Iranian people and tribes who live in many countries and most of them celebrate Norooz.

As mentioned, Norooz has a comprehensive geographic zone and so many people celebrate it each year. So, the Norooz has linked members of family in specific countries, like a chain. In this view, sizeable portion of population in countries (below listed) celebrate Norooz:

- o Iran
- o Afghanistan
- o Tajikistan
- o Turkmenistan
- o Pakistan
- o Kyrgyzstan
- o Uzbekistan
- o Armenia
- o Kazakhstan
- o Georgia
- o Azerbaijan (northern Iran)

Iranian citizens and tribes are from those kind of people who love their traditions and beliefs. Examples for this sentence are Qashqai, Kurdish people in the great Kurdistan, Turkmen people, Azeri people, Balooch people, Khozestani, Khorasani, Lorestani and Kermani. In addition, some other countries which have regions filled by Iranian tribes, (like China, Turkey, India, Iraq, Bahrain, Germany and Persian Gulf Emirates) usually celebrate Norooz each year.

Also, great celebrations of Norooz can be seen in other zones or regions. For example, many countries in Europe, Africa, South and North America which large Iranians groups live in, host Norooz traditions annually in their different cities. Norooz celebrations begin on March 21th each year which is the first day of "Farvardin" in Iranian ancient calendar.

Compiled through the net

IN THE NAME OF GOD

PAYAM-E-ABADGARAN

Construction Companies Association Monthly Magazine

No: 293 Esfand 1390 (March 2012)

Table of Contents

- 1- Editorial
- 2- The report of the interaction Council
- 3- The fifth of Esfand; the engineering day
- 4- The Report of the Board meeting with Georgian delegation
- 5- A look at economic characteristics of Iran and ways to improve it
- 6- The economic committee meeting of the Association with representatives of Maskan Bank
- 7- The speech of Secretary of the West Azarbayjan's construction companies' association
- 8- Association in the past year
- 9- The second resolution Construction Industry Conference
- 10- Construction Industry News
- 11- Staircase
- 12- A general outlook toward economic and financial literature
- 13- Norooz; a World's Heritage, a global celebration
- 14- To keep the celebrations in the mists of time
- 15- Names of the European week days
- 16- A Sociological and psychological look at the concept of flowers in the Persian literature history
- 17- A Discussion about the possibility of having the compensation claim in delayed remittances from the public sector
- 18- Definitions, duties and responsibilities of contractors, C, EPC, GC and key Turn -Engineer Tabibzadeh
- 19- Construction News in English

Staff List

PUBLISHER : Construction

Companies Association

Editor: Eng. J.Khansari

Editorial Team: J.Khansari, M.Kangani, M.Pourshirazi,

J.Asreazad, M.Zarrabi, A.Varzandeh

Editor in Chief: Gh.Alizadeh

Designer: D.Khani

Typesetter, Marketing & Subscription: Fariba Pouragha

Reporter: Arezu Nouri

Printing Company: Chap Bijan

Publisher: Pasargad

Magazine Address: #88, South Saba St., Taleghani Ave., Tehran, Iran

Tel: +98-21-66464261

Fax: +98-21-66464084

Email: acco.ir , payame_abadgaran@yahoo.com